TFRS 17

SİGORTA SÖZLEŞMELERİ

GÜNCELLEMELER VE YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- "TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*" 31/12/2022 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere Kurul Kararı olarak 16/02/2019 tarihli ve 30688 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- Bu Standarda ilişkin olarak, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla yapılan değişikliklere Standardın "Yürürlük Tarihi" bölümünden ve web sitemizde yer alan ilgili yıla ait "Güncellemeler" bölümünden ulaşılabilir.

Türkiye Finansal Raporlama Standardı 17
Sigorta Sözleşmeleri

Amaç

1 **TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, Standart kapsamına giren *sigorta sözleşmeleri*nin finansal tablolara alınması, ölçümü, sunumu ve açıklanmasına ilişkin esasları belirler. TFRS 17'nin amacı, işletmelerin söz konusu sözleşmeleri gerçeğe uygun bir biçimde gösteren ihtiyaca uygun bilgiler sunmasını sağlamaktır. Bu bilgiler finansal tablo kullanıcılarına, sigorta sözleşmelerinin işletmenin finansal durumu, finansal performansı ve nakit akışları üzerindeki etkisini değerlendirmek için bir dayanak teşkil eder.**

2 İşletme TFRS 17'yi uygularken, asli hak ve mükellefiyetlerinin bir sözleşmeden mi yoksa bir mevzuattan mı kaynaklandığını değerlendirir. Bir sözleşme, iki veya daha fazla taraf arasında yapılan, hukuken icra edilebilir hak ve mükellefiyetler doğuran bir anlaşmadır. Bir sözleşmedeki hak ve mükellefiyetlerin icra edilebilirliği hukuki bir konudur. Sözleşmeler; yazılı, sözlü veya işletmenin ticari teamülleri gereği zımni olarak yapılabilir. Sözleşme hükümleri, bir sözleşmede yer alan açık veya zımni bütün hükümleri içerir ancak işletme, özü itibarıyla ticari nitelikte olmayan (diğer bir ifadeyle, sözleşmenin ekonomik koşulları üzerinde belirgin bir etkisi olmayan) hükümleri dikkate almaz. Bir sözleşmedeki zımni hükümler, mevzuatın zorunlu kıldığı hükümleri içerir. Müşterilerle sözleşme yapılmasına yönelik uygulama ve süreçler; hukuki çevreye, sektörlere ve işletmelere göre farklılık gösterir. Ayrıca sözleşmeler, bir işletmenin bünyesinde de farklılaşabilir (örneğin sözleşmeler; müşteri sınıfına veya taahhüt edilen mal veya hizmetlerin niteliğine bağlı olabilir).

Kapsam

3 İşletme, TFRS 17'yi aşağıdaki sözleşmelere uygular:

(a) Düzenlediği *reasürans sözleşmeleri* dahil sigorta sözleşmeleri,

(b) Elinde tuttuğu reasürans sözleşmeleri ve

(c) İşletmenin sigorta sözleşmeleri de düzenliyor olması kaydıyla, düzenlediği *isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri.*

4 TFRS 17'de sigorta sözleşmelerine yapılan tüm atıflar aşağıdakiler için de geçerlidir:

(a) Aşağıdaki durumlar hariç elde tutulan reasürans sözleşmeleri:

(i) Düzenlenen sigorta sözleşmelerine yapılan atıflar ve

(ii) 60–70A paragraflarında tanımlananlar.

(b) 3(c) paragrafında sigorta sözleşmelerine yapılan atıf hariç olmak üzere ve 71'inci paragrafta açıklanan şekilde, 3(c) paragrafında belirtilen isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri.

5 TFRS 17'de düzenlenen sigorta sözleşmelerine yapılan tüm atıflar, elde tutulan reasürans sözleşmeleri dışında, sigorta sözleşmelerinin devrinde veya bir işletme birleşmesinde işletme tarafından edinilen sigorta sözleşmeleri için de geçerlidir.

6 Sigorta sözleşmesinin tanımı Ek A'da yer alır ve Ek B'nin B2–B30 paragrafları sigorta sözleşmesinin tanımına ilişkin rehberlik sağlar.

7 TFRS 17 aşağıdakilere uygulanmaz:

(a) Mal veya hizmetin bir müşteriye satışıyla bağlantılı olarak bir üretici, aracı veya perakendeci tarafından sağlanan garantiler (bakınız: TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*).

(b) İşverenlerin çalışanlara sağlanan fayda planlarından doğan varlık ve yükümlülükleri (bakınız: TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* ve TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödemeler*) ve tanımlanmış emeklilik fayda planlarında raporlanmış emeklilik fayda yükümlülükleri (bakınız: TMS 26 *Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama*).

(c) Finansal olmayan bir kalemin gelecekteki kullanımına veya kullanım hakkına bağlı olan sözleşmeye bağlı haklar veya sözleşmeye bağlı yükümlülükler (örneğin, bazı lisans ücretleri, isim hakları, değişken ve diğer şarta bağlı kira ödemeleri ve benzer kalemler: bakınız: TFRS 15, TMS 38 *Maddi Olmayan Duran Varlıklar* ve TFRS 16 *Kiralamalar*).

(d) Bir üretici, aracı veya perakendeci tarafından sağlanan kalıntı değer taahhütleri ve bir kiralama işleminde yer alan kiracının kalıntı değer taahhütleri (bakınız: TFRS 15 ve TFRS 16).

(e) Finansal teminat sözleşmesi ihraççısının, bu tür sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak dikkate aldığını daha önce açık bir biçimde beyan etmemesi ve sigorta sözleşmeleri için geçerli olan bir

muhasebeleştirme yöntemini kullanmamış olması durumunda, bu tür finansal teminat sözleşmeleri. İhraççı, bu tür teminat sözleşmelerine TFRS 17'yi ya da TMS 32 *Finansal Araçlar: Sunum*, TFRS 7 *Finansal Araçlar: Açıklamalar* ve TFRS 9 *Finansal Araçlar*'ı uygulamayı tercih edebilir. İhraççı, bu tercihi her bir sözleşme için ayrı ayrı yapabilir ancak her bir sözleşme için yaptığı tercihten geri dönemez.

(f) Bir işletme birleşmesinde alınacak veya ödenecek olan şarta bağlı bedeller (bakınız: TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri*).

(g) Elde tutulan reasürans sözleşmesi niteliği taşımaması durumunda, işletmenin *poliçe hamili* olduğu sigorta sözleşmeleri (bakınız: 3(b) paragrafı).

(h) İşletmenin bireysel bir müşteriyle yapacağı sözleşmenin fiyatını belirlerken söz konusu müşteriyle ilişkili bireysel sigorta riski değerlendirmesini sözleşme fiyatına yansıtmadığı durumlarda, sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler (bakınız: TFRS 9 ve ilgili diğer TFRS'ler). Ancak, TFRS 9'un bu tür bir sözleşmede saklı bir sigorta teminatı bileşeninin ayrıştırılmasını gerektirmesi durumunda (bakınız: TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı), işletme söz konusu bileşene TFRS 17'yi uygular.

8 Bazı sözleşmeler sigorta sözleşmesi tanımını karşılar ancak bu sözleşmelerin asıl amaçları, sabit bir ücret karşılığında hizmetlerin sunulmasıdır. İşletme, yalnızca belirli şartların karşılanması durumunda, düzenlediği bu tür sözleşmelere TFRS 17 yerine TFRS 15'i uygulamayı tercih edebilir. İşletme bu tercihi her bir sözleşme için ayrı ayrı yapabilir ancak her bir sözleşme için yaptığı tercihten geri dönemez. Söz konusu şartlar aşağıdaki gibidir:

(a) İşletme, bireysel bir müşteriyle yapacağı sözleşmenin fiyatını belirlerken, söz konusu müşteriyle ilişkili bir risk değerlendirmesini fiyata yansıtmaz,

(b) Sözleşme müşteriyi nakit ödemeler yaparak değil, hizmet sunarak tazmin eder ve

(c) Sözleşmeyle devredilen *sigorta riski*, esas olarak, müşteriye sunulacak hizmetlerin maliyeti üzerindeki belirsizlikten değil, müşterinin hizmetleri kullanımından kaynaklanır.

8A Bazı sözleşmeler sigorta sözleşmesi tanımını karşılamakla birlikte sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı, poliçe hamili sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirecek olsaydı ödeyeceği tutarla sınırlandırır (ölüm halinde muafiyet içeren krediler gibi). Bu tür sözleşmeler TFRS 17'nin 7'nci paragrafı uyarınca TFRS 17'nin kapsamı dışında bırakılmadıkça, işletme bu sözleşmelere TFRS 17'yi ya da TFRS 9'u uygulamak arasında bir tercih yapar. İşletme bu tercihi her bir *sigorta sözleşmesi portföyü* için ayrı ayrı yapar ve her bir portföy için yaptığı tercihten geri dönemez.

Sigorta sözleşmelerinin birleştirilmesi

9 Karşı tarafı aynı veya birbiriyle ilişkili olan bir sigorta sözleşmesi seti veya serisi, toplam bir ticari etki yaratabilir veya böyle bir etki yaratacak şekilde tasarlanabilir. Bu tür sözleşmelerin özünü raporlamak için, söz konusu sözleşme seti veya serisinin bir bütün olarak ele alınması gerekebilir. Örneğin, bir sözleşmedeki hak veya mükellefiyetler, aynı karşı tarafla aynı tarihli başka bir sözleşmedeki hak veya mükellefiyetleri tamamen hükümsüz kılmak dışında bir etkiye sahip değilse, sonuçta hiçbir hak veya yükümlülük kalmaz.

Sigorta sözleşmesinin bileşenlerine ayrıştırılması (B31–B35 paragrafları)

10 Bir sigorta sözleşmesi, ayrı sözleşmeler olsaydı başka bir Standardın kapsamına girecek olan bir veya daha fazla bileşen içerebilir. Örneğin, bir sigorta sözleşmesi, bir *yatırım bileşeni* ya da *sigorta sözleşmesi hizmetleri* dışındaki hizmetlere ilişkin bir bileşen (ya da ikisini birden) içerebilir. Sözleşmenin bileşenlerini belirlemek ve muhasebeleştirmek için 11–13 paragrafları uygulanır.

11 İşletme:

(a) Ayrıştırılacak bir saklı türev ürün olup olmadığını ve varsa bu türev ürünü nasıl muhasebeleştireceğini belirlemek için TFRS 9'u uygular.

(b) Bir yatırım bileşenini, yalnızca söz konusu yatırım bileşeninin farklı olması (bakınız: B31–B32 paragrafları) durumunda, esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırır. İşletme, ayrıştırılan yatırım bileşenin TFRS 17 kapsamında yer alan isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi (bakınız: 3(c) paragrafı) olmaması durumunda, söz konusu yatırım bileşenini muhasebeleştirmek için TFRS 9'u uygular.

12 İşletme, saklı türev ürünler ve farklı yatırım bileşenleriyle ilişkili nakit akışlarını ayrıştırmak için 11'inci paragrafı uyguladıktan sonra, TFRS 15'in 7'nci paragrafını uygulayarak, farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetlerin bir poliçe hamiline devrine yönelik taahhütleri, esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırır.

İşletme bu taahhütleri, TFRS 15'i uygulayarak muhasebeleştirir. İşletme, söz konusu taahhüdü ayrıştırmak için TFRS 15'in 7'nci paragrafını uygularken, TFRS 17'nin B33–B35 paragraflarını da uygular ve ilk defa finansal tablolara alma sırasında:

(a) Nakit girişlerini, farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetlerin sunulmasına yönelik taahhütler ve sigorta bileşeniyle ilişkilendirmek için TFRS 15'i uygular ve

(b) Nakit çıkışlarını, TFRS 15 uygulanarak muhasebeleştirilen taahhüt edilen mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetler ve sigorta bileşeniyle ilişkilendirir. Böylece:

(i) Her bir bileşenle doğrudan ilişkili nakit çıkışları o bileşenle ilişkilendirilir ve

(ii) Geri kalan nakit çıkışları, bileşen ayrı bir sözleşme olsaydı işletmenin ortaya çıkmasını bekleyeceği nakit çıkışlarını yansıtacak şekilde, sistematik ve rasyonel bir biçimde ilişkilendirilir.

13 İşletme, 11–12 paragraflarını uyguladıktan sonra, esas sigorta sözleşmesinin geri kalan tüm bileşenlerine TFRS 17'yi uygular. Bundan sonra, TFRS 17'de saklı türev ürünlere yapılan tüm atıflar, esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırılmamış olan türev ürünlere; yatırım bileşenlerine yapılan tüm atıflar ise esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırılmamış olan yatırım bileşenlerine yapılmış sayılır (B31–B32 paragraflarındaki atıflar hariç).

Sigorta sözleşmelerinin toplulaştırılma düzeyi

14 İşletme *sigorta sözleşmesi portföyleri*ni tanımlar. Bir portföy, benzer risklere sahip olan ve birlikte yönetilen sözleşmelerden oluşur. Bir ürün grubunda yer alan sözleşmelerin benzer risklere sahip olması ve dolayısıyla birlikte yönetiliyorlarsa aynı portföyde olması beklenir. Farklı ürün gruplarında yer alan sözleşmelerin (örneğin, düzenli prim ödemeli hayat sigortasına kıyasla tek prim ödemeli yıllık gelir sigortası) benzer risklere sahip olması beklenmez ve dolayısıyla bu sözleşmelerin farklı portföylerde olması beklenir.

15 16–24 paragrafları, düzenlenen sigorta sözleşmelerine uygulanır. Elde tutulan reasürans sözleşmelerinin toplulaştırılma düzeyine ilişkin hükümler 61'inci paragrafta düzenlenmiştir.

16 İşletme, düzenlediği sigorta sözleşmelerinden oluşan bir portföyü asgari olarak aşağıdaki gruplara ayırır:

(a) Varsa, ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelerden oluşan bir grup,

(b) Varsa, ilk defa finansal tablolara alma sırasında, daha sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olmayan sözleşmelerden oluşan bir grup ve

(c) Varsa, portföyde geri kalan sözleşmelerden oluşan bir grup.

17 İşletme, 16'ncı paragraf uyarınca bir sözleşme setinin tamamının aynı grupta yer alacağı sonucuna varmak için makul ve desteklenebilir bilgilere sahip olması durumunda, sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı olup olmadığını belirlemek için söz konusu sözleşme setini ölçebilir (bakınız: 47'nci paragraf) ve söz konusu sözleşme setinin daha sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olup olmadığını değerlendirebilir (bakınız: 19'uncu paragraf). İşletme, bir sözleşme setinin tamamının aynı grupta yer alacağı sonucuna varmak için makul ve desteklenebilir bilgilere sahip değilse, sözleşmeleri ayrı ayrı değerlendirerek sözleşmelerin ait olduğu grubu belirler.

18 İşletme, düzenlediği sözleşmelerden prim dağıtımı yaklaşımını uyguladıkları açısından (bakınız: 53–54 paragrafları), durum ve şartlar aksini göstermedikçe, ilk defa finansal tablolara alma sırasında portföydeki sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı olmadığını varsayar. İşletme, ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerin, daha sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olup olmadığını, mevcut durum ve şartların değişmesi ihtimalini dikkate alarak değerlendirir.

19 İşletme, düzenlediği sözleşmelerden prim dağıtımı yaklaşımını uygulamadıkları açısından (bakınız: 53–54 paragrafları), ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olup olmadığını aşağıdaki şekilde değerlendirir:

(a) Gerçekleşmesi durumunda sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine neden olacak şekilde varsayımların değişmesi ihtimalini esas alarak.

(b) İşletmenin iç raporlama sistemi tarafından tahminlerle ilgili olarak sağlanan bilgileri kullanarak. Bu nedenle, ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerin, ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığın olup olmadığını değerlendirirken:

(i) İşletme, farklı sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelme olasılığına ilişkin varsayımlardaki değişikliklerin etkisi hakkında iç raporlama sistemi tarafından sağlanan bilgileri göz ardı etmez. Ancak;

(ii) İşletmenin, farklı sözleşmelerin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelme olasılığına ilişkin varsayımlardaki değişikliklerin etkisi hakkında iç raporlama sistemi tarafından sağlanan bilgilerin ötesinde ek bilgi elde etmesi gerekli değildir.

20 14-19 paragrafları uyarınca, bir portföydeki sözleşmelerin, yalnızca mevzuatın farklı özellikteki poliçe hamilleri için farklı fiyat veya fayda düzeyleri belirleme imkânını özellikle sınırlandırması nedeniyle portföy içinde farklı gruplara ayrılması durumunda işletme, bu sözleşmeleri aynı gruba dahil edebilir. İşletme bu paragrafı diğer kalemlere kıyasen uygulamaz.

21 İşletmenin, 16'ncı paragrafta açıklanan grupları alt gruplara ayırmasına izin verilir. Örneğin işletme, portföyleri aşağıdaki şekilde gruplara ayırmayı tercih edebilir:

(a) İşletmenin iç raporlama sisteminin, aşağıdakileri ayırt eden bilgi sağlaması durumunda, ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan daha fazla grup:

(i) Farklı kârlılık düzeyleri veya

(ii) Sözleşmelerin ilk defa finansal tablolara alındıktan sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin farklı olasılıklar ve

(b) İşletmenin iç raporlama sisteminin, sözleşmelerin ne ölçüde ekonomik açıdan dezavantajlı olduğuna dair daha ayrıntılı düzeyde bilgi sağlaması durumunda, ilk defa finansal tablolara alma sırasında ekonomik açıdan dezavantajlı olan sözleşmelerden oluşan birden fazla grup.

22 İşletme, bir yıldan uzun bir arayla düzenlediği sözleşmeleri aynı gruba dahil etmez. İşletme bunu sağlamak için, gerekirse, 16–21 paragraflarında açıklanan grupları da ayırır.

23 14–22 paragraflarının uygulanmasıyla, bir *sigorta sözleşmesi grubu*nun tek bir sözleşmeden oluştuğu sonucuna varılması durumunda, söz konusu grup tek bir sözleşme içerir.

24 İşletme, 14–23 paragraflarını uygulayarak belirlediği sözleşmelerden oluşan sözleşme gruplarına TFRS 17'nin finansal tablolara alma ve ölçümle ilgili hükümlerini uygular. İşletme, grupları ilk defa finansal tablolara alma sırasında oluşturur ve 28'inci paragrafı uygulayarak sözleşmeleri gruplara ekler. İşletme grupların bileşimini daha sonra yeniden değerlendirmez. İşletme, *sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları*na yönelik tahminleri sözleşme gruplarına dağıtarak, 32(a), 40(a)(i) ve 40(b) paragrafları uyarınca sözleşmenin ifasına ilişkin uygun nakit akışlarını grubun ölçümüne dahil edebiliyor olması durumunda, bir sözleşme grubunu ölçmek için sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını grup veya portföye göre daha yüksek bir toplulaştırma düzeyinde tahmin edebilir.

Finansal tablolara alma

25 İşletme, düzenlediği sigorta sözleşmelerinden oluşan bir grubu, aşağıdakilerin en erken olanından itibaren finansal tablolarına alır:

(a) Sözleşme grubuna ilişkin *teminat süresi*nin başlangıcı,

(b) Grupta yer alan bir poliçe hamilinin ilk ödemesinin vadesinin geldiği tarih ve

(c) Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelerden oluşan bir grup için, grubun ekonomik açıdan dezavantajlı hale geldiği tarih.

26 Sözleşmeye dayalı bir vade tarihinin bulunmaması durumunda, poliçe hamilinden ilk ödemenin alındığı tarih vade tarihi olarak kabul edilir. Durum ve şartların ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelerden oluşan bir grubun varolduğunu göstermesi durumunda işletmenin, 16'ncı paragrafı uygulayarak sözleşmelerin böyle bir grubu oluşturup oluşturmadığını, 25(a) ve 25(b) paragraflarında belirtilen tarihlerden erken olanından önce belirlemesi gerekir.

27 [Silinmiştir]

28 İşletme, bir raporlama döneminde bir sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolara alırken yalnızca bireysel olarak 25'inci paragrafta düzenlenen kriterleri karşılayan sözleşmeleri dahil eder ve ilk defa finansal tablolara alma tarihindeki iskonto oranlarına (bakınız: B73 paragrafı) ve raporlama döneminde sağlanan teminat birimlerine (bakınız: B119 paragrafı) ilişkin tahminlerde bulunur. İşletme, 14-22'nci paragraf hükümleri saklı kalmak kaydıyla, raporlama döneminin sona ermesinin ardından söz konusu sözleşme grubuna daha fazla sözleşme dahil edebilir. İşletme, bir sözleşmeyi, bu sözleşmenin 25'inci paragrafta düzenlenen kriterleri karşıladığı raporlama döneminde gruba ekler. Bu durum, B73 paragrafı uyarınca, ilk defa finansal tablolara alma tarihindeki iskonto oranlarının belirlenmesinde değişikliğe neden olabilir. İşletme, yeni sözleşmelerin gruba eklendiği raporlama döneminin başından itibaren güncellenmiş oranları uygular.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (B35A-B35D paragrafları)

28A İşletme *sigorta edinimine ilişkin nakit akışları*nı, 59(a) paragrafını uygulayarak gider olarak kaydetmeyi tercih etmedikçe, B35A–B35B paragraflarını uygulayarak sistematik ve rasyonel bir yöntemle sigorta sözleşmesi gruplarına dağıtır.

28B 59(a) paragrafını uygulamayan bir işletme, ödediği sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını (ya da başka bir TFRS'yi uygulayarak finansal tablolarına yükümlülük olarak almış olduğu sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını), ilgili sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolarına almadan önce varlık olarak finansal tablolarına alır. İşletme, bu tür bir varlığı ilgili her bir sigorta sözleşmesi grubu için finansal tablolarına alır.

28C Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları ilgili sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil edildiğinde, işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığı 38(c)(i) veya 55(a)(iii) paragrafını uygulayarak finansal tablo dışı bırakır.

28D 28'inci paragrafın uygulanması durumunda, işletme, B35C paragrafı uyarınca 28B–28C paragraflarını uygular.

28E İşleme, her bir raporlama dönemi sonunda, durum ve şartların sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini göstermesi durumunda, varlığın geri kazanılabilir olup olmadığını değerlendirir (bakınız: B35D paragrafı). İşletme, değer düşüklüğü zararı belirlemesi durumunda, varlığın defter değerini düzeltir ve değer düşüklüğü zararını kâr veya zarara yansıtır.

28F İşletme, değer düşüklüğü koşullarının artık mevcut olmaması ya da iyileşmesi hâlinde, daha önce 28E paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı değer düşüklüğü zararının bir kısmını ya da tamamını iptal ederek kâr veya zarara yansıtır ve varlığın defter değerini artırır.

Ölçüm (B36–B119F paragrafları)

29 İşletme, 30–52 paragraflarını, aşağıda yer alan istisnalarla birlikte, TFRS 17 kapsamındaki tüm sigorta sözleşmesi gruplarına uygular:

(a) İşletme, 53'üncü paragrafta belirtilen kriterlerden herhangi birini sağlayan sigorta sözleşmesi grupları için grubun ölçümünü 55–59 paragraflarında yer alan prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak basitleştirebilir.

(b) İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grupları için, 63–70A paragraflarının öngördüğü şekilde 32–46 paragraflarını uygular. 45'inci paragraf (*doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri*ne ilişkin) ve 47–52 paragrafları (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin), elde tutulan reasürans sözleşmesi gruplarına uygulanmaz.

(c) İşletme, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi grupları için 71'inci paragrafta uyarlanan şekliyle 32–52 paragraflarını uygular.

30 İşletme, TMS 21 *Kur Değişiminin Etkileri*'ni yabancı para cinsinden nakit akışları yaratan bir sigorta sözleşmesi grubuna uygularken, söz konusu sözleşme grubunu, *sözleşmeye dayalı hizmet marjı* dahil, parasal kalem olarak dikkate alır.

31 Sigorta sözleşmeleri düzenleyen bir işletmenin finansal tablolarında, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları bu işletmenin yerine getirmeme riskini yansıtmaz (yerine getirmeme riski, TFRS 13 *Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü*'nde tanımlanır).

İlk defa finansal tablolara alma sırasında ölçüm (B36–B95F paragrafları)

32 İşletme, ilk defa finansal tablolara alma sırasında bir sigorta sözleşmesi grubunu aşağıdaki unsurların toplamı olarak ölçer:

(a) Aşağıdaki unsurlardan oluşan, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları:

(i) Gelecekteki nakit akışı tahminleri (33–35 paragrafları),

(ii) Paranın zaman değerini ve gelecekteki nakit akışlarına ilişkin *finansal risk*leri, bu riskler gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminlere dahil edilmediği ölçüde, yansıtacak bir düzeltme (36'ncı paragraf) ve

(iii) *Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi* (37'nci paragraf).

(b) 38–39 paragrafları uyarınca ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjı.

Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminler (B36–B71 paragrafları)

33 İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne, gruptaki her bir sözleşmenin sınırı içinde kalan gelecekteki bütün nakit akışlarını dahil eder (bakınız: 34'üncü paragraf). İşletme, 24'üncü paragraf uyarınca gelecekteki nakit akışlarını daha yüksek bir toplulaştırma düzeyinde tahmin edebilir ve daha sonra sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını her bir sözleşme grubuna dağıtabilir. Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminler:

(a) Bu nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği hakkında aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen tüm makul ve desteklenebilir bilgileri tarafsız bir biçimde içerir (bakınız: B37–B41 paragrafları). İşletme bunu yapabilmek için, muhtemel sonuçların tamamını içeren aralığın beklenen değerini (diğer bir ifadeyle, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ortalamasını) tahmin eder.

(b) İlgili piyasa değişkenlerine ilişkin tahminlerin bu değişkenlere ilişkin gözlemlenebilir piyasa fiyatları ile tutarlı olması kaydıyla işletmenin bakış açısını yansıtır (bakınız: B42–B53 paragrafları).

(c) Günceldir—Tahminler, gelecekle ilgili ölçüm tarihindeki varsayımları da içerecek şekilde, ölçüm tarihinde var olan koşulları yansıtır (bakınız: B54–B60 paragrafları).

(d) Açıktır—İşletme, finansal olmayan risk düzeltmesini, diğer tahminlerden ayrı olarak tahmin eder (bakınız: B90 paragrafı). İşletme, en uygun ölçüm yöntemi bu tahminleri birleştirmedikçe, nakit akışlarını da paranın zaman değerine ve finansal riske ilişkin düzeltmeden ayrı olarak tahmin eder (bakınız: B46 paragrafı).

34 Nakit akışlarının, işletmenin poliçe hamilini primleri ödemeye zorlayabildiği veya poliçe hamiline sigorta sözleşmesi hizmetleri sunma konusunda asli bir mükellefiyetinin bulunduğu raporlama döneminde var olan asli hak ve mükellefiyetlerden kaynaklanması durumunda, söz konusu nakit akışları sigorta sözleşmesinin sınırı içindedir (bakınız: B61–B71 paragrafları). Sigorta sözleşmesi hizmetlerini sunmaya ilişkin asli mükellefiyet aşağıdaki durumlarda sona erer:

(a) İşletme belirli bir poliçe hamiline ilişkin riskleri yeniden değerlendirme imkânına sahip olduğunda ve bunun sonucunda bu riskleri tamamen yansıtan bir fiyat veya fayda düzeyi belirleyebildiğinde veya

(b) Aşağıdaki kriterlerin her ikisi birlikte sağlandığında:

(i) İşletmenin, sözleşmenin dahil olduğu sigorta sözleşmesi portföyüne ilişkin riskleri yeniden değerlendirme imkânına sahip olması ve bunun sonucunda o portföyün risklerini tamamen yansıtan bir fiyat veya fayda düzeyi belirleyebilmesi ve

(ii) Risklerin yeniden değerlendirildiği tarihe kadarki primlerin fiyatlandırmasının, yeniden değerlendirme tarihinden sonraki dönemlere ilişkin riskleri dikkate almaması.

35 İşletme, sigorta sözleşmesi sınırı dışında kalan beklenen primlerle veya beklenen hasarlarla ilgili hiçbir tutarı, varlık veya yükümlülük olarak finansal tablolara almaz. Bu tür tutarlar, gelecekteki sigorta sözleşmeleriyle ilgilidir.

İskonto oranları (B72–B85 paragrafları)

36 İşletme, gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminleri; paranın zaman değerini ve bu nakit akışlarıyla ilgili finansal riskleri, bu riskler nakit akış tahminlerine dahil edilmediği ölçüde, yansıtacak şekilde düzeltir. 33'üncü paragrafta açıklanan gelecekteki nakit akışı tahminlerine uygulanan iskonto oranları:

(a) Paranın zaman değerini, nakit akışlarının özelliklerini ve sigorta sözleşmelerinin likidite özelliklerini yansıtır,

(b) Nakit akış özellikleri, örneğin zamanlama, kur ve likidite bakımından sigorta sözleşmelerinin nakit akış özellikleriyle tutarlı olan finansal araçlara ilişkin (varsa) gözlemlenebilir cari piyasa fiyatlarıyla tutarlıdır ve

(c) Bu tür gözlemlenebilir piyasa fiyatlarını etkileyen ancak sigorta sözleşmelerinin gelecekteki nakit akışlarını etkilemeyen faktörlerin etkisini dikkate almaz.

Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi (B86–B92 paragrafları)

37 İşletme, finansal olmayan riskten kaynaklanan nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasına ilişkin belirsizliğe katlanmak için talep ettiği tazminatı yansıtacak şekilde gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminini düzeltir.

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı

38 **Sözleşmeye dayalı hizmet marjı; işletmenin gelecekte sigorta sözleşmesi hizmektlerini sundukça finansal tablolarına alacağı kazanılmamış kârı yansıtan sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin varlık veya yükümlülüğün bir bileşenidir. İşletme, sözleşmeye dayalı hizmet marjını, bir sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolara aldığında, 47'nci paragraf (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin) veya B123A paragrafı (38(c)(ii) paragrafıyla ilgili sigorta hasılatına ilişkin) uygulanmadığı sürece, aşağıdakilerden kaynaklanan gelir veya giderlere neden olmayan bir tutar üzerinden ölçer:**

- **(a) 32-37 paragrafları uygulanarak ölçülen, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları tutarının ilk defa finansal tablolara alınması,**
- **(b) O tarihte grupta yer alan sözleşmelerden kaynaklanan nakit akışları,**
- **(c) İlk defa finansal tablolara alma tarihinde:**
  - **(i) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan bir varlığın 28C paragrafı uyarınca finansal tablo dışı bırakılması ve**
  - **(ii) B66A paragrafında belirtilen şekilde sözleşme grubuyla ilgili nakit akışları için daha önce finansal tablolara alınan diğer varlık ve yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması.**

39 İşletme, sigorta sözleşmelerinin devri veya TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla edinilen sigorta sözleşmeleri için, B93–B95F paragrafları uyarınca 38'inci paragrafı uygular.

Sonraki ölçüm

40 **Bir sigorta sözleşmesi grubunun her bir raporlama dönemi sonundaki defter değeri, aşağıdaki unsurların toplamından oluşur:**

- **(a) Aşağıdakilerden oluşan *kalan teminat yükümlülüğü*:**
  - **(i) 33–37 ve B36–B92 paragrafları uygulanarak ölçülen o tarihte gruba dağıtılmış gelecekteki hizmetlerle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları,**
  - **(ii) 43–46 paragrafları uygulanarak ölçülen grubun o tarihteki sözleşmeye dayalı hizmet marjı ve**
- **(b) 33–37 ve B36–B92 paragrafları uygulanarak ölçülen o tarihte gruba dağıtılmış geçmiş hizmetlerle ilişkili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarından oluşan *gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük*.**

41 **İşletme, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerinde meydana gelen aşağıdaki değişikliklere ilişkin gelir ve giderleri finansal tablolara alır:**

- **(a) Sigorta hasılatı—B120–B124 paragrafları uygulanarak ölçülen, dönemde sunulan hizmetler nedeniyle kalan teminat yükümlülüğündeki azalma karşılığında,**
- **(b) Sigorta hizmeti giderleri—Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme gruplarındaki zararlar ve bu zararların iptali karşılığında(bakınız: 47–52 paragrafları) ve**
- **(c) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri—87'nci paragrafta belirtildiği şekilde paranın zaman değerinin etkisi ve finansal riskin etkisi karşılığında.**

42 **İşletme, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlüğün defter değerinde meydana gelen aşağıdaki değişikliklerle ilgili gelir ve giderleri finansal tablolara alır:**

- **(a) Sigorta hizmeti giderleri—Yatırım bileşenleri hariç, dönemde gerçekleşen hasarlar ve giderler nedeniyle yükümlülükte meydana gelen artış karşılığında,**
- **(b) Sigorta hizmeti giderleri—Gerçekleşen hasarlar ve katlanılan giderlerle ilgili olarak sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında daha sonra meydana gelen değişiklikler karşılığında ve**
- **(c) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri—87'nci paragrafta belirtildiği şekilde paranın zaman değerinin etkisi ve finansal riskin etkisi karşılığında.**

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı (B96—B119B paragrafları)

43 **Raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjı, grupta yer alan sözleşmeler kapsamında sunulacak gelecekteki hizmetlerle ilgili olması sebebiyle henüz kâr veya zarara yansıtılmamış olan sigorta sözleşmesi grubundaki kârı temsil eder.**

44 *Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri* için, bir sözleşme grubunun raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değeri, raporlama döneminin başındaki defter değerinin aşağıdakilere göre düzeltilmiş tutarına eşittir:

(a) Gruba eklenen yeni sözleşmelerin etkisi (bakınız: 28'inci paragraf),

(b) B72(b) paragrafında belirtilen iskonto oranlarına göre ölçülen, raporlama dönemi süresince sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerine eklenen faiz,

(c) Aşağıdakiler dikkate alınarak, B96–B100 paragraflarında belirtilen şekilde gelecekteki hizmetlerle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler:

(i) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki bu tür artışların, bir zarara neden olacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşmadığı ölçüde (bakınız: 48(a) paragrafı) veya

(ii) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki bu tür azalışlar, 50(b) paragrafı uyarınca kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılmadığı ölçüde.

(d) Döviz kuru farklarının sözleşmeye dayalı hizmet marjı üzerindeki etkisi ve

(e) Raporlama dönemi sonunda geri kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjının, (herhangi bir dağıtım yapılmadan önce) B119 paragrafı uygulanarak cari ve geri kalan teminat süresine dağıtılmasıyla belirlenen, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin transferi nedeniyle sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar.

45 Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için (bakınız: B101–B118 paragrafları), bir sözleşme grubunun raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değeri, aşağıdaki (a)–(e) bentlerinde belirtilen tutarlara göre düzeltilmiş raporlama döneminin başındaki defter değerine eşittir. İşletmenin bu düzeltmeleri ayrı ayrı tanımlaması zorunlu değildir. Bunun yerine, düzeltmelerin bazıları veya tamamı için birleştirilmiş bir tutar belirlenebilir. Söz konusu düzeltmeler şunlardır:

(a) Gruba eklenen her türlü yeni sözleşmenin etkisi (bakınız: 28'inci paragraf),

(b) Aşağıdakiler dikkate alınarak, *dayanak kalemler*in gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen değişiklik payı (bakınız: B104(b)(i) paragrafı):

(i) B115 paragrafı (riskin azaltılmasına ilişkin) uygulanmadığı ölçüde,

(ii) *Dayanak kalemler*in gerçeğe uygun değerinde değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir azalış, bir zarara neden olacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşmadığı ölçüde (bakınız: 48'inci paragraf) veya

(iii) *Dayanak kalemler*in gerçeğe uygun değerinde değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir artış payı (ii)'nci bentteki tutarı iptal etmediği ölçüde.

(c) Aşağıdakiler dikkate alınarak, B101–B118 paragraflarında belirtilen şekilde gelecekteki hizmetlerle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler:

(i) B115 paragrafı (riskin azaltılmasına ilişkin) uygulanmadığı ölçüde,

(ii) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki bu tür artışların bir zarara neden olacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşmadığı ölçüde (bakınız: 48'inci paragraf) veya

(iii) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki bu tür azalışlar, 50(b) paragrafı uyarınca kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılmadığı ölçüde.

(d) Döviz kuru farklarının sözleşmeye dayalı hizmet marjı üzerindeki etkisi ve

(e) Raporlama dönemi sonunda geri kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjının, (herhangi bir dağıtım yapılmadan önce) B119 paragrafı uygulanarak cari ve geri kalan teminat süresine dağıtılmasıyla belirlenen, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin transferi nedeniyle sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar.

46 Sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki bazı değişiklikler, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerinde herhangi bir değişiklik yaratmadan, kalan teminat yükümlülüğüyle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikleri netleştirir. Sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki değişikliklerin, kalan teminat yükümlülüğüyle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikleri netleştirmediği ölçüde işletme, 41'inci paragrafı uygulayarak söz konusu değişikliklere ilişkin gelir ve giderleri finansal tablolara alır.

Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler

47 Sözleşmeye dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının, daha önce finansal tablolara alınan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının ve ilk defa finansal tablolara alma tarihinde sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının toplamda net bir çıkış oluşturması durumunda sigorta sözleşmesi, ilk defa finansal tablolara alma

tarihinde ekonomik açıdan dezavantajlıdır. 16(a) paragrafı uyarınca işletme, bu tür sözleşmeleri ekonomik açıdan dezavantajlı olmayan sözleşmelerden ayrı olarak gruplandırır. 17'nci paragraf uygulandığı ölçüde, işletme sözleşmeleri ayrı ayrı ölçmek yerine bir sözleşme setini ölçerek ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubunu tanımlayabilir. İşletme, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubuyla ilgili yükümlülüğün defter değeri sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına eşit olacak ve gruba ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjı sıfır olacak şekilde gruba ilişkin net çıkış kadar bir zararı kâr veya zarara yansıtır.

48 Bir sigorta sözleşmesi grubu, sonraki ölçümde aşağıdaki tutarların sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerini aşması durumunda ekonomik açıdan dezavantajlı (veya ekonomik açıdan daha dezavantajlı) hâle gelir:

(a) Gelecekteki nakit akış tahminleri ile finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklikler dolayısıyla gruba dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen gelecekteki hizmetle ilgili olumsuz değişiklikler ve

(b) Doğrudan katılım özelliği bulunan bir sigorta sözleşmesi grubu için, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen bir azalıştaki payı.

İşletme, 44(c)(i), 45(b)(ii) ve 45(c)(ii) paragrafları uyarınca, söz konusu aşan kısım ölçüsünde bir zararı kâr veya zarara yansıtır.

49 İşletme, 47–48 paragrafları uyarınca finansal tablolara alınan zararları gösteren ekonomik açıdan dezavantajlı bir gruba ilişkin kalan teminat yükümlülüğü için bir zarar bileşeni oluşturur (veya zarar bileşenini artırır). Zarar bileşeni, ekonomik açıdan dezavantajlı gruplardaki zararların iptal edilmesi şeklinde kâr veya zararda sunulan ve dolayısıyla sigorta hasılatının belirlenmesi dışında bırakılan tutarları belirler.

50 İşletme ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grubundaki zararı finansal tablolara aldıktan sonra:

(a) 51'inci paragrafta belirtilen kalan teminat yükümlülüğünün sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında sonradan meydana gelen değişiklikleri sistematik bir esasa göre aşağıdakiler arasında dağıtır:

(i) Kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni ve

(ii) Zarar bileşeni hariç kalan teminat yükümlülüğü.

(b) Aşağıdakileri, zarar bileşeni sıfıra indirilene kadar sadece zarar bileşenine dağıtır:

(i) Gelecekteki nakit akış tahminleri ile finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklikler–dolayısıyla, gruba dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen gelecekteki hizmetle ilgili sonraki azalışlar+ ve

(ii) Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda sonradan meydana gelen artışlar.

51 50(a) paragrafı uyarınca dağıtılacak olan, kalan teminat yükümlülüğünün sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında sonradan meydana gelen değişiklikler şunlardır:

(a) Katlanılan sigorta hizmeti giderleri nedeniyle kalan teminat yükümlülüğü dışında bırakılan hasar ve giderlere ilişkin gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değer tahminleri,

(b) Kâr veya zarara yansıtılan finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinde riskten kurtulma nedeniyle meydana gelen değişiklikler ve

(c) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri.

52 50(a) paragrafının öngördüğü sistematik dağıtım, 48–50 paragrafları uyarınca zarar bileşenine dağıtılan toplam tutarların, bir sözleşme grubu için teminat süresinin sonuna kadar sıfıra eşitlenmesiyle sonuçlanır.

Prim dağıtımı yaklaşımı

53 İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun başlangıcında yalnızca aşağıdaki şartların sağlanmış olması durumunda, grubun ölçümünü 55–59 paragraflarında öngörülen prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak basitleştirebilir:

(a) İşletmenin, grubun kalan teminat yükümlülüğünün bu tür bir basitleştirmeyle yapılacak ölçümünün, 32-52 paragraflarında yer alan hükümlerin uygulanmasıyla yapılacak ölçümden önemli ölçüde farklı olmayacağı yönünde makul bir beklentisinin olması ya da

(b) Grupta bulunan her bir sözleşmenin teminat süresinin (34'üncü paragraf uyarınca o tarihte belirlenen sözleşme sınırı içinde kalan primlerden kaynaklanan sigorta sözleşmesi hizmetleri dahil) bir yıl veya daha az olması.

54 İşletmenin, grubun başlangıcında, bir hasar gerçekleşmeden önceki dönemde kalan teminat yükümlülüğünün ölçümünü etkileyecek nitelikte sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında önemli bir değişkenlik beklemesi durumunda, 53(a) paragrafındaki kriter karşılanmaz. Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, örneğin, aşağıdaki durumlarda artar;

(a) Sözleşmelerde yer alan saklı türev ürünlerle ilgili gelecekteki nakit akışlarının büyüklüğü ve

(b) Sözleşme grubunun teminat süresinin uzunluğu.

55 İşletme, prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak kalan teminat yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

(a) İlk defa finansal tablolara alma sırasında, yükümlülüğün defter değeri belirlenirken:

(i) Varsa ilk defa finansal tablolara alma sırasında alınmış olan primlerden,

(ii) İşletme 59(a) paragrafı uyarınca ödemeleri gider olarak finansal tablolara almayı tercih etmedikçe, o tarihteki sigorta edinimine ilişkin nakit akışları düşülür ve

(iii) O tarihte aşağıdaki tutarların finansal tablo dışı bırakılmasından kaynaklanan her türlü tutar eklenir veya düşülür:

1. 28C paragrafı uygulanarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık ve

2. B66A paragrafında belirtilen şekilde sözleşme grubuyla ilgili nakit akışları için daha önce finansal tablolara alınan diğer varlık ve yükümlülükler.

(b) Müteakip her bir raporlama döneminin sonunda, yükümlülüğün defter değeri belirlenirken, raporlama döneminin başındaki defter değerine:

(i) Dönem içinde alınan primler eklenir,

(ii) İşletme 59(a) paragrafı uyarınca ödemeleri gider olarak finansal tablolara almayı tercih etmedikçe, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları düşülür,

(iii) İşletme 59(a) paragrafı uyarınca sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını gider olarak finansal tablolara almayı tercih etmedikçe, sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının itfasıyla ilgili raporlama dönemi içinde gider olarak finansal tablolara alınan her türlü tutar eklenir,

(iv) 56'ncı paragraf uygulanarak bir finansman bileşeninde yapılan her türlü düzeltme eklenir,

(v) Dönemde sağlanan hizmetler için sigorta hasılatı olarak finansal tablolara alınan tutar düşülür (bakınız: B126 paragrafı) ve

(vi) Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğe transfer edilen ya da ödenen her türlü yatırım bileşeni düşülür.

56 Grupta yer alan sigorta sözleşmelerinin önemli bir finansman bileşeni içermesi durumunda işletme, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında belirlendiği şekilde, 36'ncı paragrafta belirlenen iskonto oranlarını kullanarak paranın zaman değerini ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltir. İşletmenin ilk defa finansal tablolara alma sırasında, hizmetlerin her bir bölümünün sağlanmasıyla ilgili primin vadesi arasındaki sürenin bir yıldan fazla olmamasını beklemesi durumunda, kalan teminat yükümlülüğünün defter değerini paranın zaman değeri ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltmesi zorunlu değildir.

57 Teminat süresi boyunca herhangi bir zamanda, durum ve şartların bir sigorta sözleşmesi grubunun ekonomik açıdan dezavantajlı olduğunu göstermesi durumunda, işletme aşağıdakiler arasındaki farkı hesaplar:

(a) 55'inci paragraf uygulanarak belirlenen kalan teminat yükümlülüğünün defter değeri ile

(b) 33–37 ve B36–B92 paragrafları uyarınca grubun kalan teminatıyla ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları. Ancak işletme, 59(b) paragrafını uygulayarak, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğü, paranın zaman değeri ve finansal riskin etkisine göre düzeltmemesi durumunda, bu tür bir düzeltmeyi sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dâhil etmez.

58 57(b) paragrafında açıklanan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, 57(a) paragrafında açıklanan defter değerini aştığı ölçüde işletme, kâr veya zarara bir zarar yansıtır ve kalan teminat yükümlülüğünü artırır.

59 İşletme prim dağıtımı yaklaşımını uygularken:

(a) İlk defa finansal tablolara alma sırasında, gruptaki her bir sözleşmenin teminat süresinin bir yıldan fazla olmaması kaydıyla, sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını, bu maliyetlere katlandığında gider olarak finansal tablolara almayı tercih edebilir.

(b) 33–37 ve B36–B92 paragrafları uyarınca, sigorta sözleşmesi grubuyla ilgili gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğü, gerçekleşen hasarlarla ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları üzerinden ölçer. Ancak, hasarların gerçekleştiği tarihten itibaren bir yıl ya da daha az bir süre içinde ödenmesini veya alınmasını beklemesi durumunda işletmenin, söz konusu gelecekteki nakit akışlarını paranın zaman değeri ve finansal riskin etkisi bakımından düzeltmesi zorunlu değildir.

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri

60 TFRS 17'nin hükümleri, elde tutulan reasürans sözleşmeleri için 61–70A paragraflarında düzenlendiği şekilde değiştirilerek uygulanır.

61 İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi portföylerini 14–24 paragraflarını uygulayarak gruplara ayırır, ancak söz konusu paragraflarda ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere yapılan atıflar ilk defa finansal tablolara alma sırasında net kazancı olan sözleşmelere yapılan bir atıf olarak dikkate alınır. Elde tutulan bazı reasürans sözleşmeleri açısından, 14–24 paragraflarının uygulanması tek bir sözleşmeden oluşan bir grubun ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Finansal tablolara alma

62 İşletme, 25'inci paragrafı uygulamak yerine, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunu aşağıdakilerin erken olanından itibaren finansal tablolarına alır:

(a) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin teminat süresinin başlangıcı ile

(b) İşletmenin, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda yer alan ilgili reasürans sözleşmesine, ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmesi grubunu 25(c) paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı tarihte veya bu tarihten önce taraf olması durumunda, söz konusu tarih.

62A İşletme, 62(a) paragrafı hükümlerine bağlı kalmaksızın, orantılı teminat sağlayan elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun finansal tablolara alınmasını, söz konusu grubun teminat süresinin başlangıcından sonraki bir tarih olması durumunda herhangi bir dayanak sigorta sözleşmesinin ilk defa finansal tablolara alındığı tarihe kadar erteler.

Ölçüm

63 32–36 paragraflarında yer alan ölçüm hükümlerinin elde tutulan reasürans sözleşmelerine uygulanması sırasında, dayanak sözleşmelerin de söz konusu paragraflar uyarınca ölçülmesi halinde işletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminleri ve dayanak sigorta sözleşmesi grubu/gruplarıyla ilgili gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminleri ölçmek için tutarlı varsayımlar kullanır. İşletme ayrıca, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminlere, anlaşmazlıklardan kaynaklanan teminat ve zararların etkileri dahil olmak üzere reasürans sözleşmesini düzenleyenin yerine getirmeme riskinin etkisini dahil eder.

64 İşletme, 37'nci paragrafı uygulamak yerine, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi reasürans sözleşmesi grubunun hamili tarafından bu sözleşmeleri düzenleyene devredilen risk tutarını temsil edecek şekilde söz konusu risk düzeltmesini belirler.

65 İlk defa finansal tablolara alma sırasında sözleşmeye dayalı hizmet marjının belirlenmesiyle ilgili 38'inci paragraf hükümleri, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda kazanılmamış kâr olmadığı, bunun yerine reasüransın satın alınmasından kaynaklanan net maliyet veya net kazanç olduğu gerçeğini yansıtacak şekilde değiştirilerek uygulanır. İşletme bu nedenle ilk elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun satın alınmasından kaynaklanan herhangi bir net maliyeti veya net kazancı, 65A paragrafının uygulandığı durum dışında, aşağıdakilerin toplamına eşit bir tutar üzerinden ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjı olarak finansal tablolarına alır:

(a) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları,

(b) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili daha önce finansal tablolara alınan herhangi bir varlık veya yükümlülüğün o tarihte finansal tablo dışı bırakılan tutarı~~,~~

(c) O tarihte meydana gelen her türlü nakit akışı ve

(d) 66A paragrafı uygulanarak kâr veya zarara yansıtılan her türlü gelir.

65A Reasürans teminatının net satın alma maliyetinin, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun satın alınmasından önce meydana gelen olaylarla ilgili olması durumunda işletme, B5 paragrafı hükümlerine bağlı kalmaksızın, bu tür bir maliyeti derhal kâr veya zarara gider olarak yansıtır.

66 İşletme 44'üncü paragrafı uygulamak yerine, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin raporlama dönemi sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjını, raporlama döneminin başında belirlenen defter değerini aşağıdaki unsurlara göre düzeltmek suretiyle ölçer:

(a) Gruba eklenen yeni sözleşmelerin etkisi (bakınız: 28'inci paragraf),

(b) B72(b) paragrafında belirlenen iskonto oranlarına göre ölçülen, sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerine eklenen faiz,

(ba) 66A paragrafı uygulanarak raporlama döneminde kâr veya zarara yansıtılan gelir,

(bb) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuyla ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler olmadığı ölçüde, 66B paragrafı uygulanarak finansal tablolara alınan geri kazanım bileşenine yönelik iptaller (bakınız: B119F paragrafı),

(c) Aşağıdaki durumlar dışında, gelecekteki hizmetle ilgili olduğu ölçüde, B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarına göre ölçülen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler:

(i) Değişikliğin dayanak sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen ve dayanak sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltmeyen bir değişiklikten kaynaklanması veya

(ii) İşletmenin bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunu prim dağıtımı yaklaşımını kullanarak ölçmesi durumunda, değişikliğin 57-58 paragraflarının (ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmelere ilişkin) uygulanmasından kaynaklanması.

(d) Döviz kuru farklarının sözleşmeye dayalı hizmet marjı üzerindeki etkisi ve

(e) Raporlama dönemi sonunda geri kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjının (herhangi bir dağıtım yapılmadan önce) B119 paragrafı uygulanarak elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun cari ve kalan teminat süresine dağıtılmasıyla belirlenen, dönem içinde hizmetlerin alınması nedeniyle kâr veya zarara yansıtılan tutar.

66A İşletme, ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına alırken veya bir gruba ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmeleri eklerken finansal tablolarına bir zarar yansıttığında, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir ve bunun sonucunda finansal tablolarına gelir yansıtır (bakınız: B119C–B119E paragrafları).

66B İşletme, 66(c)(i)–(ii) ve 66A paragrafları uyarınca finansal tablolarına aldığı zarar geri kazanımlarını gösteren ve elde tutulan reasürans sözleşmesi grubuna ilişkin kalan teminat varlığı için bir geri kazanım bileşeni oluşturur (veya zarar bileşenini düzeltir). Geri kazanım bileşeni, elde tutulan reasürans sözleşmelerinden ortaya çıkan zarar geri kazanımlarının iptal edilmesi şeklinde kâr veya zararda sunulan ve dolayısıyla reasüröre ödenen primlerin dağıtımının dışında bırakılan tutarları belirler (bakınız: B119F paragrafı).

67 Elde tutulan reasürans sözleşmesini düzenleyenin yerine getirmeme riskindeki değişiklikler nedeniyle sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen değişiklikler, gelecekteki hizmetlerle ilgili değildir ve sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme gerektirmez.

68 Elde tutulan reasürans sözleşmeleri ekonomik açıdan dezavantajlı olamaz. Bu yüzden, 47–52 paragraflarında yer alan hükümler uygulanmaz.

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri için prim dağıtımı yaklaşımı

69 İşletme, aşağıdaki şartların elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun başlangıcında sağlanmış olması durumunda, grubun ölçümünü basitleştirmek amacıyla 55–56 ve 59'uncu paragraflarda düzenlenen prim dağıtımı yaklaşımını (elde tutulan reasürans sözleşmelerinin düzenlenen sigorta sözleşmelerinden farklı özelliklerini, örneğin hasılattan ziyade gider yaratılması veya giderlerin azaltılması, yansıtacak şekilde uyarlanmış olarak) kullanabilir:

(a) İşletmenin, ortaya çıkan ölçümün, 63–68 paragraflarında yer alan hükümlerin uygulanmasıyla ortaya çıkacak ölçümden önemli ölçüde farklı olmayacağı yönünde makul bir beklentisinin bulunması ya da

(b) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunda bulunan her bir sözleşmenin teminat süresinin (34'üncü paragraf uyarınca o tarihte belirlenen, sözleşme sınırı içinde kalan primlerden kaynaklanan sigorta teminatı dahil) bir yıl veya daha az olması.

70 İşletme, grubun başlangıcında, bir hasar gerçekleşmeden önceki dönemde kalan teminat varlığının ölçümünü etkileyecek nitelikte sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında önemli bir değişkenlik beklemesi durumunda, 69(a) paragrafındaki yer alan koşulu sağlayamaz. Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, örneğin, aşağıdaki durumlarda artar;

(a) Sözleşmelerde yer alan saklı türev ürünlerle ilgili gelecekteki nakit akışlarının büyüklüğü ve

(b) Elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun teminat süresinin uzunluğu.

70A İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunu prim dağıtımı yaklaşımını uygulayarak ölçmesi durumunda, 66A paragrafını, sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzelterek değil kalan teminat varlığının defter değerini düzelterek uygular.

İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri

71 İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan bir yatırım sözleşmesi, önemli bir sigorta riski devri içermez. Bu yüzden, TFRS 17'nin sigorta sözleşmeleriyle ilgili hükümleri, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri için aşağıdaki şekilde değiştirilerek uygulanır:

(a) İlk defa finansal tablolara alma tarihi (bakınız: 25 ve 28'inci paragraflar) işletmenin sözleşmeye taraf olduğu tarihtir.

(b) Nakit akışlarının işletmenin bugünkü veya gelecekteki bir tarihte nakit teslimine ilişkin asli bir mükellefiyetinden kaynaklanması durumunda, sözleşme sınırı (bakınız: 34'üncü paragraf) söz konusu nakit akışları sözleşme sınırı içinde olacak şekilde değiştirilir. İşletme, taahhüt edilen nakit tutarını ve ilgili riskleri tam olarak yansıtacak şekilde nakit teslimi taahhüdü için bir fiyat belirleme imkânının olması durumunda nakit teslim etmek için asli bir mükellefiyete sahip değildir.

(c) Sözleşmeye dayalı hizmet marjının dağıtımı (bakınız: 44(e) ve 45(e) paragrafları), işletmenin sözleşmeye dayalı hizmet marjını, sözleşme grubunun süresi boyunca sözleşme kapsamındaki yatırım hizmetlerinin aktarımını yansıtan sistematik bir biçimde finansal tablolara alacağı şekilde değiştirilir.

Değişiklik yapma ve finansal tablo dışı bırakma

Sigorta sözleşmesinde değişiklik yapılması

72 Sigorta sözleşmesi hükümlerinin, örneğin sözleşmenin tarafları arasındaki anlaşma yoluyla veya bir düzenleme gereği değiştirilmiş olması durumunda işletme, yalnızca (a)–(c) bentlerindeki koşulların karşılanması halinde asıl sözleşmeyi finansal tablo dışı bırakır ve değişiklik yapılan sözleşmeyi TFRS 17 veya diğer geçerli Standartlar uyarınca yeni bir sözleşme olarak finansal tablolara alır. Sözleşme hükümlerinde yer alan bir hakkın kullanılması değişiklik değildir. Söz konusu koşullar şunlardır:

(a) Değişiklik yapılan hükümler sözleşmenin başlangıcında sözleşmeye dahil edilmiş olsaydı:

(i) Değişiklik yapılan sözleşmenin, 3–8A paragrafları uyarınca TFRS 17'nin kapsamı dışında bırakılacak olması,

(ii) İşletmenin, TFRS 17'nin uygulanacağı farklı bir sigorta sözleşmesiyle sonuçlanacak şekilde, farklı bileşenleri 10–13 paragrafları uyarınca esas sigorta sözleşmesinden ayrıştıracak olması,

(iii) Değişiklik yapılan sözleşmenin, 34'üncü paragraf uyarınca önemli ölçüde farklı bir sözleşme sınırına sahip olacak olması veya

(iv) Değişiklik yapılan sözleşmenin, 14–24 paragrafları uyarınca farklı bir sözleşme grubuna dahil edilecek olması.

(b) Asıl sözleşmenin *doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi* tanımını karşılaması, ancak değişiklik yapılan sözleşmenin artık bu tanımı karşılamaması ya da tersi durumun geçerli olması veya

(c) İşletmenin asıl sözleşmeye 53–59 veya 69–70 paragraflarındaki prim dağıtımı yaklaşımını uygulamış olması ancak değişikliklerin, sözleşmenin artık 53 ve 69'uncu paragraflarda bu yaklaşımın uygulanması için belirtilen uygunluk kriterlerini karşılamadığı anlamına gelmesi.

73 Sözleşme değişikliğinin 72'nci paragraftaki koşulların hiçbirini karşılamaması durumunda işletme, değişikliğin nakit akışlarında neden olduğu değişiklikleri, 40–52 paragraflarını uygulayarak sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarıyla ilgili tahminlerdeki değişiklikler olarak dikkate alır.

Finansal tablo dışı bırakma

74 İşletme, yalnızca aşağıdaki durumlarda sigorta sözleşmesini finansal tablo dışı bırakır:

(a) Sözleşmenin sona ermesi, diğer bir ifadeyle sigorta sözleşmesinde belirlenen mükellefiyetin ortadan kalkması, ifa edilmesi veya iptal edilmesi ya da

(b) 72'nci paragrafta yer alan koşullardan herhangi birinin karşılanması.

75 Bir sigorta sözleşmesi sona erdiğinde, işletme artık risk altında değildir ve dolayısıyla artık sigorta sözleşmesini yerine getirmek için herhangi bir ekonomik kaynak aktarma zorunluluğu yoktur. Örneğin işletme reasürans satın aldığında, dayanak sigorta sözleşmesini/sözleşmelerini yalnızca dayanak sigorta sözleşmesi/sözleşmeleri sona erdiğinde finansal tablo dışı bırakır.

76 İşletme, sigorta sözleşmesi grubu içinden bir sigorta sözleşmesini, TFRS 17'nin aşağıdaki hükümlerini uygulayarak finansal tablo dışı bırakır:

(a) 40(a)(i) ve 40(b) paragrafları uygulanarak, gruba dağıtılan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, gruptan finansal tablo dışı bırakılmış olan hak ve mükellefiyetlerle ilgili gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerini ve finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini ortadan kaldırmak için düzeltilir,

(b) 77'nci paragrafın uygulanmadığı durumda, grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjı, 44(c) ve 45(c) paragraflarının öngürdüğü ölçüde, (a) bendinde açıklanan sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişikliğe göre düzeltilir ve

(c) B119 paragrafı uyarınca, beklenen kalan sigorta sözleşmesi hizmetleri için teminat birimlerinin sayısı, gruptan finansal tablo dışı bırakılan teminat birimlerini yansıtacak şekilde düzeltilir ve dönem içinde kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı, düzeltilen bu sayı esas alınarak belirlenir.

77 Bir sigorta sözleşmesini üçüncü bir tarafa devrettiği için sözleşmeyi finansal tablo dışı bırakması veya bir sigorta sözleşmesini finansal tablo dışı bırakması ve 72'nci paragraf uyarınca yeni bir sözleşmeyi finansal tablolara alması durumunda işletme, 76(b) paragrafını uygulamak yerine;

(a) Sözleşmenin finansal tablo dışı bırakıldığı grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjını 44(c) ve 45(c) paragraflarının öngördüğü ölçüde, üçüncü bir tarafa devredilen sözleşmeler için (i) ve (ii) arasındaki farka göre ya da 72'nci paragraf uyarınca finansal tablo dışı bırakılan sözleşmeler için (i) ve (iii) arasındaki farka göre düzeltir:

(i) 76(a) paragrafı uyarınca, sözleşmenin finansal tablo dışı bırakılması nedeniyle sigorta sözleşmesi grubunun defter değerinde meydana gelen değişiklik.

(ii) Üçüncü tarafın aldığı prim.

(iii) İşletmenin sözleşmede değişikliğin yapıldığı tarihte, eşdeğer hükümlere sahip yeni bir sözleşme yapmış olsaydı talep edeceği primden, değişiklik için talep edilen her türlü ek primin düşülmesi suretiyle elde edilen tutar.

(b) 72'nci paragraf uyarınca finansal tablolara alınan yeni sözleşmeyi, değişiklik tarihinde (a)(iii) bendinde açıklanan primi aldığını varsayarak ölçer.

Finansal durum tablosunda sunum

78 İşletme, aşağıdaki portföylerin defter değerini finansal durum tablosunda ayrı olarak sunar:

(a) Varlık niteliğindeki düzenlenen sigorta sözleşmeleri,

(b) Yükümlülük niteliğindeki düzenlenen sigorta sözleşmeleri,

(c) Varlık niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmeleri ve

(d) Yükümlülük niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmeleri.

79 İşletme, 28B paragrafı uyarınca finansal tablolara alınan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlıkları, düzenlenen ilgili sigorta sözleşmesi portföylerinin defter değerine ve elde tutulan reasürans sözleşmesi portföylerine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlık veya yükümlülükleri (bakınız: 65(b) paragrafı), elde tutulan reasürans sözleşmesi portföylerinin defter değerine dahil eder.

Finansal performans tablosuna/tablolarına alma ve sunum (B120–B136 paragrafları)

80 İşletme, 41 ve 42'nci paragraflar uyarınca, kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna/tablolarına (bundan sonra finansal performans tablosu/tabloları olarak anılacaktır) alınan tutarları aşağıdakilere ayrıştırır:

(a) Sigorta hasılatı ve sigorta hizmeti giderlerinden oluşan bir sigorta hizmeti sonucu (83–86 paragrafları) ve

(b) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (87–92 paragrafları).

81 İşletmenin, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişikliği, sigorta hizmeti sonucu ve sigorta finansmanı gelir veya giderleri arasında ayrıştırması zorunlu değildir. İşletme, bu tür bir ayrıştırma yapmaması durumunda, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki tüm değişikliği sigorta hizmeti sonucuna dahil eder.

82 **İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan gelir veya giderleri, düzenlenen sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan gider veya gelirlerden ayrı olarak sunar.**

Sigorta hizmeti sonucu

83 **İşletme, düzenlenen sigorta sözleşmelerinden oluşan gruplardan doğan sigorta hasılatını kâr veya zararda sunar. Sigorta hasılatı, sigorta sözleşmesi grubundan doğan hizmetleri, işletmenin söz konusu hizmetler karşılığında hak etmeyi beklediği bedeli yansıtan tutar üzerinden gösterir. B120–B127 paragrafları, işletmenin sigorta hasılatını nasıl ölçeceğini belirler.**

84 **İşletme, gerçekleşen hasarlar (yatırım bileşenlerinin geri ödemeleri hariç) ve katlanılan diğer sigorta hizmeti giderleri ile 103(b) paragrafında açıklanan diğer tutarları içeren düzenlenen sigorta sözleşmelerinden oluşan bir gruptan kaynaklanan sigorta hizmeti giderlerini kâr veya zararda sunar.**

85 **Kâr veya zararda sunulan sigorta hasılatı ve sigorta hizmeti giderleri, herhangi bir yatırım bileşenini içermez. Prim bilgilerinin 83'üncü paragrafla tutarsız olması durumunda işletme, bu bilgileri kâr veya zararda sunmaz.**

86 İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan kaynaklanan, sigorta finansmanı gelir veya giderleri dışındaki gelir veya giderleri (bakınız: 60–70 paragrafları) tek bir tutar olarak sunabilir ya da birlikte bu tek tutara eşit net bir tutar veren, reasürörden geri kazanılan tutarları ve ödenen primlerin dağılımını ayrı olarak sunabilir. İşletme, reasürörden geri kazanılan tutarları ve ödenen primlerin dağılımını ayrı olarak sunması durumunda:

(a) Dayanak sözleşmelerdeki hasarlara bağlı reasürans nakit akışlarını, elde tutulan reasürans sözleşmesi kapsamında zararları karşılanması beklenen hasarların bir parçası olarak dikkate alır,

(b) Dayanak sözleşmelerdeki hasarlara bağlı olmayan, reasürörden almayı beklediği tutarları (örneğin, bazı sedan komisyonu türleri) reasüröre ödenecek primlerdeki bir azalma olarak dikkate alır,

(ba) 66(c)(i)–(ii) ve 66A–66B paragraflarını uygulayarak zararların geri kazanılmasıyla ilgili finansal tablolarına aldığı tutarları reasürörden geri kazanılan tutarlar olarak dikkate alır ve

(c) Ödenen primlerin dağıtımını hasılatta azalma olarak sunmaz.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (bakınız: B128–B136 paragrafları)

87 **Sigorta finansmanı gelir veya giderleri, aşağıdakiler nedeniyle sigorta sözleşmesi grubunun defter değerinde meydana gelen değişiklikten oluşur:**

(a) **Paranın zaman değerinin ve paranın zaman değerindeki değişimlerin etkisi ve**

(b) **Finansal riskin ve finansal riskteki değişikliklerin etkisi, ancak**

(c) **Sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltecek olan fakat 45(b)(ii), 45(b)(iii), 45(c)(ii) veya 45(c)(iii) paragrafları uygulandığında düzeltme yapmayan doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi gruplarındaki bu tür değişiklikler hariç tutulur. Bunlar sigorta hizmeti giderlerine dahil edilir.**

87A İşletme;

(a) B115 paragrafının (riskin azaltılması) uygulanmasından kaynaklanan sigorta finansmanı gelir veya giderlerine B117A paragrafını ve

(b) Diğer bütün sigorta finansmanı gelir veya giderlerine 88 ve 89'uncu paragrafları

uygular.

88 **89'uncu paragrafın uygulanmadığı durumda 87A(b) paragrafını uygularken işletme, aşağıdaki muhasebe politikaları arasında tercih yapar:**

(a) **Döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarara dahil etmek veya**

(b) **B130–B133 paragraflarını uygulayarak, döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, beklenen toplam sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin sözleşme grubu süresine sistematik bir biçimde dağıtılmasıyla belirlenen bir tutarı kâr veya zarara dahil edecek şekilde ayrıştırmak.**

89 **İşletme, 87A(b) paragrafını uygularken, dayanak kalemleri elinde tuttuğu doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için aşağıdaki muhasebe politikaları arasında tercih yapar:**

(a) **Döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarara dahil etmek veya**

(b) **B134–B136 paragraflarını uygulayarak, döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, elde tutulan dayanak kalemlere ilişkin kâr veya zarara dahil edilen gelir veya giderler nedeniyle ortaya çıkacak muhasebe uyumsuzluklarını ortadan kaldıran bir tutarı kâr veya zarara dahil edecek şekilde ayrıştırmak.**

90 **İşletme, 88(b) veya 89(b) paragraflarında düzenlenen muhasebe politikasını tercih etmesi durumunda bu paragraflarda düzenlenen esasa göre ölçülen sigorta finansmanı gelir veya giderleri ile döneme ilişkin toplam sigorta finansmanı gelir veya giderleri arasındaki farkı diğer kapsamlı gelire dahil eder.**

91 **İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunu devretmesi veya 77'nci paragraf uyarınca bir sigorta sözleşmesini finansal tablo dışı bırakması durumunda:**

(a) **88(b) paragrafında yer alan muhasebe politikasını seçmesi nedeniyle grup (veya sözleşme) için daha önce diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirdiği kalan tüm tutarları yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak (bakınız: TMS 1 *Finansal Tabloların Sunuluşu*) kâr veya zararda yeniden sınıflandırır.**

(b) **89(b) paragrafında yer alan muhasebe politikasını tercih etmesi nedeniyle grup (veya sözleşme) için daha önce diğer kapsamlı gelirde muhasebeleştirdiği kalan herhangi bir tutarı yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak (bakınız: TMS 1) kâr veya zararda yeniden sınıflandırmaz.**

92 30'uncu paragraf, işletmenin sigorta sözleşmelerini, yabancı para cinsinden kalemlerin işletmenin ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilmesi açısından, TMS 21 kapsamında parasal kalem olarak dikkate almasını gerektirir. İşletme, sigorta sözleşmesi gruplarının defter değerindeki değişikliklerle ilgili kur farklarını, 90'ıncı paragraf uyarınca diğer kapsamlı gelire dahil edilen sigorta sözleşmesi gruplarının defter değerindeki değişikliklerle ilgili olmadığı sürece (ki bu durumda diğer kapsamlı gelire dahil edilirler), kâr veya zarar tablosuna dahil eder.

Açıklama

93 **Açıklama hükümlerinin amacı; finansal tablo kullanıcılarının, finansal durum tablosu, finansal performans tablosu/tabloları ve nakit akış tablosunda sağlanan bilgilerle birlikte, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerin işletmenin finansal durumu, finansal performansı ve nakit akışları üzerindeki etkisini değerlendirmesine dayanak sağlayan bilgilerin dipnotlarda açıklanmasıdır. Bu amacı gerçekleştirmek üzere işletme, aşağıdakiler hakkında nitel ve nicel bilgileri açıklar:**

(a) **TFRS 17 kapsamındaki sözleşmeler için finansal tablolarına aldığı tutarlar (bakınız: 97–116 paragrafları),**

(b) **TFRS 17 uygulanırken kullanılan önemli yargılar ve bu yargılardaki değişiklikler (bakınız: 117–120 paragrafları) ve**

(c) **TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan risklerin niteliği ve derecesi (bakınız: 121–132 paragrafları).**

94 İşletme, açıklama amacını yerine getirmek için gerekli ayrıntı seviyesini ve farklı hükümlerin her birine ne kadar önem verilmesi gerektiğini değerlendirir. 97–132 paragrafları uyarınca sunulan açıklamaların 93'üncü paragraftaki amacın karşılanması için yeterli olmaması durumunda işletme, bu amacı karşılamak için gereken ek bilgileri açıklar.

95 İşletme, çok sayıda önemsiz detaya yer verilmesi ya da farklı özelliklere sahip kalemlerin birleştirilmesi yüzünden faydalı bilgilerin gölgede kalmasını önleyecek şekilde açıklamaları birleştirir veya ayrıştırır.

96 TMS 1'in 29–31 paragrafları, bilgilerin önemliliği ve birleştirilmesine ilişkin hükümleri düzenler. Sigorta sözleşmeleri hakkında açıklanan bilgilere uygun olabilecek birleştirme esaslarının örnekleri şunlardır:

(a) Sözleşmenin türü (örneğin, temel ürün grupları),

(b) Coğrafi alan (örneğin, ülke veya bölge) ya da

(c) TFRS 8 *Faaliyet Bölümleri*'nde tanımlanan raporlanabilir bölüm.

Finansal tablolara alınan tutarların açıklanması

97 98–109A paragraflarının gerektirdiği açıklamalardan yalnızca 98–100, 102–103, 105–105B ve 109A paragraflarındakiler prim dağıtımı yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler için geçerlidir. Prim dağıtımı yaklaşımını kullanması halinde işletme, aşağıdaki hususları da açıklar:

(a) 53 ve 69 paragraflarındaki kriterlerden hangilerini karşıladığı,

(b) 56 ve 57(b) paragrafları uyarınca paranın zaman değeri ve finansal riskin etkisi için bir düzeltme yapıp yapmadığı ve

(c) 59(a) paragrafı uyarınca sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını finansal tablolara almak için tercih ettiği yöntem.

98 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerin net defter değerinin, nakit akışları ve finansal performans tablosuna/tablolarına alınan gelir ve giderler nedeniyle dönem içinde ne şekilde değiştiğini gösteren mutabakatları

açıklar. Düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmelerine ilişkin mutabakatlar ayrı olarak açıklanır. İşletme, 100–109 paragraflarında yer alan hükümleri, elde tutulan reasürans sözleşmelerinin düzenlenen sigorta sözleşmelerinden farklı olan özelliklerini, hasılattan ziyade giderin ortaya çıkması veya giderin azalması gibi, yansıtacak şekilde değiştirerek uygular.

99 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının nakit akışlarından ve finansal performans tablosuna/tablolarına alınan tutarlardan kaynaklanan değişiklikleri belirlemesine olanak sağlamak için mutabakatlarda yeterli bilgi sağlar. İşletme bu hükme uyum sağlamak için:

(a) 100–105B paragraflarında düzenlenen mutabakatları bir tabloda açıklar ve

(b) Her bir mutabakat için dönem başındaki ve dönem sonundaki net defter değerlerini, 78'inci paragraf uyarınca finansal durum tablosunda sunulan tutarlara eşit olmak üzere, varlık niteliğindeki sözleşme portföyleri toplamı ve yükümlülük niteliğindeki sözleşme portföyleri toplamına ayrıştırarak sunar.

100 İşletme, açılış bakiyeleri ile kapanış bakiyeleri arasındaki mutabakatları aşağıdakilerin her biri için ayrı olarak açıklar:

(a) Her türlü zarar bileşeni hariç, kalan teminat bileşenine ilişkin net yükümlülükler (veya varlıklar).

(b) Her türlü zarar bileşeni (bakınız: 47–52 ve 57–58 paragrafları).

(c) Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülükler. 53–59 veya 69–70A paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımının uygulandığı sigorta sözleşmeleri için işletme, aşağıdakilere ilişkin ayrı mutabakatlar açıklar:

(i) Gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminler ve

(ii) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi.

101 53–59 veya 69–70A paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımının uygulanmadığı sigorta sözleşmeleri için işletme, aşağıdakilerin her birine ilişkin açılış bakiyesi ile kapanış bakiyesi arasındaki mutabakatı da ayrı olarak açıklar:

(a) Gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminler,

(b) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi ve

(c) Sözleşmeye dayalı hizmet marjı.

102 100–101 paragraflarında yer alan mutabakatların amacı, sigorta hizmeti sonucu hakkında farklı türde bilgiler sağlamaktır.

103 İşletme uygulanabilir olması durumunda, 100'üncü paragrafın öngördüğü mutabakatlarda, hizmetlerle ilgili aşağıdaki tutarların her birini ayrı olarak açıklar:

(a) Sigorta hasılatı.

(b) Aşağıdakileri ayrı olarak göstermek üzere, sigorta hizmeti giderleri:

(i) Gerçekleşen hasarlar (yatırım bileşenleri hariç) ve gerçekleşen diğer sigorta hizmeti giderleri,

(ii) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının itfası,

(iii) Geçmişteki hizmetlerle ilgili değişiklikler, diğer bir ifadeyle, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülükle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler ve

(iv) Gelecekteki hizmetlerle ilgili değişiklikler, diğer bir ifadeyle, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme gruplarındaki zararlar ve bu zararların iptali.

(c) Sigorta hasılatı ve sigorta hizmeti giderlerinin dışında bırakılan yatırım bileşenleri (prim geri ödemeleri 105(a)(i) paragrafında tanımlandığı şekilde ilgili dönemde nakit akışlarının bir parçası olarak sunulmadıkça, prim geri ödemeleri ile birleştirilir).

104 İşletme, uygulanabilir olması durumunda, 101'inci paragrafın öngördüğü mutabakatlarda, hizmetlerle ilgili aşağıdaki tutarların her birini ayrı olarak açıklar:

(a) Aşağıdakileri ayrı olarak göstermek üzere, B96–B118 paragrafları uyarınca gelecekteki hizmetlerle ilgili değişiklikler:

(i) Sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzelten tahminlerdeki değişiklikler,

(ii) Sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltmeyen tahminlerdeki değişiklikler; diğer bir ifadeyle, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme gruplarındaki zararlar ve bu tür zararların iptali ve

(iii) Dönem içinde ilk defa finansal tablolara alınan sözleşmelerin etkileri.

(b) Cari hizmetle ilgili değişiklikler; diğer bir ifadeyle:

(i) Hizmetlerin transferini yansıtmak için kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı,

(ii) Gelecekteki hizmetlerle veya geçmişteki hizmetlerle ilgili olmayan finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklik ve

(iii) (ii) bendinde dahil edilen finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutarlar hariç, *aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri* (bakınız: B97(c) ve B113(a) paragrafları).

(c) Geçmişteki hizmetlerle ilgili değişiklikler, diğer bir ifadeyle, gerçekleşen hasarlarla ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler (bakınız: B97(b) ve B113(a) paragrafları).

105 İşletme uygulanabilir olması durumunda, 100–101 paragraflarındaki mutabakatları tamamlamak için dönemde sunulan hizmetlerle ilgili olmayan aşağıdaki tutarların da her birini ayrı olarak açıklar:

(a) Aşağıdakiler dahil olmak üzere, dönem içinde gerçekleşen nakit akışları:

(i) Düzenlenen sigorta sözleşmeleri için alınan (veya elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ödenen) primler,

(ii) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları ve

(iii) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları hariç, gerçekleşen hasarlara ilişkin yapılan ödemeler ve düzenlenen sigorta sözleşmeleri için ödenen (veya elde tutulan reasürans sözleşmeleri kapsamında geri kazanılan) diğer sigorta hizmeti giderleri.

(b) Düzenleyenin elde tutulan reasürans sözleşmelerini yerine getirmeme riskindeki değişikliklerin etkisi,

(c) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri ve

(d) Sigorta sözleşmelerinin net defter değerindeki değişikliği anlamak için gerekli olabilecek ilgili her türlü ilave kalem.

105A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için 28B paragrafını uygulayarak finansal tablolarına aldığı varlıkların açılış ve kapanış bakiyeleri arasındaki mutabakatı açıklar. İşletme 98'inci paragrafı uygulayarak, söz konusu mutabakata ilişkin bilgileri sigorta sözleşmelerinin mutabakatına ilişkin bilgilerle tutarlı bir seviyede birleştirir.

105B İşletme 105A paragrafının gerektirdiği mutabakatta, 28E–28F paragraflarını uygulayarak finansal tablolarına aldığı her türlü değer düşüklüğü zararı ve değer düşüklüğü zararının iptalini ayrı ayrı açıklar.

106 53–59 paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışında düzenlenen sigorta sözleşmeleri için işletme, dönem içinde finansal tablolara alınan sigorta hasılatına ilişkin olarak aşağıdakilerden oluşan bir analiz açıklar:

(a) Aşağıdakileri ayrı olarak açıklamak üzere, B124 paragrafında belirtildiği şekilde, kalan teminat yükümlülüğündeki değişikliklerle ilgili tutarlar:

(i) B124(a) paragrafında belirtildiği şekilde, dönem içinde gerçekleşen sigorta hizmeti giderleri,

(ii) B124(b) paragrafında belirtildiği şekilde, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklik,

(iii) B124(c) paragrafında belirtildiği şekilde, dönem içinde sigorta sözleşmesi hizmetlerinin transferi nedeniyle kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı ve

(iv) Varsa, diğer tutarlar, örneğin B124(d) paragrafında belirtildiği şekilde gelecekteki hizmetle ilgili olanlar hariç dönem içinde alınan primlere ilişkin aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri.

(b) Primlerin, sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının geri kazanılmasıyla ilgili bölümünün dağıtılması (bakınız: B125 paragrafı).

107 53–59 veya 69–70A paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışındaki sigorta sözleşmeleri için işletme, ilk defa finansal tablolara alma sırasında aşağıdaki hususlar üzerindeki etkileri gösterecek şekilde, dönem içinde ilk defa finansal tablolara alınan düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ayrı olarak finansal durum tablosundaki etkiyi açıklar:

(a) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının tutarını ayrı olarak gösterecek şekilde, gelecekteki nakit çıkışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminler,

(b) Gelecekteki nakit girişlerinin bugünkü değerine ilişkin tahminler,

(c) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi ve

(d) Sözleşmeye dayalı hizmet marjı.

108 İşletme, 107'nci paragrafın öngördüğü açıklamalarda aşağıdakilerden kaynaklanan tutarları ayrı olarak açıklar:

(a) Sigorta sözleşmelerinin devri veya işletme birleşmeleri yoluyla başka işletmelerden edinilen sözleşmeler ve

(b) Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşme grupları.

109 53–59 veya 69–70A paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımının uygulandığı sözleşmeler dışındaki sigorta sözleşmeleri için işletme, raporlama dönemi sonunda kalan sözleşmeye dayalı hizmet marjını kâr veya zarara yansıtmayı ne zaman beklediğini uygun zaman aralıkları itibarıyla sayısal olarak açıklar. Bu tür bilgiler, düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ayrı olarak sunulur.

109A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığı, 28C paragrafını uygulayarak finansal tablo dışı bırakmayı ne zaman beklediğini uygun zaman aralıkları itibarıyla sayısal olarak açıklar.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri

110 İşletme, raporlama dönemindeki sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplam tutarını dipnotlarında sunar ve açıklar. İşletme özellikle, finansal tablo kullanıcılarının kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansman gelir veya gider kaynaklarını değerlendirmesini sağlamak için, sigorta finansmanı gelir veya giderleri ile varlıklarının yatırım getirisi arasındaki ilişkiyi açıklar.

111 Doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmeler için işletme, dayanak kalemlerin bileşimini tanımlar ve bunların gerçeğe uygun değerini açıklar.

112 Doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmeler için işletme, B115 paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjını sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki bazı değişikliklere göre düzeltmeyi tercih etmemesi durumunda, bu tercihin cari dönemdeki sözleşmeye dayalı hizmet marjı üzerindeki etkisini açıklar.

113 Doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmeler için işletme, B135 paragrafı uyarınca sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında ayrıştırma esasını değiştirmesi durumunda, yaklaşımdaki değişikliğin meydana geldiği dönemde aşağıdakileri açıklar:

(a) İşletmenin ayrıştırma esasını değiştirmesinin neden öngörüldüğü,

(b) Etkilenen her bir finansal tablo kalemi için her türlü düzeltme tutarı ve

(c) Değişikliğin uygulandığı sigorta sözleşmesi grubunun değişiklik tarihindeki defter değeri.

Geçiş tutarları

114 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının, geçiş tarihinde değiştirilmiş geriye dönük yaklaşıma (bakınız: C6–C19A paragrafları) veya gerçeğe uygun değer yaklaşımına (bakınız: C20–C24B paragrafları) göre ölçülen sigorta sözleşmesi gruplarının, sonraki dönemlere ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjı ve sigorta hasılatı üzerindeki etkisini belirlemesini sağlayan açıklamalar sunar. Dolayısıyla işletme, 101(c) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjının mutabakatını ve 103(a) paragrafı uyarınca sigorta hasılatının tutarını aşağıdakiler için ayrı ayrı açıklar:

(a) İşletmenin değiştirilmiş geriye dönük yaklaşımı uyguladığı geçiş tarihinde var olan sigorta sözleşmeleri,

(b) İşletmenin gerçeğe uygun değer yaklaşımını uyguladığı geçiş tarihinde var olan sigorta sözleşmeleri ve

(c) Diğer tüm sigorta sözleşmeleri.

115 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının geçiş tutarlarının belirlenmesinde kullanılan yöntemler ile varılan yargıların niteliği ve önemini anlamasını sağlamak amacıyla 114(a) veya 114(b) paragrafları uyarınca açıklama yapılan tüm dönemler için geçiş tarihinde sigorta sözleşmelerinin ölçümünü nasıl belirlediğini açıklar.

116 Sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında ayrıştırmayı tercih eden bir işletme, geçiş tarihinde ayrıştırmanın uygulandığı sigorta sözleşmesi grupları için kâr veya zarara yansıtılacak sigorta finansmanı gelir veya giderleriyle, toplam sigorta finansmanı gelir veya giderleri arasındaki birikimli farkı belirlemek için C18(b), C19(b), C24(b) ve C24(c) paragraflarını uygular. İşletme, söz konusu paragraflar uygulanarak belirlenen tutarların mevcut olduğu tüm dönemler için sigorta sözleşmesi gruplarıyla ilgili gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin olarak diğer kapsamlı gelire dahil edilen birikimli tutarların açılış ve kapanış bakiyeleri arasındaki mutabakatı açıklar. Söz konusu mutabakat, örneğin, dönem içinde diğer kapsamlı gelire yansıtılan kazanç ya da kayıplar ile önceki dönemlerde diğer kapsamlı gelire yansıtılmış ve dönem içinde kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmış kazanç ya da kayıpları içerir.

TFRS 17'nin uygulanmasında kullanılan önemli yargılar

117 İşletme, TFRS 17'nin uygulanmasında kullanılan önemli yargıları ve yargılarda yapılan değişiklikleri açıklar. İşletme özellikle, aşağıdakiler dâhil olmak üzere kullanılan girdileri, varsayımları ve tahmin yöntemlerini açıklar:

(a) TFRS 17 kapsamındaki sigorta sözleşmelerinin ölçümü için kullanılan yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin girdilerin tahmin süreçleri. İşletme, mümkün olmayan durumlar dışında bu girdiler hakkında nicel bilgiler de sağlar.

(b) Sözleşmelerin ölçülmesi için kullanılan yöntemlerdeki ve girdi tahmin süreçlerindeki değişiklikler, her bir değişikliğin nedeni ve etkilenen sözleşmelerin türü.

(c) (a) bendinin kapsamına girmediği ölçüde, aşağıdakiler için kullanılan yaklaşımlar:

(i) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sözleşmeler için, takdir yetkisinin kullanılmasından kaynaklanan gelecekteki nakit akış tahminlerindeki değişiklikleri, gelecekteki nakit akış tahminlerindeki diğer değişikliklerden ayırt etmek (bakınız: B98 paragrafı),

(ii) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişikliklerin bir sigorta hizmeti bileşeni ve bir sigorta finansmanı bileşenine ayrıştırılıp ayrıştırılmadığı ya da bir sigorta hizmeti sonucunda bütün olarak sunulup sunulmadığı dahil olmak üzere finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini belirlemek,

(iii) İskonto oranlarını belirlemek,

(iv) Yatırım bileşenlerini belirlemek ve

(v) Sigorta teminatı ve yatırım-getiri hizmeti ya da sigorta teminatı ve yatırımla alakalı hizmet tarafından sağlanan faydaların göreceli ağırlığını belirlemek (bakınız: B119-B119B paragrafları).

118 İşletme, 88(b) veya 89(b) paragrafları uyarınca, sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zararda sunulan tutarlar ve diğer kapsamlı gelirde sunulan tutarlara ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda kâr veya zarara yansıtılan sigorta finansmanı gelir veya giderlerini belirlemek için kullandığı yöntemlere ilişkin bir açıklama sunar.

119 İşletme, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini belirlemede kullandığı güven aralığını açıklar. İşletme, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini belirlemede güven aralığı tekniği dışında bir teknik kullanması durumunda kullandığı tekniği ve bu tekniğin sonuçlarına karşılık gelen güven aralığını açıklar.

120 İşletme, 36'ncı paragraf uyarınca, dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik göstermeyen nakit akışlarını iskonto etmek için kullanılan getiri eğrisini (veya getiri eğrileri aralığını) açıklar. İşletme, söz konusu açıklamayı birkaç sigorta sözleşmesi grubu için toplu olarak sunması durumunda bu tür açıklamaları ağırlıklı ortalamalar veya nispeten dar aralıklar biçiminde sağlar.

TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan risklerin niteliği ve kapsamı

121 İşletme, finansal tablo kullanıcılarının, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden doğan gelecekteki nakit akışlarının niteliği, tutarı, zamanlaması ve belirsizliğini değerlendirmesini sağlayan bilgileri açıklar. 122–132 paragrafları, bu hükmün karşılanması için genellikle ihtiyaç duyulacak açıklama hükümlerini içerir.

122 Bu açıklamalar, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan sigorta riskleri ve finansal riskler ile bu risklerin nasıl yönetildiklerine odaklanır. Finansal riskler genellikle, bunlarla sınırlı olmamak üzere, kredi riski, likidite riski ve piyasa riskini içerir.

123 İşletme, raporlama dönemi sonunda maruz kaldığı riskler hakkında açıklanan bilgilerin, dönem boyunca maruz kaldığı riskleri temsil etmemesi durumunda, bu hususu, dönem sonunda maruz kaldığı risklerin neden temsil edici olmadığını ve dönem boyunca maruz kaldığı riskleri temsil eden daha fazla bilgiyi açıklar.

124 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan her bir risk türü için aşağıdakileri açıklar:

(a) Maruz kaldığı riskler ve bu risklerin nasıl ortaya çıktığı,

(b) İşletmenin risk yönetimindeki amaç, politika ve süreçleri ile risklerin ölçümü için kullanılan yöntemler ve

(c) Önceki dönemden bu yana (a) ya da (b)'de meydana gelen her türlü değişiklik.

125 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan her bir risk türü için aşağıdakileri açıklar:

(a) Raporlama dönemi sonunda söz konusu riske maruz kalmasıyla ilgili özet nicel bilgiler. Bu açıklama, işletmenin kilit yönetici personeline işletme içi sağlanan bilgilere dayanır.

(b) Bu paragrafın (a) bendi uyarınca açıklanmadığı ölçüde, 127–132 paragraflarının öngördüğü açıklamalar.

126 İşletme, asgari sermaye gereklilikleri veya zorunlu kılınan faiz oranı garantileri gibi faaliyet gösterdiği alandaki düzenleyici çerçevelerin etkisine ilişkin bilgileri açıklar. İşletme, TFRS 17'nin finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerini uyguladığı sigorta sözleşmesi gruplarının belirlenmesinde 20'nci paragrafı uygulaması durumunda bu hususu açıklar.

Tüm risk türleri—Risk yoğunluğu

127 İşletme, risk yoğunluklarını nasıl belirlediğinin ve her bir yoğunluğu belirleyen ortak özelliğin (örneğin, *sigorta konusu olay*ın, sektörün, coğrafi alanın veya para biriminin türü) açıklamasını içerecek şekilde TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan risk yoğunluklarına ilişkin bilgileri açıklar. Finansal risk yoğunlukları, örneğin, çok sayıda sözleşme için aynı düzeyde uygulanan faiz oranı garantilerinden kaynaklanabilir. Finansal risk yoğunlukları, finansal olmayan risk yoğunluklarından da kaynaklanabilir. Buna örnek olarak işletmenin ilaç şirketlerine ürün sorumluluk sigortası sağlaması ve aynı zamanda söz konusu şirketlerde yatırımlarının bulunması verilebilir.

Sigorta ve piyasa riskleri—Duyarlılık analizi

128 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklı risk değişkenlerindeki değişikliklere olan duyarlılıklarla ilgili bilgileri açıklar. İşletme, bu hükme uyum sağlamak için aşağıdakileri açıklar:

(a) İlgili risk türleri için aşağıdakiler dikkate alınarak; kâr veya zarar ile özkaynağın, raporlama dönemi sonunda makul ölçüde muhtemel olan risk değişkenlerindeki değişikliklerden nasıl etkileneceğini gösteren bir duyarlılık analizi:

(i) Sigorta riski için—Elde tutulan reasürans sözleşmeleri tarafından riskin azaltılmasının öncesinde ve sonrasındaki, düzenlenen sigorta sözleşmeleri üzerindeki etkiyi göstererek ve

(ii) Piyasa riski türlerinin her biri için—Sigorta sözleşmelerinden kaynaklı maruz kalınan risklerdeki değişiklikler ile işletmenin elinde tuttuğu finansal varlıklardan kaynaklı risk değişkenlerindeki değişikliklere olan duyarlılıklar arasındaki ilişkiyi açıklayacak şekilde.

(b) Duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan yöntemler ve varsayımlar ve

(c) Duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan yöntemler ve varsayımlarda önceki dönemden bu yana gerçekleşen değişiklikler ve bu tür değişikliklerin nedenleri.

129 İşletme, 128(a) paragrafında belirtilenlerden farklı tutarların risk değişkenlerindeki değişikliklerden nasıl etkilendiğini gösteren bir duyarlılık analizi hazırlaması ve söz konusu duyarlılık analizini TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan riskleri yönetmek için kullanması durumunda bu duyarlılık analizini 128(a) paragrafında belirtilen analiz yerine kullanabilir. İşletme ayrıca aşağıdakileri de sunar:

(a) Bu tür bir duyarlılık analizinde kullanılan yönteme ve sağlanan bilginin dayandığı temel parametre ve varsayımlara ilişkin bir açıklama ve

(b) Kullanılan yöntemin amacına ve sağlanan bilgilerde ortaya çıkabilecek kısıtlamalara ilişkin bir açıklama.

Sigorta riski—Hasar gelişimi

130 İşletme, gerçekleşen hasarları, hasarların iskonto edilmemiş tutarına ilişkin önceki tahminlerle karşılaştırmalı olarak (diğer bir ifadeyle hasar gelişimini) açıklar. Hasar gelişimine ilişkin açıklamalar, raporlama dönemi sonunda hasar ödemelerinin tutar ve zamanlaması hakkında hala belirsizlik olan önemli hasar(lar)ın ortaya çıktığı en erken dönemle başlar; ancak açıklamanın raporlama dönemi sonundan 10 yıl önce başlaması gerekli değildir. İşletmenin hasar ödemelerinin tutar ve zamanlamasına ilişkin belirsizliğin genel olarak bir yıl içinde çözüldüğü hasarların gelişimi hakkında bilgi açıklaması zorunlu değildir. İşletme, hasar gelişimine ilişkin açıklamanın 100(c) paragrafı uyarınca açıkladığı sigorta sözleşmesi gruplarının toplam defter değeri ile olan mutabakatını sağlar.

Kredi riski—Diğer bilgiler

131 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan kredi riski için aşağıdakileri açıklar:

(a) Düzenlenen sigorta sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri için ayrı ayrı olmak üzere raporlama dönemi sonunda maruz kalınan azami kredi riski derecesini en iyi temsil eden tutar ve

(b) Varlık niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmelerinin kredi kalitesi hakkında bilgiler.

Likidite riski—Diğer bilgiler

132 İşletme, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan likidite riski için aşağıdakileri sunar:

(a) Likidite riskini nasıl yönettiğine ilişkin bir açıklama,

(b) Yükümlülük niteliğindeki düzenlenen sigorta sözleşmesi portföyleri ve yükümlülük niteliğindeki elde tutulan reasürans sözleşmesi portföyleri için ayrı ayrı olmak üzere; asgari olarak, söz konusu portföylerin raporlama tarihini takip eden ilk beş yılın her birine ilişkin ve ilk beş yıldan sonrası için toplu olarak net nakit akışlarını gösteren vade analizi. İşletmenin, 55-59 ve 69-70A paragrafları uygulanarak ölçülen kalan teminat yükümlülüğünü bu analizlere dahil etmesi zorunlu değildir. Analizler aşağıdaki biçimlerde olabilir:

(i) Tahmini zamanlamasına göre, iskonto edilmemiş sözleşmeye dayalı kalan net nakit akışlarının analizi veya

(ii) Tahmini zamanlamasına göre, gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminlerin analizi.

(c) Bu paragrafın (b) bendi uyarınca açıklanmamış olması durumunda, ilgili sözleşme portföylerinin defter değeri ile olan ilişkisine de yer verecek şekilde talep halinde ödenmesi gereken tutarlar.

Ek A
Tanımlanan terimler

Bu ek, TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri*'nin ayrılmaz bir parçasıdır.*

Sözleşmeye dayalı hizmet marjı

İşletmenin, bir **sigorta sözleşmesi grubu**ndaki **sigorta sözleşmeleri** kapsamında **sigorta sözleşmesi hizmetleri** sundukça finansal tablolarına alacağı kazanılmamış kârı yansıtan, söz konusu gruba ilişkin varlık veya yükümlülüğün defter değerinin bir bileşenidir.

Teminat süresi

İşletmenin **sigorta sözleşmesi hizmetleri** sağladığı süredir. Bu süre, **sigorta sözleşmesi** sınırı içinde kalan tüm primlerle ilgili **sigorta sözleşmesi hizmetleri** kapsar.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri

Aşağıdaki şekilde hesaplanan farklardır:

(a) Prim tahsilatları (ve **sigorta edinimine ilişkin nakit akışları** ile sigorta primi vergileri gibi ilgili her türlü nakit akışı) için—Dönem içinde beklenen tutarlara ilişkin dönem başı tahmini ile dönem içinde gerçekleşen nakit akışları arasındaki fark veya

(b) Sigorta hizmeti giderleri için (sigorta edinimine ilişkin giderler hariç)—Dönem içinde katlanılması beklenen tutarlara ilişkin dönem başı tahmini ile dönem içinde katlanılan gerçek tutarlar arasındaki fark.

Finansal risk

Belirli bir faiz oranında, finansal araç fiyatında, emtia fiyatında, döviz kurunda, fiyat veya oran endeksinde, kredi derecesi veya endeksinde ya da başka bir değişkende (finansal olmayan değişkenlerde değişkenin sözleşme taraflarından birine özgü olmaması şartıyla) gelecekteki olası bir değişiklik riskidir.

Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları

İşletme, **sigorta sözleşmeleri**ni ifa ettikçe ortaya çıkacak gelecekteki nakit girişlerinin bugünkü değerinin gelecekteki nakit çıkışlarının bugünkü değerinden çıkarılmasıyla elde edilen tutarın **finansal olmayan riske ilişkin bir risk düzeltmesi** içeren açık, tarafsız ve olasılıklara göre ağırlıklandırılmış tahminidir (diğer bir ifadeyle, söz konusu tutarın beklenen değeridir).

Sigorta sözleşmesi grubu

Bir **sigorta sözleşmesi portföyü**nün, asgari olarak, bir yıldan uzun olmayan bir arayla düzenlenen ve ilk defa finansal tablolara alma sırasında aşağıdaki özelliklerden birine sahip olan sözleşmelere ayrılmasıyla oluşan bir **sigorta sözleşmeleri** setidir:

(a) Ekonomik açıdan dezavantajlı olması (varsa),

(b) Daha sonra ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelmesine ilişkin önemli bir olasılığa sahip olmaması (varsa) veya

(c) (a) ya da (b) bendinde sayılan bir sözleşme olmaması (varsa).

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları

Bir **sigorta sözleşmesi grubu**nun (düzenlenen ya da düzenlenmesi beklenen) satılması, sigorta poliçesinin imzalanması ve başlatılmasına ilişkin maliyetlerden kaynaklanan ve söz konusu grubun ait olduğu **sigorta sözleşmesi portföyü**yle doğrudan ilişkilendirilebilen nakit akışlarıdır. Bu tür nakit akışları, portföy içindeki bireysel sözleşmelerle veya **sigorta sözleşmesi grupları**yla doğrudan ilişkilendirilemeyen nakit akışlarını da içerir.

Sigorta sözleşmesi

Gelecekteki belirlenmiş belirsiz bir olayın (**sigorta konusu olay**) **poliçe hamili**ni olumsuz bir şekilde etkilemesi halinde **poliçe hamili**ni tazmin etmeyi kabul ederek, bir tarafın (düzenleyen) diğer taraftan (**poliçe hamili**) önemli bir **sigorta riski**ni kabul ettiği sözleşmedir.

Sigorta sözleşmesi hizmetleri

İşletmenin bir **sigorta sözleşmesi**nin **poliçe hamili**ne sağladığı aşağıdaki hizmetlerdir:

(a) **Sigorta konusu olay** için sağlanan teminat (sigorta teminatı),

(b) **Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri** için, uygulanabilir olması durumunda, poliçe hamili için yatırım getirisi oluşturulması (yatırım-getiri hizmeti) ve

(c) **Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri** için, poliçe hamili adına dayanak kalemlerin yönetilmesi (yatırımla alakalı hizmet).

Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmesi

Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi niteliği taşımayan **sigorta sözleşmesi**dir.

Sigorta riski

Sözleşmenin hamilinden düzenleyene devredilen **finansal risk** dışındaki risktir.

Sigorta konusu olay

Sigorta sözleşmesi tarafından teminat altına alınan, **sigorta riski** yaratan gelecekteki belirsiz bir olaydır.

Yatırım bileşeni

Sigorta konusu olayın, gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın bir **sigorta sözleşmesi**nin, her durumda işletmeden **poliçe hamili**ne geri ödeme yapmasını öngördüğü tutarlardır.

İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi

Belirli bir yatırımcıya, düzenleyenin takdirine bağlı olmayan bir tutarı tamamlayıcı olarak, aşağıdaki özelliklere sahip ilave tutarlar alma konusunda sözleşmeye bağlı bir hak sağlayan finansal araçtır:

(a) Sözleşmeye bağlı toplam faydaların önemli bir bölümünü oluşturmasının beklenmesi,

(b) Sözleşmeye göre, zamanlamasının ve tutarının, düzenleyenin takdirinde olması ve

(c) Sözleşmeye göre aşağıdakilere bağlı olması:

(i) Belirli bir sözleşme havuzuna ya da belirli bir sözleşme türüne ilişkin getirilere,

(ii) Düzenleyen tarafından elde tutulan belirli bir varlık havuzuna ilişkin gerçekleşmiş ve/veya gerçekleşmemiş yatırım getirilerine veya

(iii) Sözleşmeyi düzenleyen işletme veya fonun kâr veya zararına.

Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük

İşletmenin aşağıdakilere ilişkin mükellefiyetidir:

(a) Meydana gelmiş ancak ilgili hasarın raporlanmamış olduğu olaylar dâhil, hâlihazırda meydana gelmiş sigorta konusu olaylara ilişkin geçerli hasarlar~~,~~ ile gerçekleşen diğer sigorta giderlerini araştırma ve ödeme mükellefiyeti ve

(b) (a) bendine dâhil edilmeyen ve aşağıdakilerle ilgili olan tutarları ödeme mükellefiyeti:

(i) Hâlihazırda sağlanmış olan **sigorta sözleşmesi hizmetleri** ya da

(ii) Her türlü **yatırım bileşeni** veya si**gorta sözleşmesi hizmetleri**nin sunumuyla ilgili olmayan ve **kalan teminat yükümlülüğü**ne dahil edilmeyen diğer tutarlar.

Kalan teminat yükümlülüğü

İşletmenin aşağıdakilere ilişkin mükellefiyetidir:

(a) Mevcut sigorta sözleşmeleri kapsamında henüz gerçekleşmemiş olan sigorta konusu olaylarla ilgili geçerli hasarları araştırma ve ödeme mükellefiyeti (diğer bir ifadeyle, sigorta teminatının sona ermemiş kısmıyla ilgili olan mükellefiyet ve

(b) (a) bendine dâhil edilmeyen ve aşağıdakilerle ilgili olan mevcut sigorta sözleşmeleri kapsamındaki tutarları ödeme mükellefiyeti:

(i) Henüz sağlanmamış olan sigorta sözleşmesi hizmetleri (diğer bir ifadeyle, sigorta sözleşmesi hizmetlerinin gelecekte sağlanmasına ilişkin mükellefiyetler) ya da

(ii) Her türlü **yatırım bileşeni** veya **sigorta sözleşmesi hizmetleri**nin sunumuyla ilgili olmayan ve **gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğe** transfer edilmeyen diğer tutarlar.

Poliçe hamili

Bir **sigorta sözleşmesi** kapsamında, **sigorta konusu olay**ın gerçekleşmesi durumunda tazminat alma hakkına sahip olan taraftır.

Sigorta sözleşmesi portföyü

Benzer risklere sahip olan ve birlikte yönetilen **sigorta sözleşmeleri**dir.

Reasürans sözleşmesi

Bir işletmenin (reasürör), diğer bir işletme tarafından düzenlenen bir veya daha fazla **sigorta sözleşmesi**nden (dayanak sözleşme(ler)) kaynaklanan hasarlar için bu işletmeyi tazmin etmek üzere düzenlediği **sigorta sözleşmesi**dir.

Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi	İşletmenin, **sigorta sözleşmeleri**ni ifa ederken finansal olmayan riskten kaynaklanan nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasına ilişkin belirsizliğe katlanmak için talep ettiği tazminattır.
Dayanak kalemler	Bir **poliçe hamiline** ödenecek bazı tutarları belirleyen kalemlerdir. **Dayanak kalemler**, her türlü kalemi, örneğin, referans bir varlık portföyünü, işletmenin net varlıklarını veya işletmenin net varlıklarının belirli bir alt kümesini içerebilir.

Ek B
Uygulama rehberi

Bu ek, TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri*'nin ayrılmaz bir parçasıdır.*

B1 Bu ek, aşağıdakiler konusunda rehberlik sağlar:

(a) Sigorta sözleşmesinin tanımı (bakınız: B2–B30 paragrafları),

(b) Sigorta sözleşmesinin bileşenlerine ayrıştırılması (bakınız: B31–B35 paragrafları),

(ba) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık (bakınız: B35A–B35D paragrafları)

(c) Ölçüm (bakınız: B36–B119F paragrafları),

(d) Sigorta hasılatı (bakınız: B120–B127 paragrafları),

(e) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (bakınız: B128–B136 paragrafları) ve

(f) Ara dönem finansal tablolar (bakınız: B137 paragrafı).

Sigorta sözleşmesinin tanımı (Ek A)

B2 Bu bölüm Ek A'da belirtilen sigorta sözleşmesinin tanımı konusunda rehberlik sağlar. Bu kapsamda, aşağıdaki unsurları ele alır:

(a) Gelecekteki belirsiz olay (bakınız: B3–B5 paragrafları),

(b) Ayni ödemeler (bakınız: B6 paragrafı),

(c) Sigorta riski ile diğer riskler arasındaki ayrım (bakınız: B7–B16 paragrafları),

(d) Önemli sigorta riski (bakınız: B17–B23 paragrafları),

(e) Sigorta riski seviyesindeki değişiklikler (bakınız: B24–B25 paragrafları) ve

(f) Sigorta sözleşmesi örnekleri (bakınız: B26–B30 paragrafları).

Gelecekteki belirsiz olay

B3 Belirsizlik (veya risk) bir sigorta sözleşmesinin özüdür. Dolayısıyla, sigorta sözleşmesinin başlangıcında aşağıdakilerden en az biri belirsizdir:

(a) Sigorta konusu olayın gerçekleşme olasılığı,

(b) Sigorta konusu olayın ne zaman gerçekleşeceği veya

(c) Sigorta konusu olayın gerçekleşmesi halinde işletmenin, ne kadar ödeme yapmasının gerekeceği.

B4 Bazı sigorta sözleşmelerinde, zarar sözleşmenin başlangıcından önce gerçekleşmiş bir olaydan kaynaklanıyor olsa dahi, sigorta konusu olay sözleşme süresi içerisinde bir zararın tespit edilmesidir. Diğer sigorta sözleşmelerinde, ortaya çıkan zarar sözleşme süresinin sona ermesinden sonra tespit edilse dahi, sigorta konusu olay sözleşme süresi içerisinde gerçekleşen bir olaydır.

B5 Bazı sigorta sözleşmeleri, daha önce gerçekleşmiş ancak finansal etkisi hala belirsiz olan olaylara teminat sağlar. Bunun bir örneği, daha önce gerçekleşmiş olan bir olayın olumsuz bir biçimde gelişmesine karşı sigorta teminatı sağlayan sigorta sözleşmesidir. Bu tür sözleşmelerde sigorta konusu olay, ortaya çıkan hasarların nihai maliyetinin belirlenmesidir.

Ayni ödemeler

B6 Bazı sigorta sözleşmeleri, ödemelerin ayni olarak yapılmasını gerektirir veya buna izin verir. Bu tür durumlarda işletme, sigorta konusu olaylara ilişkin olarak poliçe hamilini tazmin etme mükellefiyetini yerine getirmek için poliçe hamiline mal veya hizmet sunar. Bunun bir örneği, işletmenin, çalınan bir eşya için poliçe hamiline zararı karşılığında eşyanın bedelini ödemek yerine, eşyanın yenisini vermesidir. Diğer bir örnek, işletmenin sigorta sözleşmesi kapsamına giren tıbbi hizmetleri sağlamak için kendi hastanelerini ve sağlık personelini kullanmasıdır. Hasarlar ayni olarak ödense dahi, bu tür sözleşmeler sigorta sözleşmesidir. 8'inci paragrafta belirlenen şartları karşılayan sabit ücretli hizmet sözleşmeleri de sigorta sözleşmesidir, ancak işletme 8'inci paragraf uyarınca bu

sözleşmeleri TFRS 17 veya TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*'ı uygulayarak muhasebeleştirmeyi tercih edebilir.

Sigorta riski ve diğer riskler arasındaki ayrım

B7 Sigorta sözleşmesinin tanımı, bir tarafın diğer taraftan önemli bir sigorta riskini kabul etmesini zorunlu kılar. TFRS 17, sigorta riskini "sözleşmenin hamilinden düzenleyene devredilen finansal risk dışındaki risk" olarak tanımlar. Önemli bir sigorta riski olmadan düzenleyeni finansal riske maruz bırakan bir sözleşme, sigorta sözleşmesi değildir.

B8 Ek A'daki finansal risk tanımı, finansal ve finansal olmayan değişkenlere atıfta bulunur. Sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan finansal olmayan değişkenlerin örnekleri; belirli bir bölgedeki deprem zararları endeksi veya belirli bir şehirdeki sıcaklık değerleri endeksini içerir. Sözleşmenin taraflarından birine özgü olan finansal olmayan değişkenlerden, örneğin söz konusu tarafın bir varlığına zarar veren ya da o varlığı yok eden bir yangının meydana gelmesi veya gelmemesi gibi, kaynaklanan risk finansal risk kapsamına girmez. Ayrıca, finansal olmayan bir varlığın gerçeğe uygun değerindeki değişim riski, gerçeğe uygun değerin finansal olmayan varlıkların piyasa fiyatlarındaki değişiklikleri (diğer bir ifadeyle, finansal bir değişken) ve bir sözleşme tarafının elde tuttuğu belirli bir finansal olmayan varlığın durumunu (diğer bir ifadeyle, finansal olmayan bir değişken) yansıtması durumunda, finansal risk değildir. Örneğin, poliçe hamilinin sigortalanabilir haklarının bulunduğu belirli bir aracın kalıntı değerine ilişkin garantinin, güvence vereni aracın fiziksel durumundaki değişiklik riskine maruz bırakması durumunda, bu risk finansal risk değil, sigorta riskidir.

B9 Bazı sözleşmeler, düzenleyen tarafı, önemli sigorta riskine ek olarak finansal riske maruz bırakır. Örneğin, birçok hayat sigortası sözleşmesi, finansal risk yaratan asgari bir getiri oranını poliçe hamillerine garanti eder ve aynı zamanda ölüm riski biçiminde sigorta riski yaratan, poliçe hamilinin hesap bakiyesini önemli ölçüde aşabilen ölüm tazminatları taahhüt eder. Bu tür sözleşmeler sigorta sözleşmesidir.

B10 Bazı sözleşmelerde, sigorta konusu olay, bir fiyat endeksine bağlı bir tutarın ödenmesine neden olur. Bu tür sözleşmeler, sigorta konusu olaya bağlı ödemenin önemli olması kaydıyla, sigorta sözleşmesidir. Örneğin, bir geçim endeksine bağlı yaşam koşullu yıllık gelir sigortası sigorta riskini devreder, çünkü ödemeyi başlatan, gelecekteki belirsiz bir olaydır—Yıllık gelir sigortasını alan kişinin hayatta kalması. Fiyat endeksine bağlı olma bir türev üründür, ancak endeksin uygulandığı ödemelerin sayısı yıllık gelir poliçe hamilinin hayatta kalmasına bağlı olduğu için sigorta riskini de devreder. Ortaya çıkan sigorta riskinin devrinin önemli olması durumunda, türev ürün sigorta sözleşmesi tanımını karşılar ve bu durumda esas sözleşmeden ayrıştırılmaz (bakınız: 11(a) paragrafı).

B11 Sigorta riski, işletmenin poliçe hamilinden aldığı risktir. Bu husus, işletmenin, poliçe hamilinin hâlihazırda maruz kaldığı bir riski, poliçe hamilinden alması gerektiği anlamına gelir. Sözleşmenin, işletme veya poliçe hamili için yarattığı yeni bir risk, sigorta riski değildir.

B12 Sigorta sözleşmesi tanımı, poliçe hamili üzerindeki olumsuz bir etkinin varlığını ifade eder. Bu tanım, işletme tarafından yapılan ödemeyi, olumsuz olayın finansal etkisine eşit bir tutarla sınırlamaz. Örneğin, bu tanım, kullanılmış ve hasar görmüş bir varlığını yenisiyle değiştirmesine izin veren bir tutarı poliçe hamiline ödeyen, "eskisinin yerine yenisi" sigorta teminatını içerir. Benzer şekilde, söz konusu tanım, bir hayat sigortası sözleşmesi kapsamındaki ödemeyi, ölen kişinin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin uğradığı finansal zararla sınırlandırmadığı gibi, ölüm veya kaza nedeniyle oluşan zararın miktarını ölçmek için önceden belirlenen tutarların ödenmesini öngören sözleşmeleri de kapsam dışı bırakmaz.

B13 Bazı sözleşmeler, önceden tanımlanmış, gelecekteki belirsiz bir olayın gerçekleşmesi durumunda ödeme yapılmasını gerektirir, ancak ödemenin ön şartı olarak poliçe hamili üzerinde olumsuz bir etkinin varlığını zorunlu kılmaz. Bu tür bir sözleşme, hamil tarafından maruz kalınan altta yatan bir riski azaltmak için kullanılsa dahi, sigorta sözleşmesi değildir. Örneğin, sözleşme hamilinin, işletmenin bir varlığına ilişkin nakit akışlarıyla ilişkili altta yatan finansal ya da finansal olmayan bir değişkenden korunmak için bir türev ürün kullanması durumunda, ödeme, hamilin varlıktan doğan nakit akışlarındaki bir azalmadan olumsuz etkilenip etkilenmemesine bağlı olmadığı için, bu türev ürün bir sigorta sözleşmesi değildir. Sigorta sözleşmesi tanımı, poliçe hamili üzerindeki olumsuz bir etkinin, ödeme için sözleşmenin bir ön şartı olduğu gelecekteki belirsiz bir olaya işaret eder. Sözleşmenin ön şartı, işletmenin, olayın gerçekten olumsuz bir etkiye neden olup olmadığını araştırmasını gerektirmez, ancak işletmenin, olayın olumsuz bir etkiye neden olduğu konusunda tatmin olmaması durumunda ödeme yapmayı reddetmesine izin verir.

B14 İptal etme veya devamlılık riskinin (sözleşme fiyatlandırılırken poliçe hamilinin sözleşmeyi beklenenden daha erken veya daha geç iptal etme riski) poliçe hamiline yapılan ödemelerde neden olduğu değişkenlik, poliçe hamilini olumsuz etkileyen gelecekteki belirsiz olay şartına bağlı olmadığı için bu riskler sigorta riski değildir. Benzer şekilde, giderlerdeki beklenmeyen artış riski (diğer bir ifadeyle, sigorta konusu olaylarla ilişkili maliyetlerden ziyade bir sözleşme hizmetiyle ilişkili yönetim maliyetlerindeki beklenmeyen artış riski) poliçe hamilini olumsuz etkilemediği için gider riski sigorta riski değildir.

B15 Sonuç olarak işletmeyi; iptal etme riski, devamlılık riski veya gider riskine maruz bırakan bir sözleşme, işletmeyi aynı zamanda önemli bir sigorta riskine maruz bırakmadıkça, sigorta sözleşmesi değildir. Ancak işletme, sigorta

dışı riskin bir kısmını başka bir tarafa devretmek için ikinci bir sözleşme kullanarak riskini azaltırsa, ikinci sözleşme diğer tarafı sigorta riskine maruz bırakır.

B16 Bir işletme, poliçe hamilinden önemli sigorta riskini yalnızca poliçe hamilinden farklı olması durumunda kabul edebilir. Sigorta kooperatifi söz konusu olduğunda, söz konusu kooperatif her bir poliçe hamilinden gelen riski kabul eder ve bu riski havuzda toplar. Poliçe hamilleri, işletmedeki kalıntı payı elde tuttukları için havuza alınmış riske birlikte katlanmalarına rağmen, sigorta kooperatifi, riski almış olan ayrı bir işletmedir.

Önemli sigorta riski

B17 Bir sözleşme, yalnızca önemli bir sigorta riskini devretmesi halinde sigorta sözleşmesidir. B7-B16 paragrafları, sigorta riskini, B18–B23 paragrafları ise sigorta riskinin önemli olup olmadığının değerlendirilmesini ele alır.

B18 Sigorta riski yalnızca, sigorta konusu olayın ticari özden yoksun (diğer bir ifadeyle, işlemin ekonomisi üzerinde fark edilebilir bir etkisi olmayan) senaryolar dışındaki herhangi bir senaryoda, düzenleyenin önemli ilave tutarlar ödemesine neden olması durumunda, önemlidir. Sigorta konusu olayın, ticari öze sahip herhangi bir senaryoda önemli ilave tutarların ödeneceği anlamına gelmesi durumunda; sigorta konusu olay son derece ihtimal dışı olsa dahi veya şarta bağlı nakit akışlarının beklenen (diğer bir ifadeyle, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış) bugünkü değeri, sigorta sözleşmesinden kalan nakit akışlarının beklenen bugünkü değerinin küçük bir oranını oluştursa dahi, önceki cümlede yer alan koşul karşılanabilir.

B19 Ayrıca, bir sözleşme, yalnızca düzenleyenin bugünkü değer esasına göre zarar olasılığına sahip olduğu, ticari öze sahip bir senaryonun bulunması durumunda, önemli sigorta riskini devreder. Ancak, reasürans sözleşmesi, düzenleyeni önemli bir zarar ihtimaline maruz bırakmasa dahi, reasürans sözleşmesinin, dayanak sigorta sözleşmelerinin yeniden sigorta edilen kısımlarıyla ilgili sigorta riskinin tamamına yakınını reasüröre devretmesi halinde, önemli bir sigorta riski devrettiği kabul edilir.

B20 B18 paragrafında açıklanan ilave tutarlar, bugünkü değer esasına göre belirlenir. Bir sigorta sözleşmesinin, zamanlaması belirsiz bir olay gerçekleştiğinde ödeme yapılmasını öngörmesi ve ödemenin paranın zaman değerine göre düzeltilmemesi durumunda, ödemenin nominal değeri sabit olsa da bugünkü değerinin arttığı durumlar olabilir. Teminata ilişkin vade tarihi olmayan ve poliçe hamili öldüğünde sabit bir ölüm tazminatı sağlayan sigorta (genellikle sabit tutarlı yaşam boyu hayat sigortası olarak adlandırılır) buna örnektir. Poliçe hamilinin öleceği kesindir, fakat ölüm tarihi belirsizdir. Bireysel bir poliçe hamili, beklenenden erken bir tarihte öldüğünde ödemeler yapılabilir. Bu ödemeler, paranın zaman değerine göre düzeltilmediğinden, sözleşme portföyünde genel bir zarar olmasa da önemli sigorta riski mevcut olabilir. Benzer şekilde, poliçe hamiline zamanında geri ödeme yapılmasını geciktiren sözleşme hükümleri, önemli sigorta riskini ortadan kaldırabilir. İşletme, ilave tutarların bugünkü değerinin belirlenmesinde, 36'ncı paragrafta öngörülen iskonto oranlarını kullanır.

B21 B18 paragrafında açıklanan ilave tutarlar, sigorta konusu hiçbir olayın gerçekleşmemiş olması halinde (ticari özden yoksun durumlar hariç) ödenecek olan tutarları aşan tutarların bugünkü değerine işaret eder. Söz konusu ilave tutarlar, hasar tespiti ve değerlendirme maliyetlerini kapsar, ancak aşağıdakileri kapsamaz:

(a) Gelecekteki hizmetler için poliçe hamilini ücretlendirme imkânının kaybedilmesi. Örneğin, yatırım bağlantılı bir hayat sigortası sözleşmesinde, poliçe hamilinin ölümü, işletmenin artık yatırım yönetimi hizmetleri verememesi ve bu hizmetler karşılığında ücret alamaması anlamına gelir. Bununla birlikte, nasıl ki bir yatırım fonu yöneticisi bir müşterinin muhtemel ölümüne ilişkin sigorta riskini üstlenmiyorsa, işletmenin bu ekonomik kaybı da sigorta riskinden kaynaklanmaz. Dolayısıyla, gelecekteki yatırım yönetimi ücretlerinin muhtemel kaybı, bir sözleşmeyle ne kadar sigorta riskinin devredildiğinin değerlendirilmesiyle ilgili değildir.

(b) İptal veya iştira ücretlerinden ölüm durumunda feragat edilmesi. Bu ücretler sözleşme tarafından yaratıldığı için bunlardan feragat edilmesi, poliçe hamilini önceden var olan bir risk için tazmin etmez. Dolayısıyla bunlar, sözleşmeyle ne kadar sigorta riskinin devredildiğinin değerlendirilmesiyle ilgili değildir.

(c) Sözleşme hamili açısından önemli bir zarara neden olmayan bir olaya bağlı olan ödeme. Örneğin, hamilin 1 PB[1]'lik önemsiz bir ekonomik zarara uğramasına neden olacak şekilde bir varlığın maddi hasara uğraması durumunda düzenleyenin, hamile 1 milyon PB ödeme yapmasını gerektiren bir sözleşmede hamil, 1 PB kaybetme gibi önemsiz bir riski düzenleyene devreder. Aynı zamanda sözleşme, düzenleyenin, tanımlanmış olayın gerçekleşmesi durumunda 999.999 PB ödeme yapmasını gerektirecek sigorta dışı bir risk yaratır. Sigorta konusu olayın, hamil için önemli bir zarara neden olduğu bir durum söz konusu olmadığından düzenleyen, hamilden önemli sigorta riski almaz ve bu sözleşme bir sigorta sözleşmesi niteliği taşımaz.

(d) Muhtemel reasürans geri kazanımları. İşletme bunları ayrı bir şekilde muhasebeleştirir.

B22 İşletme, sigorta riskinin önemini her bir sözleşme için ayrı ayrı değerlendirir. Dolayısıyla, bir sözleşme portföyü ya da grubu için asgari düzeyde önemli zarar olasılığı mevcut olsa dahi sigorta riski önemli olabilir.

[1] PB, para birimini ifade eder

B23 B18–B22 paragraflarından anlaşıldığı üzere, bir sözleşmenin hayatta kalma halinde ödenecek tutarı aşan tutarda ölüm tazminatı ödemesi durumunda, ilave ölüm tazminatı önemsiz olmadıkça (sözleşme portföyünün tamamından ziyade sözleşmenin kendisine bakılarak değerlendirilir) söz konusu sözleşme bir sigorta sözleşmesidir. B21(b) paragrafında belirtildiği gibi, iptal veya iştira ücretlerinden ölüm durumunda feragat edilmesi, bu feragatin poliçe hamilini önceden var olan bir risk için tazmin etmemesi durumunda bu değerlendirmeye dahil değildir. Benzer şekilde, poliçe hamilinin hayatının geri kalanı için düzenli meblağlar ödeyen bir yıllık gelir sigorta sözleşmesi, yaşam koşullu ödemeler toplamı önemsiz olmadıkça, sigorta sözleşmesidir.

Sigorta riski seviyesindeki değişiklikler

B24 Bazı sözleşmelerde, sigorta riskinin düzenleyene devri belirli bir süre sonra gerçekleşir. Örneğin, tanımlanmış bir yatırım getirisi sağlayan ve poliçe hamilinin opsiyonu kullandığı tarihte işletmenin diğer yeni yıllık gelir poliçe hamillerine uyguladığı oranlarla aynı oranlarda bir yaşam koşullu yıllık gelir sigortasını satın almak için yatırımın vadesindeki getirileri kullanmasına imkan veren bir opsiyon içeren bir sözleşme sigorta riskini ancak poliçe hamili opsiyonu kullandıktan sonra düzenleyene devreder. Çünkü işletme, yıllık gelir sigortasını, opsiyonun kullanıldığı tarihte işletmeye devredilecek olan sigorta riskini yansıtan bir esasa göre fiyatlandırmakta serbesttir. Dolayısıyla, opsiyonun kullanılmasıyla ortaya çıkacak nakit akışları, sözleşme sınırı dışındadır ve opsiyon kullanılmadan önce sözleşme sınırı içinde olan herhangi bir sigorta nakit akışı yoktur. Bununla birlikte, sözleşmede yıllık gelir sigortası oranlarının (veya yıllık gelir sigortası oranlarının belirlenmesine ilişkin piyasa oranlarından başka bir esasın) belirtilmesi durumunda, poliçe hamili opsiyonu kullandığında düzenleyenin yıllık gelir sigortası oranlarının olumsuz olması riskine maruz kalması nedeniyle, sözleşme sigorta riskini düzenleyene devreder. Bu durumda, opsiyon kullanıldığında ortaya çıkacak nakit akışları, sözleşme sınırı dahilindedir.

B25 Sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan bir sözleşme, 74-77 paragrafları uyarınca bir sözleşme değişikliği nedeniyle finansal tablo dışı bırakılmadıkça, tüm hak ve mükellefiyetler sona erinceye kadar (diğer bir ifadeyle, ifa edilinceye, iptal edilinceye veya ortadan kalkıncaya kadar) sigorta sözleşmesi olarak kalır.

Sigorta sözleşmesi örnekleri

B26 Aşağıdakiler, sigorta riski devrinin önemli olması durumunda sigorta sözleşmesi niteliği taşıyan sözleşmelere örnektir:

(a) Hırsızlık ya da hasara karşı sigorta.

(b) Ürün sorumluluğu, mesleki sorumluluk, hukuki sorumluluk veya hukuki masraflara karşı sigorta.

(c) Hayat sigortası veya ön ödemeli cenaze planları (ölüm kesin olsa da, ölümün ne zaman gerçekleşeceği veya bazı hayat sigortası türlerinde, ölümün sigortanın teminat dönemi içinde gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli değildir).

(d) Yaşam koşullu yıllık gelir sigortası ve emeklilik ödemeleri; diğer bir ifadeyle, yıllık gelir poliçe hamiline ya da emekliye, aksi takdirde kendisinin hayatta kalmasından olumsuz etkilenecek bir gelir seviyesi sağlamak amacıyla gelecekteki belirsiz olay için—yıllık gelir poliçe hamilinin ya da emeklinin hayatta kalması—tazminat sağlayan sözleşmeler. (7(b) paragrafı uyarınca, işverenin çalışanlara sağlanan fayda planlarından kaynaklanan yükümlülükler ve tanımlanmış emeklilik fayda planlarında raporlanmış emeklilik fayda yükümlülükleri TFRS 17'nin kapsamı dışındadır).

(e) Maluliyet ve tıbbi masraflara karşı sigorta.

(f) Kefalet sigortası, suistimale karşı korumalı tahvil, kesin teminat mektupları ve geçici teminat mektupları; diğer bir ifadeyle, başka bir tarafın sözleşmeden doğan bir yükümlülüğünü, örneğin bir bina inşa etme yükümlülüğünü, yerine getirememesi durumunda sigortalıyı tazmin eden sözleşmeler.

(g) Ürün garantileri. Bir üretici, aracı veya perakendeci tarafından satılan mallar için başka bir tarafça düzenlenen ürün garantileri TFRS 17 kapsamındadır. Ancak 7(a) paragrafı uyarınca, doğrudan üretici, aracı veya perakendeci tarafından düzenlenen ürün garantileri TFRS 17 kapsamı dışında olup bunlar TFRS 15 veya TMS 37 *Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar*'ın kapsamına girer.

(h) Tapu sigortası (arsa veya bina tapularında, sigorta sözleşmesi düzenlendiğinde belli olmayan kusurların tespit edilmesine karşı sigorta). Bu durumda, sigorta konusu olay tapudaki hatanın kendisi değil, tespit edilmesidir.

(i) Seyahat sigortası (poliçe hamillerinin seyahat öncesinde veya seyahat sırasında katlandığı zararların nakdi ya da ayni olarak tazmini).

(j) Belirli bir olayın tahvili düzenleyeni olumsuz etkilemesi durumunda, anapara ve/veya faiz ödemelerinde indirim yapılmasını öngören afet bonoları (belirlenmiş olayın önemli sigorta riski yaratmadığı, örneğin olayın bir faiz oranındaki ya da döviz kurundaki bir değişiklik olması gibi, durumlar hariç olmak üzere).

(k) Sözleşme taraflarından birine özgü olan iklimsel, jeolojik veya diğer fiziki değişkenlerdeki değişmelere bağlı bir ödeme öngören sigorta swapları ve diğer sözleşmeler.

B27 Aşağıdakiler sigorta sözleşmesi niteliği taşımayan kalemlere örnektir:

(a) Bir sigorta sözleşmesinin yasal şeklini taşıyan ancak düzenleyene önemli sigorta riski devretmeyen yatırım sözleşmeleri. Örneğin, işletmenin önemli bir ölüm ya da hastalık riski altına girmediği hayat sigortası sözleşmeleri sigorta sözleşmesi değildir; bu tür sözleşmeler finansal araç veya hizmet sözleşmeleridir—Bakınız: B28 paragrafı. İsteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri sigorta sözleşmesi tanımını karşılamaz; ancak bu sözleşmeler 3(c) paragrafı uyarınca, sigorta sözleşmeleri düzenleyen bir işletme tarafından düzenlenmeleri kaydıyla TFRS 17 kapsamındadır.

(b) Sigortanın yasal şeklini taşıyan ancak poliçe hamilinin düzenleyene yapacağı gelecekteki ödemelerin sigortalanan zararların doğrudan sonucu olacak şekilde düzeltilmesini sağlayan iptal edilemeyen ve hukuken icra edilebilir mekanizmalar yoluyla önemli sigorta riskinin tamamını poliçe hamiline iade eden sözleşmeler. Önemli sigorta riskinin tamamını poliçe hamiline iade eden bazı sözleşme grupları veya bazı finansal reasürans sözleşmeleri bu tür sözleşmelere örnek olarak verilebilir; bu sözleşmeler genellikle finansal araç veya hizmet sözleşmeleridir (bakınız: B28 paragrafı).

(c) Kendi kendini sigorta etme (diğer bir ifadeyle, sigorta ile teminat altına alınabilecek bir riskin elde tutulması). Bu tür durumlarda, başka bir tarafla yapılan bir anlaşma bulunmadığından sigorta sözleşmesi de yoktur. Dolayısıyla, işletmenin ana ortaklığına, bağlı ortaklığına veya gruptaki diğer bağlı ortaklıklara sigorta sözleşmesi düzenlemesi durumunda, başka bir tarafla yapılmış bir anlaşma olmadığından konsolide finansal tablolarda herhangi bir sigorta sözleşmesi yer almaz. Ancak, düzenleyenin veya hamilin bireysel veya ayrı finansal tablolarında bir sigorta sözleşmesi yer alır.

(d) Gelecekteki belirlenmiş belirsiz bir olayın meydana gelmesi durumunda ödeme yapılmasını öngören, ancak ödeme için sözleşmenin bir ön şartı olarak olayın poliçe hamilini olumsuz etkilemiş olmasını gerekli kılmayan sözleşmeler (kumar sözleşmeleri gibi). Ancak bu, ölüm ya da kaza gibi belirlenmiş bir olayın neden olduğu zararın tutarını belirtmek amacıyla önceden belirlenmiş bir ödeme tanımlayan sözleşmeleri, sigorta sözleşmesi tanımı dışında bırakmaz (bakınız: paragraf B12).

(e) Bir tarafı finansal riske maruz bırakan, ancak sigorta riskine maruz bırakmayan türev ürünler; çünkü bu tür türev ürünler söz konusu tarafın, yalnızca belirli bir faiz oranında, finansal araç fiyatında, emtia fiyatında, döviz kurunda, fiyat veya oran endeksinde, kredi derecesi veya endeksinde veya başka bir değişkende (finansal olmayan değişkenlerde değişkenin sözleşme taraflarından birine özgü olmaması şartıyla) meydana gelen değişikliklere bağlı olarak ödeme yapmasını gerektirir (ya da onlara yalnızca söz konusu değişikliklere bağlı olarak ödemeyi alma hakkı verir).

(f) Borcun vadesi geldiğinde borçlunun ödeme yapamamasından kaynaklanan bir zarara katlanmamış olsa bile hamile ödeme yapılmasını gerektiren kredi teminatları; bu tür sözleşmeler TFRS 9 *Finansal Araçlar* uyarınca muhasebeleştirilir (bakınız: B29 paragrafı).

(g) Sözleşme taraflarından birine özgü olmayan, iklimsel, jeolojik veya diğer fiziki değişkenlerdeki değişmelere bağlı bir ödeme öngören sözleşmeler (genellikle iklime dayalı türev ürünler olarak nitelendirilir).

(h) Etkisi sözleşme taraflarından birine özgü olmayan, iklimsel, jeolojik veya diğer fiziki değişkenlerdeki değişmelere bağlı olarak anapara ve/veya faiz ödemelerinde indirim yapılmasını öngören sözleşmeler (genellikle afet bonoları olarak adlandırılır).

B28 İşletme, B27 paragrafında açıklanan sözleşmelere, TFRS 9 ve TFRS 15 gibi yürürlükteki diğer Standartları uygular.

B29 B27(f) paragrafında belirtilen kredi teminatları ve kredi sigortası sözleşmeleri; garanti, bazı akreditif türleri, kredi temerrüt sözleşmesi ya da sigorta sözleşmesi gibi farklı yasal şekillere sahip olabilir. Bu sözleşmeler, borçlanma aracının başlangıç ya da yapılandırma şartları uyarınca belirli bir borçlunun, poliçe hamiline vadesi gelmiş ödemeleri yerine getirememesi nedeniyle hamilin katlandığı zararları karşılamak amacıyla, düzenleyenin hamile belirli miktarda ödeme yapmasını gerektirmesi durumunda sigorta sözleşmesi niteliği taşır. Ancak bu tür sigorta sözleşmeleri, düzenleyenin daha önce söz konusu sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak dikkate aldığını açık bir biçimde beyan etmemiş olması ve sigorta sözleşmeleri için geçerli olan muhasebeleştirme yöntemini kullanmamış olması durumunda, TFRS 17'nin kapsamı dışındadır (bakınız: 7(e) paragrafı).

B30 Borcun vadesi geldiğinde borçlunun ödeme yapamamasından kaynaklanan bir zarara katlanmamış olsa bile hamile ödeme yapılmasını gerektiren kredi teminatları ve kredi sigortası sözleşmeleri, önemli sigorta riski devretmedikleri için TFRS 17 kapsamı dışındadırlar. Bu tür sözleşmeler:

(a) Karşı tarafın, dayanak borçlanma aracını elinde tutup tutmadığına bakmaksızın veya

(b) Belirli bir borçlunun vadede ödeme yapamamasından ziyade kredi derecesi veya endeksinde meydana gelen değişiklik sonucu,

ödeme yapılmasını gerektiren sözleşmeleri içerir.

Sigorta sözleşmesinin bileşenlerine ayrıştırılması (10–13 paragrafları)

Yatırım bileşenleri (11(b) paragrafı)

B31 11(b) paragrafı, işletmenin, farklı bir yatırım bileşenini esas sigorta sözleşmesinden ayrıştırmasını gerektirir. Bir yatırım bileşeni, yalnızca aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması halinde farklıdır:

(a) Yatırım bileşeni ile sigorta bileşeninin birbiriyle yüksek derecede ilişkili olmaması.

(b) Eşdeğer hükümlere sahip bir sözleşmenin, sigorta sözleşmeleri düzenleyen işletmeler veya diğer taraflarca, aynı piyasada veya aynı hukuki çevrede ayrı olarak satılması veya satılabilir olması. İşletme, bu belirlemeyi yaparken makul olarak elde edilebilen tüm bilgileri dikkate alır. İşletmenin, bir yatırım bileşeninin ayrı olarak satılıp satılmadığını belirlemek amacıyla kapsamlı bir araştırma yapması zorunlu değildir.

B32 Bir yatırım bileşeni ile sigorta bileşeni yalnızca aşağıdaki durumlarda birbiriyle yüksek derecede ilişkilidir:

(a) İşletmenin, bir bileşeni diğerini dikkate almadan ölçememesi. Dolayısıyla, bir bileşenin değerinin diğer bileşenin değerine göre değişkenlik göstermesi durumunda işletme, birleşik yatırımı ve sigorta bileşenini muhasebeleştirmek için TFRS 17'yi uygular veya

(b) Poliçe hamilinin diğer bileşen bulunmadıkça bir bileşenden yararlanamaması. Dolayısıyla, sözleşmedeki bir bileşenin iptalinin veya vadesinin gelmesinin diğer bileşenin de iptaline ya da vadesinin gelmesine neden olması durumunda işletme, birleşik yatırımı ve sigorta bileşenini muhasebeleştirmek için TFRS 17'yi uygular.

Farklı malların ve sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetlerin devrine yönelik taahhütler (12'nci paragraf)

B33 12'nci paragraf, işletmenin, poliçe hamiline farklı mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışındaki hizmetlerin devrine yönelik taahhütlerini sigorta sözleşmesinden ayrıştırmasını gerektirir. İşletmenin sözleşmenin ifası kapsamında yapmak zorunda olduğu faaliyetleri, bu faaliyetleri gerçekleştirdikçe poliçe hamiline bir mal veya sigorta sözleşmesi hizmetleri dışında hizmet devretmediği sürece, ayrıştırma sırasında dikkate alınmaz. Örneğin işletme, bir sözleşmenin yapılması için çeşitli idari işlemler gerçekleştirmek zorunda olabilir. Bu işlemlerin yerine getirilmesi poliçe hamiline bir hizmet devri sonucunu doğurmaz.

B34 Poliçe hamilinin taahhüt edilen bir mal veya sigorta sözleşmesi hizmeti dışındaki bir hizmetten tek başına veya kullanıma hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanabilmesi durumunda, söz konusu mal veya hizmet farklıdır. Kullanıma hazır kaynaklar, ayrı olarak satılan (işletme veya başka bir işletme tarafından) mal veya hizmetlerdir veya poliçe hamilinin hâlihazırda elde etmiş olduğu (işletmeden ya da başka işlem veya olaylardan) kaynaklardır.

B35 Poliçe hamiline taahhüt edilen bir mal ya da sigorta sözleşmesi hizmeti dışındaki bir hizmet, aşağıdaki durumlarda farklı değildir:

(a) Mal veya hizmetle ilgili nakit akışı ve risklerin, sözleşmedeki sigorta bileşenleriyle ilgili nakit akışı ve risklerle yüksek derecede ilişkili olması ve

(b) İşletmenin, mal ya da hizmetin sigorta bileşenleriyle bütünleştirilmesinde önemli bir hizmet sunması.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (28A-28F paragrafları)

B35A İşletme 28A paragrafını uygulamak için aşağıdaki dağıtımlarda sistematik ve rasyonel bir yöntem kullanır:

(a) Bir sigorta sözleşmesi grubuyla doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının aşağıdakilere dağıtımı:

(i) Söz konusu gruba ve

(ii) Söz konusu gruptaki sigorta sözleşmelerinin yenilenmesinde ortaya çıkması beklenen sigorta sözleşmelerini içerecek olan gruplara.

(b) (a) bendinde belirtilenler dışındaki, bir sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının portföyde bulunan sözleşme gruplarına dağıtımı.

B35B Her bir raporlama dönemi sonunda işletme, kullanılan dağıtım yöntemine ilişkin girdileri belirleyen varsayımlardaki herhangi bir değişikliği yansıtmak için B35A paragrafına göre dağıtılan tutarları revize

eder. İşletme, bütün sözleşmeler gruba dâhil edildikten sonra bir sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan tutarları değiştirmez (bakınız: B35C paragrafı).

B35C İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubuna birden fazla raporlama dönemi boyunca sigorta sözleşmesi ekleyebilir (bakınız: 28'inci paragraf). Bu tür durumlarda işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığın söz konusu dönemde gruba eklenen sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını finansal tablo dışı bırakır ve gelecekteki bir raporlama döneminde gruba eklenmesi beklenen sigorta sözleşmeleriyle ilgili olduğu ölçüde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için bir varlığı finansal tablolarda göstermeye devam eder.

B35D İşletme 28E paragrafını uygulamak için:

(a) Kâr veya zarara bir değer düşüklüğü zararı yansıtır ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı varlığın defter değerini azaltır, böylece varlığın defter değeri, ilgili sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin 32(a) paragrafı uygulanarak belirlenen beklenen net nakit girişini aşmaz.

(b) B35A(a)(ii) paragraflarını uygulayarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını sigorta sözleşmesi gruplarına dağıttığında, aşağıdaki durumların varlığı halinde kâr veya zarara bir değer düşüklüğü zararı yansıtır ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan ilgili varlığın defter değerini azaltır:

(i) İşletmenin, sigorta edinimine ilişkin söz konusu nakit akışlarının, beklenen yenilemelere ilişkin 32(a) paragrafı uygulanarak belirlenen net nakit girişini aşmasını beklemesi ve

(ii) (b)(i) bendine göre belirlenen fazlalığın, (a) bendine göre halihazırda değer düşüklüğü zararı olarak finansal tablolara alınmamış olması.

Ölçüm (29–71 paragrafları)

Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminler (33–35 paragrafları)

B36 Bu bölüm aşağıdaki hususları düzenler:

(a) Aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen tüm makul ve desteklenebilir bilgilerin tarafsız bir biçimde kullanılması (bakınız: B37–B41 paragrafları),

(b) Piyasa değişkenleri ve piyasa dışı değişkenler (bakınız: B42–B53 paragrafları),

(c) Güncel tahminlerin kullanılması (bakınız: B54–B60 paragrafları) ve

(d) Sözleşme sınırı içinde kalan nakit akışları (bakınız: B61–B71 paragrafları).

Aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen tüm makul ve desteklenebilir bilgilerin tarafsız bir biçimde kullanılması (33(a) paragrafı)

B37 Gelecekteki nakit akışlarının tahmin edilmesindeki amaç; aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan, raporlama tarihinde elde edilebilen tüm makul ve desteklenebilir bilgileri dikkate alarak, muhtemel sonuçların tamamını içeren aralığın beklenen değerini veya olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ortalamasını belirlemektir. Aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan, raporlama tarihinde elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiler; geçmiş olaylar ve güncel koşullar hakkındaki bilgiler ile gelecekteki koşullara ilişkin tahminleri içerir (bakınız: B41 paragrafı). İşletmenin kendi bilgi sistemlerinden elde edebildiği bilgiler, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen bilgiler olarak kabul edilir.

B38 Nakit akışlarının tahmini için başlangıç noktası, muhtemel sonuçların tamamını içeren bir aralığı yansıtan bir dizi senaryodur. Her bir senaryo, belli bir sonuca ilişkin nakit akışlarının tutarı ve zamanlaması ile söz konusu sonucun tahmini olasılığını belirler. Beklenen bugünkü değeri elde etmek için, her bir durumdaki nakit akışları, söz konusu sonucun tahmini olasılığına göre iskonto edilir ve ağırlıklandırılır. Sonuç olarak amaç, gelecekteki nakit akışlarına ilişkin en muhtemel sonucu ya da olma ihtimali olmama ihtimalinden daha yüksek olan sonucu geliştirmek değildir.

B39 Muhtemel sonuçların tamamını içeren aralığı belirlerken amaç, olası bütün senaryoları belirlemek yerine, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgilerin tamamını tarafsız bir biçimde kapsama dahil etmektir. Uygulamada, ortaya çıkan tahminin aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgilerin tamamının dikkate alınmasındaki ölçüm amacıyla tutarlı olması durumunda, ortalama belirlenirken açık senaryolar geliştirmek gerekli değildir. Örneğin, işletmenin sonuçların olasılık dağılımının, az sayıda değişkenle tam olarak tanımlanabilecek bir olasılık dağılımıyla geniş ölçüde tutarlı

olduğunu tahmin etmesi durumunda, az sayıda değişkeni tahmin etmek yeterli olacaktır. Benzer şekilde, bazı durumlarda nispeten basit bir modelleme, çok sayıda ayrıntılı simülasyona gerek duyulmadan, kabul edilebilir bir kesinlik aralığında bir sonuç verebilir. Ancak, bazı durumlarda nakit akışlarına, altta yatan karmaşık faktörler yön verebilir ve nakit akışları ekonomik koşullardaki değişimlere doğrusal olmayan bir biçimde tepki gösterebilir. Bu durum, örneğin, nakit akışlarının birbiriyle ilişkili, zımni ya da açık bir dizi seçeneği yansıtması halinde meydana gelebilir. Bu tür durumlarda, ölçüm amacına ulaşmak için daha gelişmiş stokastik modelleme gerekebilir.

B40 Geliştirilen senaryolar, mevcut sözleşmeler kapsamındaki katastrofik zararların olasılığına ilişkin tarafsız tahminler içerir. Bu senaryolara gelecekteki muhtemel sözleşmeler kapsamındaki muhtemel hasarlar dahil edilmez.

B41 İşletme, mevcut sözleşmeler kapsamında, gelecekteki ödemelerin olasılığını ve tutarını, aşağıdakiler dahil olmak üzere, elde edilen bilgilere bağlı olarak tahmin eder:

(a) Poliçe hamilleri tarafından hâlihazırda bildirilmiş olan hasarlarla ilgili bilgiler.

(b) Sigorta sözleşmelerinin bilinen ya da tahmin edilen özellikleriyle ilgili diğer bilgiler.

(c) Gerektiğinde diğer kaynaklardan elde edilen geçmiş verilerle desteklenen, işletmenin kendi tecrübesiyle ilgili geçmiş veriler. Geçmiş veriler, örneğin aşağıdaki durumlarda, mevcut koşulları yansıtacak şekilde düzeltilir:

(i) Sigortalı nüfusun özelliklerinin, geçmiş verilerin dayanağı olarak kullanılan nüfusun özelliklerinden farklılaşması (ya da örneğin, ters seçim nedeniyle farklılaşacak olması),

(ii) Geçmiş eğilimlerin devam etmeyeceğine, yeni eğilimlerin ortaya çıkacağına ya da ekonomik, demografik ve diğer değişikliklerin mevcut sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akışlarını etkileyebileceğine dair göstergelerin bulunması veya

(iii) Sigortalama süreçleri ve hasar yönetim süreçleri gibi kalemlerde, geçmiş verilerin sigorta sözleşmeleriyle olan ilişkisini etkileyebilecek değişiklikler olması.

(d) Mevcut olması durumunda benzer riskleri kapsayan (varsa) reasürans sözleşmeleri ve diğer finansal araçlara (afet bonoları ve iklime dayalı türev ürünler gibi) ilişkin güncel fiyat bilgisi ile sigorta sözleşmesi devirlerine ilişkin yakın tarihli piyasa fiyatları. Bu bilgiler, söz konusu reasürans sözleşmelerinden veya diğer finansal araçlardan kaynaklanan nakit akışları ile işletmenin poliçe hamiliyle yaptığı dayanak sözleşmeleri ifa ettikçe ortaya çıkacak nakit akışları arasındaki farkı yansıtacak şekilde düzeltilir.

Piyasa değişkenleri ve piyasa dışı değişkenler

B42 TFRS 17 iki tür değişken tanımlar:

(a) Piyasa değişkenleri—Piyasalarda gözlemlenebilen veya doğrudan piyasalardan elde edilebilen değişkenler (örneğin, faiz oranları ve borsada işlem gören menkul kıymetlerin fiyatları) ve

(b) Piyasa dışı değişkenler—Diğer tüm değişkenler (örneğin, sigorta hasarlarının ve ölümlerin sayısı ve büyüklüğü (yoğunluğu)).

B43 Piyasa değişkenleri genellikle finansal riske yol açar (örneğin, gözlemlenebilir faiz oranları) ve piyasa dışı değişkenler genellikle finansal olmayan riske yol açar (örneğin, ölüm oranları). Ancak, bu durum her zaman geçerli değildir. Örneğin, değişkenleri piyasalarda gözlemlenemeyen veya doğrudan piyasalardan elde edilemeyen finansal risklerle ilgili varsayımlar olabilir (örneğin, piyasalarda gözlemlenemeyen veya doğrudan piyasalardan elde edilemeyen faiz oranları).

Piyasa değişkenleri (33(b) paragrafı)

B44 Piyasa değişkenlerine ilişkin tahminler, ölçüm tarihindeki gözlemlenebilir piyasa fiyatlarıyla tutarlı olmalıdır. İşletme, gözlemlenebilir girdilerin kullanımını azami seviyeye çıkarır ve TFRS 13 *Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü*'nün 79'uncu paragrafında açıklanan durumlar dışında, kendi tahminlerini gözlemlenebilir piyasa verilerinin yerine koymaz. TFRS 13 ile tutarlı olarak, değişkenlerin türetilmesi gerektiğinde (örneğin, gözlemlenebilir piyasa değişkenlerinin mevcut olmaması nedeniyle), bunlar gözlemlenebilir piyasa değişkenleriyle mümkün olduğunca tutarlı olmalıdır.

B45 Piyasa fiyatları, gelecekteki muhtemel sonuçlara ilişkin çeşitli görüşleri bir araya getirir ve piyasa katılımcılarının risk tercihlerini de yansıtır. Dolayısıyla bunlar, gelecekteki sonuçlara ilişkin bir tahmin değildir. Gerçekleşen sonucun önceki piyasa fiyatından farklılık göstermesi, piyasa fiyatının "yanlış" olduğu anlamına gelmez.

B46 Piyasa değişkenlerinin önemli bir uygulaması, temsili varlık ya da temsili varlık portföyü kavramıdır. Temsili varlık, tüm senaryolarda, nakit akışları; tutar, zamanlama ve belirsizlik açısından bir sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı nakit akışlarıyla *tam olarak* eşleşen bir varlıktır. Bazı durumlarda, temsili varlık, bir sigorta sözleşmesi grubundan kaynaklanan nakit akışlarından bazıları için mevcut olabilir. Söz konusu varlığın gerçeğe

uygun değeri, varlıktan kaynaklanan nakit akışlarının beklenen bugünkü değerini ve bu nakit akışlarıyla ilişkili riski yansıtır. Bir sigorta sözleşmesi grubundan kaynaklanan nakit akışlarından bazıları için bir temsili varlık portföyünün mevcut olması durumunda işletme, ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını ölçmek için, nakit akışlarını ve iskonto oranını açık bir biçimde tahmin etmek yerine, söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değerini kullanabilir.

B47 TFRS 17 işletmenin temsili portföy yöntemini kullanmasını zorunlu kılmaz. Ancak, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akışlarından bazıları için temsili varlık veya portföyün mevcut olması ve işletmenin farklı bir yöntem kullanmayı tercih etmesi durumunda, işletme, temsili portföy yönteminin, söz konusu nakit akışlarının önemli derecede farklı bir ölçümüne neden olmasının muhtemel olmayacağına karar verir.

B48 Varlık getirilerine bağlı olarak değişkenlik gösteren nakit akışları ile diğer nakit akışları arasında önemli bir bağımlılığın bulunması durumunda, temsili portföy yöntemi dışındaki yöntemler, stokastik modelleme yöntemi gibi, daha sağlam veya uygulaması daha kolay olabilir. Özellikli durumlarda, gözlemlenebilir piyasa değişkenleriyle tutarlılık amacını en iyi karşılayan yöntemin belirlenmesi için muhakeme gerekir. Kullanılan yöntem, özellikle sigorta sözleşmelerinin içerdiği her tür opsiyon ve garantilerin, bu tür opsiyon ve garantilere ilişkin (varsa) gözlemlenebilir piyasa fiyatlarıyla tutarlı bir şekilde ölçülmesini sağlamaktadır.

Piyasa dışı değişkenler

B49 Piyasa dışı değişkenlere ilişkin tahminler, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir iç ve dış kanıtların tamamını yansıtır.

B50 Koşullara bağlı olarak, piyasa dışı dış veriler (örneğin, ulusal ölüm istatistikleri), iç verilere (örneğin, işletme içinde geliştirilen ölüm istatistikleri) göre daha az ya da daha fazla ihtiyaca uygun olabilir. Örneğin, hayat sigortası sözleşmeleri düzenleyen bir işletme, sigorta sözleşmeleriyle ilgili ölüm senaryolarının olasılıklarına ilişkin tarafsız tahminler geliştirirken, yalnızca ulusal ölüm istatistiklerine güvenmez, aynı zamanda aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen diğer tüm makul ve desteklenebilir iç ve dış bilgi kaynaklarını dikkate alır. İşletme, söz konusu olasılıkları geliştirirken, daha ikna edici olan bilgilere daha fazla ağırlık verir. Örneğin:

(a) Ulusal verilerin sigortalı nüfusu temsil etmeyen daha geniş bir nüfustan elde edilmesi durumunda, iç ölüm istatistikleri ulusal ölüm verilerinden daha ikna edici olabilir. Bunun nedeni örneğin, sigortalı nüfusun demografik özelliklerinin ulusal nüfustan önemli ölçüde farklılık göstermesi olabilir; diğer bir ifadeyle işletmenin, iç verilere daha fazla, ulusal istatistiklere daha az ağırlık vermesi gerekebilir.

(b) Buna karşılık, iç istatistiklerin, ulusal nüfusun özelliklerine yakın özelliklere sahip olduğuna inanılan küçük bir nüfustan elde edilmesi ve ulusal istatistiklerin güncel olması durumunda işletme, ulusal istatistiklere daha fazla ağırlık verir.

B51 Piyasa dışı değişkenlere ilişkin olasılık tahminleri, gözlemlenebilir piyasa değişkenleriyle çelişmez. Örneğin, gelecekteki enflasyon oranı senaryolarının olasılık tahminleri, piyasa faiz oranlarından zımni olarak anlaşılan olasılıklarla mümkün olduğunca tutarlı olmalıdır.

B52 Bazı durumlarda işletme, piyasa değişkenlerinin, piyasa dışı değişkenlerden bağımsız olarak değişkenlik gösterdiği sonucuna varabilir. Bu durumda işletme, her bir senaryoda piyasa değişkenine ilişkin aynı gözlemlenen değeri kullanarak piyasa dışı değişkenlere ilişkin sonuç aralığını yansıtan senaryoları dikkate alır.

B53 Diğer durumlarda, piyasa değişkenleri ve piyasa dışı değişkenler birbiriyle ilişkili olabilir. Örneğin, iptal oranlarının (piyasa dışı değişken) faiz oranlarıyla (piyasa değişkeni) ilişkili olduğuna dair kanıtlar mevcut olabilir. Benzer şekilde, konut ya da araç sigortalarındaki hasar düzeyleri ile ekonomik döngüler ve dolayısıyla faiz oranları ve gider tutarları arasında ilişki olduğuna dair kanıtlar mevcut olabilir. İşletme, senaryolara ilişkin olasılıkların ve piyasa değişkenleriyle ilgili finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmelerinin, söz konusu piyasa değişkenlerine bağlı gözlemlenen piyasa fiyatlarıyla tutarlı olmasını sağlar.

Güncel tahminlerin kullanılması (33(c) paragrafı)

B54 İşletme, her bir nakit akış senaryosunu ve senaryonun olasılığını tahmin ederken, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgilerin tamamını kullanır. İşletme, önceki raporlama dönemi sonunda yaptığı tahminleri gözden geçirir ve günceller. İşletme, bunu yaparken aşağıdaki hususları dikkate alır:

(a) Güncellenen tahminlerin, raporlama dönemi sonundaki koşulları gerçeğe uygun bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı.

(b) Tahminlerdeki değişikliklerin, koşullarda dönem içinde meydana gelen değişiklikleri gerçeğe uygun bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı. Örneğin, tahminlerin, dönem başında makul bir aralığın bir ucunda olduğunu varsayalım. Koşulların değişmediği bir durumda, tahminleri dönem sonunda aralığın diğer ucuna taşımak, dönem boyunca olanları gerçeğe uygun bir biçimde yansıtmayacaktır. İşletme, koşullar değişmediği halde, en son tahminlerinin önceki tahminlerinden farklı olması durumunda, her bir senaryoyla ilişkilendirilen yeni olasılıkların haklı bir gerekçesinin olup olmadığını değerlendirir.

İşletme, söz konusu olasılıklara ilişkin tahminlerini güncellerken, daha ikna edici kanıtlara daha fazla ağırlık vererek, önceki tahminlerini destekleyen kanıtları ve elde edilebilen tüm yeni kanıtları dikkate alır.

B55 Her bir senaryoyla ilişkilendirilen olasılık, raporlama dönemi sonundaki koşulları yansıtır. Sonuç olarak, TMS 10 *Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar* uyarınca, raporlama döneminden sonra meydana gelen ve raporlama dönemi sonunda mevcut olan bir belirsizliği ortadan kaldıran bir olay, raporlama dönemi sonunda mevcut olan koşullara ilişkin kanıt sağlamaz. Örneğin, bir sigorta sözleşmesinin kalan altı aylık süresi içinde büyük bir fırtınanın çıkmasına ilişkin olasılık raporlama dönemi sonunda yüzde 20 olarak belirlenmiş olabilir. Raporlama döneminden sonra ancak finansal tabloların yayımlanması için onaylanmasından önce büyük bir fırtına çıkmış olsun. Sözleşme kapsamındaki sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, daha sonra gerçekleşmiş olan ancak geçmiş tarihte tahmin edilemeyen bilgiler kullanılmak suretiyle gerçekleştiği bilinen fırtınayı yansıtmaz. Bunun yerine, ölçüme dahil edilen nakit akışları, raporlama dönemi sonunda belirlenmiş olan yüzde 20 olasılığı içerir (diğer taraftan, TMS 10 uyarınca, raporlama döneminden sonra düzeltme gerektirmeyen bir olayın meydana geldiğine dair bir açıklama yapılır).

B56 Beklenen nakit akışlarına ilişkin güncel tahminlerin en son gerçekleşmelerle aynı olması gerekli değildir. Örneğin, raporlama döneminde gerçekleşen ölüm sayısının, bir önceki gerçekleşmelere ve bir önceki tahminlere göre yüzde 20 daha kötü olduğunu varsayalım. Aşağıdakiler dahil olmak üzere çeşitli faktörler, ölüm sayısındaki ani değişikliğe neden olabilir:

(a) Ölüm sayısındaki kalıcı değişiklikler,

(b) Sigortalı nüfusun özelliklerindeki değişiklikler (örneğin, sigorta etme veya dağılımda meydana gelen değişiklikler veya sağlık durumları alışılmadık biçimde iyi olan sigortalıların seçimlik iptalleri),

(c) Rastgele dalgalanmalar veya

(d) Tanımlanabilir, tekrarlanmayan nedenler.

B57 İşletme, gerçekleşmelerde meydana gelen değişikliğin nedenlerini araştırır ve en son gerçekleşmeler, önceki gerçekleşmeler ve diğer bilgiler ışığında yeni nakit akışı ve olasılık tahminleri geliştirir. B56 paragrafındaki örneğin sonucu genellikle, yüzde 20 kadar olmamakla birlikte, ölüm tazminatının beklenen bugünkü değerinin değişmesidir. B56 paragrafındaki örnekte, ölüm oranlarının, devam etmesi beklenen nedenlerden dolayı önceki tahminlerden önemli ölçüde yüksek olmaya devam etmesi durumunda, yüksek ölüm oranı senaryolarıyla ilişkilendirilen tahmini olasılık artacaktır.

B58 Piyasa dışı değişkenlere ilişkin tahminler, sigorta konusu olayların mevcut seviyesi hakkındaki bilgileri ve eğilimler hakkındaki bilgileri içerir. Örneğin, ölüm oranları, pek çok ülkede uzun dönemler boyunca sürekli olarak azalmıştır. Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının belirlenmesi, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgilerin tamamı dikkate alınarak, her bir muhtemel eğilim senaryosuyla ilişkilendirilen olasılıkları yansıtır.

B59 Benzer şekilde, bir sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan nakit akışlarının enflasyona duyarlı olması durumunda, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının belirlenmesi, gelecekteki muhtemel enflasyon oranlarına ilişkin güncel tahminleri yansıtır. Enflasyon oranlarının faiz oranlarıyla ilişkili olması muhtemel olduğu için, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının ölçümü, her bir enflasyon senaryosuna ilişkin olasılıkları, iskonto oranının tahmin edilmesinde kullanılan piyasa faiz oranlarından zımni olarak anlaşılan olasılıklarla tutarlı bir biçimde yansıtır (bakınız: B51 paragrafı).

B60 İşletme, nakit akışlarını tahmin ederken, bu nakit akışlarını etkileyebilecek gelecekteki olaylara ilişkin güncel beklentileri dikkate alır. İşletme, gelecekteki söz konusu olayları yansıtan nakit akışı senaryoları ve her bir senaryonun olasılığına ilişkin tarafsız tahminler geliştirir. Ancak işletme, mevcut mükellefiyetini değiştirecek ya da ortadan kaldıracak ya da mevcut sigorta sözleşmesi kapsamında yeni mükellefiyetler yaratacak gelecekteki mevzuat değişikliklerine ilişkin güncel beklentileri, mevzuat değişikliği yürürlüğe girene kadar dikkate almaz.

Sözleşme sınırı içinde kalan nakit akışları (34'üncü paragraf)

B61 Bir senaryodaki nakit akışlarına ilişkin tahminler, mevcut bir sözleşmenin sınırı içinde kalan tüm nakit akışlarını içerir, bunun dışındaki nakit akışlarını içermez. İşletme, mevcut bir sözleşmenin sınırını belirlerken 2'nci paragrafı uygular.

B62 Birçok sigorta sözleşmesi, poliçe hamillerinin alacağı tutarların miktarını, zamanlamasını, niteliğini veya belirsizliğini değiştiren işlemler yapmasını sağlayan özelliklere sahiptir. Bu tür özellikler, yenileme opsiyonları, iştira opsiyonları, dönüştürme opsiyonları ve sözleşme kapsamında fayda sağlanırken prim ödemeyi durdurma opsiyonlarını içerir. Bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümü, beklenen değer esasına göre, işletmenin gruptaki poliçe hamillerinin eldeki opsiyonları nasıl kullanacağına dair güncel tahminlerini yansıtır ve finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, işletmenin poliçe hamillerinin gerçekleşen davranışının beklenen davranıştan nasıl farklılaşabildiğine dair güncel tahminlerini yansıtır. Beklenen değerin belirlenmesine ilişkin bu hüküm, bir grup içindeki sözleşmelerin sayısından bağımsız olarak, örneğin grup tek bir sözleşmeden oluşsa dahi uygulanır. Dolayısıyla, bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümünde;

(a) Bazı poliçe hamillerinin sözleşmelerini iştira etmeyeceklerine ilişkin bir olasılık olması durumunda, poliçe hamillerinin %100 olasılıkla sözleşmelerini iştira edecekleri veya

(b) Bazı poliçe hamillerinin sözleşmelerine devam etmeyeceklerine ilişkin bir olasılık olması durumunda, poliçe hamillerinin %100 olasılıkla sözleşmelerine devam edecekleri

varsayılamaz.

B63 Sözleşme uyarınca sigorta sözleşmesini düzenleyenin, sözleşmeyi yenilemesi ya da aksi halde sözleşmeyi sürdürmesi zorunlu kılındığında, sözleşmeyi düzenleyen, yenilenen sözleşmeden kaynaklanan primler ve ilgili nakit akışlarının başlangıçtaki sözleşmenin sınırı içinde olup olmadığını değerlendirmek için 34'üncü paragrafı uygular.

B64 34'üncü paragraf, işletmenin, gelecekteki bir tarihte (yenileme tarihinde), bu tarihten itibaren sözleşmedeki riskleri tam olarak yansıtan bir fiyat belirleme imkânına değinmektedir. İşletme, o tarihte düzenlenen mevcut sözleşme ile aynı özelliklere sahip yeni bir sözleşme için belirleyeceği fiyatla aynı fiyatı belirlemesine engel olan kısıtlamaların bulunmaması veya talep edeceği fiyatla tutarlı bir şekilde faydaları değiştirebilmesi durumunda, bu imkâna sahiptir. Benzer şekilde, işletme, her bir bireysel poliçe hamili için belirlenecek fiyat bizzat o poliçe hamiliyle ilgili risklerdeki değişimi yansıtmasa dahi, mevcut bir sözleşmeyi, bir sigorta sözleşmesi portföyündeki risklerde meydana gelen genel değişimleri yansıtacak şekilde yeniden fiyatlandırabilmesi durumunda, fiyat belirleme imkânına sahiptir. İşletme, sözleşme veya portföydeki riskleri tam olarak yansıtan bir fiyat belirleme imkânına sahip olup olmadığını değerlendirirken, kalan hizmet için, yenileme tarihinde eşdeğer koşullara sahip sözleşmeler düzenlerken dikkate alacağı tüm riskleri dikkate alır. İşletme, raporlama döneminin sonunda, gelecekteki nakit akışı tahminlerini belirlerken, bir sigorta sözleşmesinin sınırını, işletmenin asli hak ve mükellefiyetleriyle ilgili koşullarda yaşanan değişikliklerin etkisini içerecek şekilde yeniden değerlendirir.

B65 Bir sigorta sözleşmesinin sınırı içinde kalan nakit akışları, doğrudan sözleşmenin ifasıyla ilgili olan nakit akışlarıdır; buna işletmenin tutar ve zamanlamasını belirleme yetkisine sahip olduğu nakit akışları da dahildir. Sözleşme sınırı içinde kalan nakit akışları aşağıdakileri içerir:

(a) Poliçe hamilinden alınan primler (prim düzeltmeleri ve taksitli primler dahil) ve bu primlerden kaynaklanan her türlü ilave nakit akışları.

(b) Poliçe hamiline (veya poliçe hamili adına) yapılan ödemeler; bunlara halihazırda raporlanmış ancak henüz ödemesi yapılmamış hasarlar (diğer bir ifadeyle raporlanmış hasarlar), meydana gelmiş ancak ilgili hasarların henüz raporlanmamış olduğu olaylara ilişkin gerçekleşmiş hasarlar ve işletmenin asli bir mükellefiyetinin bulunduğu gelecekteki tüm hasarlar dahildir (bakınız: 34'üncü paragraf).

(c) Poliçe hamiline (veya poliçe hamili adına) yapılan, dayanak kalemlerin getirisine bağlı olarak değişkenlik gösteren ödemeler.

(d) Poliçe hamiline (veya poliçe hamili adına) yapılan, türev ürünlerden kaynaklanan ödemeler; örneğin, opsiyon ve garantilerin sigorta sözleşmesinden ayrıştırılmamış olması durumunda sözleşmede saklı opsiyon ve garantilerden kaynaklanan ödemeler (bakınız: 11(a) paragrafı).

(e) Sözleşmenin ait olduğu portföyle ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarının dağıtımı.

(f) Hasar tazmin maliyetleri (diğer bir ifadeyle, hukuki ücretler ve hasar tespit görevlisi ücretleri ile hasarların araştırılması ve hasar ödemelerini işleme alma konusundaki işletme içi maliyetler dahil işletmenin mevcut sigorta sözleşmeleri kapsamında hasarları araştırırken, işleme alırken ve çözümlerken katlanacağı maliyetler).

(g) İşletmenin ayni olarak ödenen sözleşmeye dayalı faydaları sağlarken katlandığı maliyetler.

(h) Primin faturalandırılmasına ve poliçe değişikliklerinin (örneğin; dönüştürmelerin ve yenilemelerin) yürütülmesine ilişkin maliyetler gibi poliçe yönetimi ve sürdürme maliyetleri. Bu tür maliyetler, belirli bir poliçe hamilinin sigorta sözleşmesi sınırı içinde kalan primleri ödemeye devam etmesi durumunda, aracılara ödenmesi beklenen tekrarlayan komisyonları da içerir.

(i) Doğrudan mevcut sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan veya makul ve tutarlı bir esasa göre mevcut sözleşmelerle ilişkilendirilebilen işleme dayalı vergiler (prim vergileri, katma değer vergileri ile mal ve hizmet vergileri gibi) ve vergi benzeri yükümlülükler (itfaiye hizmeti harçları ve garanti fonu vergileri gibi).

(j) Poliçe hamilinin vergi yükümlülüklerini karşılamak için sigorta eden tarafından sorumlu sıfatıyla yapılan ödemeler ve ilgili tahsilatlar.

(k) Mevcut sigorta sözleşmelerinin kapsamına giren gelecekteki hasarların geri kazanımlarından (sovtaj ve hakların devri gibi) kaynaklanacak muhtemel nakit girişleri ve ayrı varlıklar olarak finansal tablolara alınamadıkları ölçüde, geçmiş hasarların geri kazanımlarından kaynaklanan muhtemel nakit girişleri.

(ka) Aşağıda belirtilen maliyetler:

(i) İşletmenin yatırım faaliyetlerini poliçe hamillerinin sigorta teminatından sağladığı faydaları artırmak için gerçekleştirdiği ölçüde, bu faaliyetleri gerçekleştirirken katlanacağı maliyetler. İşletmenin, sigorta konusu bir olay meydana geldiğinde poliçe

hamillerinin fayda sağlayacakları bir yatırım getirisi oluşturmayı bekleyerek gerçekleştirdiği yatırım faaliyetleri sigorta teminatından sağlanan faydaları artırır.

(ii) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinin poliçe hamillerine yatırım-getiri hizmeti sağlarken katlanacağı maliyetler (bakınız: B119B paragrafı).

(iii) Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin poliçe hamillerine yatırımla alakalı hizmet sağlarken katlanacağı maliyetler.

(l) Doğrudan sigorta sözleşmelerinin ifasıyla ilişkilendirilebilen sabit ve değişken genel giderlerin dağıtımı (muhasebe, insan kaynakları, bilgi teknolojileri ve destek, bina amortismanı, kira, bakım ve yardımcı hizmet maliyetleri gibi). Bu tür genel giderler, sistematik ve rasyonel yöntemler kullanılarak ve benzer özelliklere sahip tüm maliyetlere tutarlı bir biçimde uygulanarak sözleşme gruplarına dağıtılır.

(m) Sözleşme hükümleri kapsamında özellikle poliçe hamilinden talep edilebilecek diğer maliyetler.

B66 İşletme, mevcut bir sigorta sözleşmesini ifa ederken ortaya çıkacak nakit akışlarını tahmin ederken aşağıdaki nakit akışlarını dikkate almaz:

(a) Yatırım getirileri. Yatırımlar ayrı olarak finansal tablolara alınır, ölçülür ve sunulur.

(b) Elde tutulan reasürans sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan (ödemelere veya tahsilatlara ilişkin) nakit akışları. Elde tutulan reasürans sözleşmeleri ayrı olarak finansal tablolara alınır, ölçülür ve sunulur.

(c) Gelecekteki sigorta sözleşmelerinden kaynaklanabilecek nakit akışları, diğer bir ifadeyle mevcut sözleşmelerin sınırı dışında kalan nakit akışları (bakınız: 34–35 paragrafları).

(d) Bazı ürün geliştirme ve eğitim maliyetleri gibi sözleşmenin dahil olduğu sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilemeyen maliyetlerle ilgili nakit akışları. Bu tür maliyetler, katlanıldığında kâr veya zarara yansıtılır.

(e) Sözleşmeyi ifa etmek için kullanılan emek veya diğer kaynakların normalin üstünde boşa harcanmasından kaynaklanan nakit akışları. Bu tür maliyetler, katlanıldığında kâr veya zarara yansıtılır.

(f) Sigortacının sorumlu sıfatıyla ödemediği veya tahsil etmediği ya da sözleşme hükümlerine göre özel olarak poliçe hamiline yüklenemeyen gelir vergisi ödemeleri ve tahsilatları.

(g) Raporlayan işletmenin farklı bileşenleri, örneğin poliçe hamili fonları ve hissedar fonları arasındaki nakit akışlarının poliçe hamillerine ödenecek tutarı değiştirmemesi durumunda, bu nakit akışları.

(h) Sigorta sözleşmesinden ayrıştırılmış ve geçerli diğer Standartlar kullanılarak muhasebeleştirilmiş bileşenlerden kaynaklanan nakit akışları (bakınız: 10–13 paragrafları).

B66A İşletmenin, bir sigorta sözleşmesi grubunu finansal tablolarına almadan önce, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları dışındaki sigorta sözleşmesi gurubuyla ilgili nakit akışları için bir varlığı ya da yükümlülüğü, nakit akışlarının gerçekleşmesi nedeniyle ya da başka bir TFRS'nin hükümleri uyarınca finansal tablolarına alması gerekebilir. Grubun ilk defa finansal tablolara alınma tarihinden önce ödenmiş veya alınmış olsa, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dahil edilecek olan nakit akışları sigorta sözleşmesi grubuyla ilgilidir. İşletme 38(c)(ii) paragrafını uygulamak için, ilgili nakit akışı ya da ilgili TFRS'yi uygulaması sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına aldığı tarihte gerçekleşmiş olsa, söz konusu gruptan ayrı olarak finansal tablolara almayacağı ölçüde bu tür bir varlık veya yükümlülüğü finansal tablo dışı bırakır.

Diğer sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkileyen veya bunlardan etkilenen nakit akışları olan sözleşmeler

B67 Bazı sigorta sözleşmeleri, aşağıdakileri zorunlu kılmak suretiyle başka sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkiler:

(a) Poliçe hamilinin belirlenmiş aynı dayanak kalem havuzundaki getirileri diğer sözleşmelerin poliçe hamilleriyle paylaşması ve

(b) Aşağıdaki hususlardan herhangi biri:

(i) Diğer sözleşmelerin poliçe hamillerine verilen garantiler kapsamında gerçekleşen ödemeler dâhil olmak üzere, bu sözleşmelerin, dayanak kalem havuzunda payı olan poliçe hamillerine yapılan ödemeler nedeniyle poliçe hamilinin dayanak kalemlerin getirilerindeki payında bir azalışa katlanması veya

(ii) Poliçe hamiline verilen garantilerden kaynaklanan ödemeler dahil olmak üzere, söz konusu poliçe hamiline yapılan ödemeler nedeniyle, diğer sözleşmelerin poliçe hamillerinin dayanak kalemlerin getirilerindeki paylarında bir azalışa katlanmaları.

B68 Bu tür sözleşmeler, bazen diğer gruplardaki sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkileyecektir. Her bir grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları gruptaki sözleşmelerin, işletmenin, o gruptaki poliçe hamillerine ya da diğer bir gruptaki poliçe hamillerine yönelik beklenen nakit akışlarından ne ölçüde etkilenmesine sebep olduğunu yansıtır. Dolayısıyla, bir grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları:

(a) Diğer gruplardaki sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik mevcut sözleşme hükümlerinden kaynaklanan ödemeleri (söz konusu ödemelerin mevcut poliçe hamillerine ya da gelecekteki poliçe hamillerine yapılmasının beklenip beklenmediğine bakılmaksızın) içerir.

(b) (a) bendi uyarınca, diğer bir grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dâhil edilmiş olan, gruptaki poliçe hamillerine yönelik ödemeleri içermez.

B69 Örneğin, bir gruptaki poliçe hamillerine yönelik ödemelerin, diğer bir gruptaki poliçe hamillerine garanti edilen tutara ilişkin ödemeler nedeniyle dayanak kalemlerin getirilerindeki payların 350 PB'den 250 PB'ye düşmesi sonucu azaltılması durumunda, birinci grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları 100 PB'lik ödemeleri içerecektir (diğer bir ifadeyle 350 PB olacaktır) ve ikinci grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları garanti edilen tutarın 100 PB'sini içermeyecektir.

B70 Diğer gruplardaki sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkileyen veya bunlardan etkilenen sözleşme gruplarının sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının belirlenmesinde uygulamada farklı yaklaşımlar kullanılabilir. Bazı durumlarda işletme, dayanak kalemlerdeki değişikliği ve bunun nakit akışlarında ortaya çıkardığı değişikliği, yalnızca gruplardan daha yüksek bir toplulaştırma düzeyinde tanımlayabilir. Bu tür durumlarda işletme, dayanak kalemlerdeki değişikliğin etkisini, sistematik ve rasyonel bir biçimde her bir gruba dağıtır.

B71 Bir gruptaki sözleşmelere ilişkin tüm sigorta sözleşmesi hizmetleri sağlandıktan sonra, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları, hala diğer gruplardaki mevcut poliçe hamillerine ya da gelecekteki poliçe hamillerine yapılması beklenen ödemeleri içerebilir. İşletmenin bu tür sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını belirli gruplara dağıtmaya devam etmesi zorunlu değildir, ancak bunun yerine işletme, tüm gruplardan kaynaklanan bu tür sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları için finansal tablolara bir yükümlülük yansıtabilir ve ölçebilir.

İskonto oranları (36'ncı paragraf)

B72 İşletme, TFRS 17'yi uygularken aşağıdaki iskonto oranlarını kullanır:

(a) Sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını ölçmek için—36'ncı paragraf uyarınca cari iskonto oranları,

(b) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinde, 44(b) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjına eklenen faizi belirlemek için—Herhangi bir dayanak kalem üzerindeki getirilere bağlı olarak değişkenlik göstermeyen nominal nakit akışlarına 36'ncı paragraf uygulanarak, bir sözleşme grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihte belirlenen iskonto oranları,

(c) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinde, B96(a)–B96(b) ve B96(d) paragrafları uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki değişiklikleri ölçmek için—36'ncı paragraf uygulanarak ilk defa finansal tablolara alma sırasında belirlenen iskonto oranları,

(d) Prim dağıtımı yaklaşımı uygulanan önemli bir finansman bileşenine sahip sözleşme gruplarında, 56'ncı paragraf uyarınca kalan teminat yükümlülüğünün defter değerini düzeltmek için—36'ncı paragraf uygulanarak ilk defa finansal tablolara alma sırasında belirlenen iskonto oranları,

(e) İşletmenin, sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda (bakınız: 88'inci paragraf), kâr veya zarara dahil edilecek sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin tutarını belirlemek için:

(i) B131 paragrafı uyarınca finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin poliçe hamillerine ödenen tutarlar üzerinde önemli bir etkisinin bulunmadığı sigorta sözleşmesi gruplarında—Herhangi bir dayanak kalem üzerindeki getirilere bağlı olarak değişkenlik göstermeyen nominal nakit akışlarına 36'ncı paragraf uygulanarak, bir sözleşme grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihte belirlenen iskonto oranları,

(ii) B132(a)(i) paragrafı uyarınca finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin poliçe hamillerine ödenen tutarlar üzerinde önemli bir etkisinin bulunduğu sigorta sözleşmesi gruplarında—Kalan revize edilmiş beklenen finansman gelir veya giderlerini, sözleşme grubunun kalan teminat süresine sabit bir oranda dağıtan iskonto oranları ve

(iii) 59(b) ve B133 paragrafları uyarınca prim dağıtımı yaklaşımı uygulanan sözleşme gruplarında—Herhangi bir dayanak kalem üzerindeki getirilere bağlı olarak değişkenlik göstermeyen nominal nakit akışlarına 36'ncı paragraf uygulanarak, gerçekleşen hasar tarihinde belirlenen iskonto oranları.

B73 İşletme, B72(b)–B72(e) paragraflarında açıklanan bir sözleşme grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihteki iskonto oranlarını belirlemek için, gruptaki sözleşmelerin düzenlendiği dönemin iskonto oranlarının ağırlıklı ortalamasını kullanabilir; bu dönem 22'nci paragraf uyarınca bir yılı aşamaz.

B74 İskonto oranlarına ilişkin tahminler, mükerrer veya eksik sayımlardan kaçınmak için sigorta sözleşmelerinin ölçümünde kullanılan diğer tahminlerle tutarlı olmalıdır, örneğin:

(a) Herhangi bir dayanak kalem üzerindeki getirilere bağlı olarak değişkenlik göstermeyen nakit akışları, bu tür bir değişikliği yansıtmayan oranlar kullanılarak iskonto edilir,

(b) Herhangi bir dayanak kalem üzerindeki getirilere bağlı olarak değişkenlik gösteren nakit akışları:

(i) Bu değişkenliği yansıtan oranlar kullanılarak iskonto edilir veya

(ii) Bu değişkenliğin etkisine göre düzeltilir ve yapılan düzeltmeyi yansıtan bir oran kullanılarak iskonto edilir.

(c) Nominal (diğer bir ifadeyle, enflasyon etkisini içeren) nakit akışları enflasyon etkisini içeren oranlar kullanılarak iskonto edilir ve

(d) Reel (diğer bir ifadeyle, enflasyon etkisini içermeyen) nakit akışları enflasyon etkisini içermeyen oranlar kullanılarak iskonto edilir.

B75 B74(b) paragrafı, dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik gösteren nakit akışlarının bu tür bir değişkenliği yansıtan oranlar kullanılarak iskonto edilmesini ya da bu değişkenliğin etkisine göre düzeltilmesini ve yapılan düzeltmeyi yansıtan bir oran kullanılarak iskonto edilmesini gerektirir. Değişkenliğin sözleşme hükümleri veya işletmenin takdir yetkisini kullanması nedeniyle ortaya çıkıp çıkmadığına ve işletmenin dayanak kalemleri elinde tutup tutmadığına bakılmaksızın değişkenlik ilgili bir faktördür.

B76 Değişken getirilere sahip dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik gösteren ancak asgari bir getiri garantisine tabi olan nakit akışları, garanti edilen tutar dayanak kalemlerin beklenen getirisinden düşük olsa bile, yalnızca dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik göstermez. Dolayısıyla garanti edilen tutar, dayanak kalemlerin beklenen getirisinden düşük olsa bile işletme, dayanak kalemlerin getirilerinin değişkenliğini yansıtan oranı, garantinin etkisine göre düzeltir.

B77 TFRS 17, işletmenin, tahmini nakit akışlarını, dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik gösterenler ve göstermeyenler olarak ayırmasını gerektirmez. İşletme, nakit akışlarını bu şekilde ayırmaması durumunda, örneğin stokastik modelleme yöntemlerini veya riske duyarsız ölçüm yöntemlerini kullanarak, bir bütün olarak tahmini nakit akışları için uygun olan iskonto oranlarını uygular.

B78 İskonto oranları, yalnızca ilgili faktörleri, diğer bir ifadeyle paranın zaman değerinden, nakit akışlarınn özelliklerinden ve sigorta sözleşmelerinin likidite özelliklerinden kaynaklanan faktörleri içerir. Bu tür iskonto oranları, piyasada doğrudan gözlemlenemeyebilir. Dolayısıyla, aynı özelliklere sahip bir araç için gözlemlenebilir piyasa oranları elde edilemediğinde veya benzer araçlar için gözlemlenebilir piyasa oranları elde edilebilmesine rağmen bu oranlar söz konusu aracı sigorta sözleşmelerinden ayıran faktörleri ayrı olarak tanımlamadığında işletme, uygun oranları tahmin eder. TFRS 17, iskonto oranlarının belirlenmesi için özel bir tahmin yöntemi öngörmez. İşletme bir tahmin yöntemini uygularken:

(a) Gözlemlenebilir girdilerin kullanımını azami seviyeye çıkarır (bakınız: B44 paragrafı) ve piyasa dışı değişkenlerle ilgili aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir iç ve dış bilgilerin tamamını yansıtır (bakınız: B49 paragrafı). Özellikle, kullanılan iskonto oranları elde edilebilen ve ilgili olan herhangi bir piyasa verisiyle, kullanılan piyasa dışı değişkenler ise gözlemlenebilir piyasa değişkenleriyle çelişmez.

(b) Piyasa katılımcısının bakış açısından mevcut piyasa koşullarını yansıtır.

(c) Ölçülmekte olan sigorta sözleşmelerinin özellikleri ile gözlemlenebilir piyasa fiyatları elde edilebilen aracın özellikleri arasındaki benzerlik derecesini değerlendirmek için muhakeme kullanır ve bu fiyatları, aralarındaki farkları yansıtacak şekilde düzeltir.

B79 Dayanak kalemlerin getirilerine göre değişiklik göstermeyen sigorta sözleşmelerine ilişkin nakit akışları için iskonto oranı, sigorta sözleşmesi grubunun likidite özelliklerini yansıtacak şekilde düzeltilmiş ve poliçe hamilini sıfır veya ihmal edilebilir bir düzeyde kredi riskine maruz bırakan araçlara ilişkin uygun para birimindeki getiri eğrisini yansıtır. Bu düzeltme, sigorta sözleşmesi grubunun likidite özellikleri ile getiri eğrisini belirlemek için kullanılan varlıkların likidite özellikleri arasındaki farkı yansıtır. Getiri eğrileri, hamilin genellikle önemli maliyetlere katlanmadan her an kolayca satabildiği, aktif piyasalarda işlem gören varlıkları temsil eder. Buna karşılık, bazı sigorta sözleşmelerinde işletme, sigorta konusu olaylar meydana gelmeden veya sözleşmelerde belirtilen tarihlerden önce ödeme yapmaya zorlanamaz.

B80 Dolayısıyla işletme, dayanak kalemlerin getirilerine göre değişiklik göstermeyen sigorta sözleşmelerine ilişkin nakit akışları için iskonto oranlarını; piyasada gözlemlenen oranların temelini oluşturan finansal araçların likidite özellikleri ile sigorta sözleşmelerinin likidite özellikleri arasındaki farkları yansıtacak şekilde likit ve risksiz bir getiri eğrisini düzelterek belirleyebilir (aşağıdan yukarı yaklaşım).

B81 Alternatif olarak işletme, sigorta sözleşmeleri için uygun iskonto oranlarını, referans bir varlık portföyünün gerçeğe uygun değer ölçümünde saklı olan güncel piyasa getiri oranlarını yansıtan bir getiri eğrisine bağlı olarak belirleyebilir (yukarıdan aşağıya yaklaşım). İşletme, getiri eğrisini, sigorta sözleşmeleriyle ilgili olmayan faktörleri ortadan kaldıracak şekilde düzeltir, ancak getiri eğrisini, sigorta sözleşmelerinin likidite özellikleri ile referans portföyün likidite özellikleri arasındaki farklara göre düzeltmesi gerekli değildir.

B82 İşletme, B81 paragrafında açıklanan getiri eğrisini tahmin ederken:

(a) Referans portföydeki varlıklar için aktif piyasalarda gözlemlenebilir piyasa fiyatlarının bulunması durumunda, bu fiyatları kullanır (TFRS 13'ün 69'uncu paragrafıyla tutarlı bir biçimde).

(b) Bir piyasanın aktif olmaması durumunda, benzer varlıklara ilişkin gözlemlenebilir piyasa fiyatlarını, ölçülmekte olan varlıklara ilişkin piyasa fiyatlarıyla karşılaştırılabilir hale getirecek şekilde düzeltir (TFRS 13'ün 83'üncü paragrafıyla tutarlı bir biçimde).

(c) Referans portföydeki varlıklar için bir piyasanın bulunmaması durumunda, bir tahmin yöntemi uygular. İşletme bu tür varlıklar için (TFRS 13'ün 89'uncu paragrafıyla tutarlı bir biçimde):

(i) Mevcut koşullar altında elde edilebilen en iyi bilgileri kullanarak gözlemlenebilir olmayan girdiler geliştirir. Bu tür girdiler, işletmenin kendi verilerini içerebilir ve işletme, TFRS 17 bağlamında, uzun vadeli tahminlere, kısa vadeli dalgalanmalardan daha fazla ağırlık verebilir ve

(ii) Bu verileri, piyasa katılımcılarının varsayımları hakkında makul olarak elde edilebilen tüm bilgileri yansıtacak şekilde düzeltir.

B83 İşletme getiri eğrisini düzeltirken, benzer özelliklere sahip araçlarda yapılan son işlemlerde gözlemlenen piyasa fiyatlarını, işlem tarihinden bu yana piyasa faktörlerinde meydana gelen hareketlere göre düzeltir ve gözlemlenen piyasa oranlarını, ölçülmekte olan araç ile işlem fiyatları gözlemlenebilen araç arasındaki farklılık derecesini yansıtacak şekilde düzeltir. Sigorta sözleşmelerinin, referans portföydeki varlıkların getirisine göre değişkenlik göstermeyen nakit akışları için bu tür düzeltmeler:

(a) Portföydeki varlıkların nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği ile sigorta sözleşmelerinin nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği arasındaki farklarla ilgili düzeltme içerir ve

(b) Yalnızca referans portföyde yer alan varlıklarla ilgili olan, kredi riskine ilişkin piyasa risk primlerini içermez.

B84 İlke olarak, sigorta sözleşmelerinin, referans portföydeki varlıkların getirisine göre değişkenlik göstermeyen nakit akışları için, nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasına ilişkin tüm belirsizlikleri ortadan kaldıran, likit olmayan, risksiz tek bir getiri eğrisi olmalıdır. Bununla birlikte, uygulamada, aşağıdan yukarıya ve yukarıdan aşağıya yaklaşımlar, aynı para biriminde olsa dahi, farklı getiri eğrilerine neden olabilir. Bunun nedeni, her bir yaklaşım kapsamında yapılan düzeltmelerin tahminindeki yapısal sınırlamalar ve yukarıdan aşağıya yaklaşımında farklı likidite özellikleri için muhtemel düzeltme eksikliğidir. İşletmenin, tercih ettiği yaklaşım kapsamında belirlediği iskonto oranı ile diğer yaklaşım kapsamında belirlenecek olan iskonto oranı arasında mutabakat yapması zorunlu değildir.

B85 TFRS 17, B81 paragrafı uygulanırken kullanılan referans varlık portföyüne yönelik herhangi bir kısıtlama belirlemez. Bununla birlikte, referans varlık portföyü benzer özelliklere sahip olduğunda, sigorta sözleşmeleriyle ilgili olmayan faktörleri ortadan kaldırmak için daha az düzeltme yapılması gerekecektir. Örneğin, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akışlarının dayanak kalemlerin getirisine bağlı olarak değişkenlik göstermemesi durumunda, işletme özkaynak araçlarından ziyade borçlanma araçlarını başlangıç noktası olarak kullanmışsa, daha az düzeltme gerekecektir. Borçlanma araçları açısından amaç, toplam tahvil getirisinden, kredi riskinin etkisini ve sigorta sözleşmeleriyle ilgili olmayan diğer faktörleri ortadan kaldırmak olacaktır. Kredi riski etkisini tahmin etmenin bir yolu, bir kredi türevinin piyasa fiyatını referans noktası olarak kullanmaktır.

Finansal olmayan riskler için risk düzeltmesi (37'nci paragraf)

B86 Finansal olmayan riskler için risk düzeltmesi, finansal risk dışındaki, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan riskle ilgilidir. Finansal risk, gelecekteki nakit akışlarını düzeltmek amacıyla söz konusu nakit akışlarına ilişkin tahminlere veya kullanılan iskonto oranına dâhil edilir. Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinin kapsadığı riskler, sigorta riski ile iptal etme riski ve gider riski gibi diğer finansal olmayan risklerdir (bakınız: B14 paragrafı).

B87 Sigorta sözleşmelerinde finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, işletmenin aşağıdakiler arasında kayıtsız kalması için gerekli olan bedeli ölçer:

(a) Finansal olmayan riskten kaynaklanan muhtemel sonuç aralığına sahip bir yükümlülüğü ifa etmek ve

(b) Sigorta sözleşmeleriyle aynı bugünkü değere sahip sabit nakit akışları yaratacak bir yükümlüğü ifa etmek.

Örneğin, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, işletmenin—finansal olmayan risk nedeniyle—90 PB olma olasılığı % 50 ve 110 PB olma olasılığı % 50 olan bir yükümlülüğü ifa etmekle, 100 PB'lik sabit bir yükümlülüğü ifa etmek arasında kayıtsız kalması için gerekli bedeli ölçer. Sonuç olarak, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, finansal tablo kullanıcılarına, nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasıyla ilgili finansal olmayan riskten kaynaklanan belirsizlik için işletmenin talep ettiği tutarla ilgili bilgi sağlar.

B88 Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasına ilişkin belirsizlikten kaynaklanan finansal olmayan riske katlanmak için işletmenin talep edeceği bedeli yansıttığından, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi aşağıdakileri de yansıtır:

(a) İşletmenin söz konusu riske katlanmak için talep ettiği bedeli belirlerken dâhil ettiği çeşitlendirmeden ortaya çıkan faydanın derecesi ve

(b) İşletmenin riskten kaçınma derecesini yansıtacak şekilde, hem olumlu hem de olumsuz sonuçlar.

B89 Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinin amacı, finansal riskten kaynaklanan belirsizlik dışındaki, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan nakit akışlarındaki belirsizliğin etkisini ölçmektir. Bu nedenle, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, sigorta sözleşmeleriyle ilgili finansal olmayan tüm riskleri yansıtır. Genel faaliyet riski gibi sigorta sözleşmelerinden kaynaklanmayan riskleri yansıtmaz.

B90 Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, açık bir biçimde ölçüme dahil edilir. Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi, kavramsal olarak gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminlerden ve bu nakit akışlarını düzelten iskonto oranlarından ayrıdır. İşletme, örneğin gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminlerin ve iskonto oranlarının belirlenmesinde finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini de zımni olarak dahil etmek suretiyle finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini mükerrer olarak dikkate almaz. 120'nci paragrafa uyum sağlamak amacıyla açıklanan iskonto oranları, finansal olmayan riske ilişkin zımni düzeltmeleri içermez.

B91 TFRS 17, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinin belirlenmesinde kullanılan tahmin yöntemini/yöntemlerini belirlemez. Ancak, işletmenin finansal olmayan riske katlanmak için talep edeceği bedeli yansıtmak amacıyla, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

(a) Düşük sıklığa ve yüksek şiddete sahip riskler, yüksek sıklığa ve düşük şiddete sahip risklerden daha fazla finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesine neden olacaktır,

(b) Benzer riskler için, daha uzun süreli sözleşmeler, daha kısa süreli sözleşmelerden daha fazla finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesine neden olacaktır,

(c) Daha geniş olasılık dağılımına sahip riskler, daha dar olasılık dağılımına sahip risklerden daha fazla finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesine neden olacaktır,

(d) Güncel tahmin ve tahmin eğilimi hakkında ne kadar az şey biliniyorsa, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi o kadar fazla olacaktır ve

(e) Artan tecrübenin nakit akışlarının tutarı ve zamanlamasına ilişkin belirsizliği azalttığı ölçüde finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi de azalır, artırdığı ölçüde artar.

B92 İşletme, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi için uygun tahmin yöntemini belirlerken muhakeme kullanır. İşletme, muhakeme kullanırken, yöntemin, finansal tablo kullanıcılarının işletmenin performansını başka işletmelerin performansıyla karşılaştırabilmesi için kısa, öz ve bilgilendirici açıklamalar sağlayıp sağlamadığını da değerlendirir. 119'uncu paragraf, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini belirlemede güven aralığı tekniği dışında bir teknik kullanan işletmenin, kullandığı tekniği ve bu tekniğin sonuçlarına karşılık gelen güven aralığını açıklamasını zorunlu kılar.

Sigorta sözleşmelerinin devri ve işletme birleşmeleri yoluyla edinilen sigorta sözleşmelerinin ilk defa finansal tablolara alınması (39'uncu paragraf)

B93 İşletme, düzenlenen sigorta sözleşmelerini veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla edindiğinde, söz konusu işlemin gerçekleştiği tarihte sözleşmelere taraf olmuş gibi, edinilen sözleşme gruplarını tanımlamak üzere 14-24'üncü paragrafları uygular.

B94 İşletme, söz konusu sözleşmeler için alınan ya da ödenen bedelleri alınan primlerin temsilcisi olarak kullanır. Sözleşmeler için alınan veya ödenen bedeller, aynı işlemde edinilen başka varlık ve yükümlülükler için alınan veya ödenen bedelleri kapsamaz. TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesinde, alınan veya ödenen bedel, sözleşmelerin o tarihteki gerçeğe uygun değeridir. İşletme, söz konusu gerçeğe uygun değeri belirlerken, TFRS 13'ün 47'nci paragrafını (talep halinde ödeme gerektirmesiyle ilgili) uygulamaz.

B95 55-59 ve 69-70A paragraflarına göre, kalan teminat yükümlülüğü için prim dağıtımı yaklaşımı uygulanmadıkça, ilk defa finansal tablolara alma sırasında; sözleşmeye dayalı hizmet marjı, düzenlenen sigorta sözleşmeleri için 38'inci paragraf uygulanarak, elde tutulan reasürans sözleşmeleri için 65'inci paragraf uygulanarak hesaplanır, bu hesaplamalar yapılırken söz konusu sözleşmeler için alınan veya ödenen bedeller, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde alınan veya ödenen primlerin temsilcisi olarak kullanılır. Düzenlenen sigorta sözleşmelerinin ekonomik açıdan dezavantajlı olması durumunda, 47'nci paragraf uyarınca işletme, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının ödenen veya alınan bedelleri aşan kısmını, bir işletme birleşmesinde edinilen sözleşmeler için şerefiyenin veya pazarlıklı satın alım kazancının bir parçası olarak, devir yoluyla edinilen sözleşmeler için ise kâr veya zararda zarar olarak finansal tablolara alır. İşletme, bu aşan kısma ilişkin kalan teminat yükümlülüğü için bir

zarar bileşeni oluşturur ve sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında sonradan meydana gelen değişiklikleri bu zarar bileşenine dağıtmak için 49-52 paragraflarını uygular.

B95A Düzenlenen sigorta sözleşmelerinin ekonomik açıdan dezavantajlı olması durumunda, 47'nci paragraf uyarınca işletme, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının ödenen veya alınan bedelleri aşan kısmını, TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesinde edinilen sözleşmeler için şerefiyenin veya pazarlıklı satın alım kazancının bir parçası olarak, devir yoluyla edinilen sözleşmeler için ise kâr veya zararda zarar olarak finansal tablolara alır. İşletme, bu aşan kısma ilişkin kalan teminat yükümlülüğü için bir zarar bileşeni oluşturur ve sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında sonradan meydana gelen değişiklikleri bu zarar bileşenine dağıtmak için 49-52 paragraflarını uygular.

B95B İşletme, 66A–66B paragraflarının uygulandığı elde tutulan reasürans sözleşmeleri için, kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini işlem tarihinde aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

(a) İşlem tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni ve

(b) İşletmenin işlem tarihi itibarıyla elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

B95C İşletme, B95B paragrafını uygulayarak belirlediği geri kazanım bileşeninin tutarını, TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesinde edinilen elde tutulan reasürans sözleşmeleri için şerefiyenin veya pazarlıklı satın alım kazancının bir parçası olarak, devir yoluyla edinilen sözleşmeler için ise kâr veya zararda zarar olarak finansal tablolara alır.

B95D İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, işlem tarihinde, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda B95B paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık

B95E İşletme, düzenlenen sigorta sözleşmelerini iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla edindiğinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için aşağıda belirtilen haklara yönelik bir varlığı işlem tarihinde gerçeğe uygun değeri üzerinden finansal tablolarına alır:

(a) İşlem tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmelerinin yenilenmesi sonucunda gelecekteki sigorta sözleşmelerini elde etme hakkı ve

(b) Edinilen işletmenin hâlihazırda ödemiş olduğu ilgili sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını tekrar ödemeden, (a) bendinde sayılanların dışında kalan sigorta sözleşmelerini işlem tarihinden sonra elde etme hakkı.

B95F B93–B95A paragrafları uyarınca, işlem tarihinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan herhangi bir varlığın tutarı edinilen sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil edilemez.

Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmelerinde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerindeki değişiklikler (44'üncü paragraf)

B96 Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için, 44(c) paragrafı, gelecekteki hizmetlerle ilgili sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler nedeniyle bir sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapılmasını zorunlu kılar. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:

(a) B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen, gelecekteki hizmetlerle ilgili olarak dönem içinde alınan primler ve ilgili nakit akışlarından (sigorta edinimine ilişkin nakit akışları ve prim esaslı vergiler gibi) kaynaklanan aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri.

(b) B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen, B97(a) paragrafında açıklananlar hariç olmak üzere, kalan teminat yükümlülüğüne dahil edilen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değerine ilişkin tahminlerdeki değişiklikler.

(c) Dönem içinde ödenebilir hale gelmesi beklenen yatırım bileşenleri ile dönem içinde ödenebilir hale gelen gerçekleşmiş yatırım bileşenileri arasındaki farklar. Söz konusu farklar; (i) dönem içinde ödenebilir hâle gelen gerçekleşmiş yatırım bileşenlerinin ve (ii) dönem başı itibarıyla dönem içinde yapılması beklenen ödemeler ile ödenebilir hale gelmeden önce söz konusu beklenen

ödemelerle ilgili olan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplamının karşılaştırılması suretiyle belirlenir.

(ca) Dönem içinde geri ödenebilir hâle gelmesi beklenen poliçe hamiline verilen krediler ile dönem içinde ödenebilir hâle gelen poliçe hamiline verilen gerçekleşmiş krediler arasındaki farklar. Söz konusu farklar; (i) dönem içinde ödenebilir hâle gelen poliçe hamiline verilen gerçekleşmiş kredilerin ve (ii) dönem başı itibarıyla dönem içinde yapılması beklenen geri ödemeler ile geri ödenebilir hâle gelmeden önce söz konusu beklenen geri ödemelerle ilgili olan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplamının karşılaştırılması suretiyle belirlenir.

(d) Gelecekteki hizmetlerle ilgili finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklikler. İşletmenin, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki söz konusu değişikliği; (i) finansal olmayan riskle ilgili bir değişiklik ile (ii) paranın zaman değerinin ve paranın zaman değerindeki değişimlerin etkisi arasında ayrıştırması gerekli değildir. İşletme, bu tür bir ayrıştırmayı yapması durumunda, finansal olmayan riskle ilgili değişiklikler için B72(c) paragrafında belirtilen iskonto oranlarıyla ölçülen sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir.

B97 İşletme, doğrudan katılım özelliği bulunmayan bir sigorta sözleşmesi grubuna ilişkin sözleşmeye dayalı hizmet marjını, gelecekteki hizmetlerle ilgili olmadığından, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarında meydana gelen aşağıdaki değişikliklere göre düzeltmez:

(a) Paranın zaman değerinin ve paranın zaman değerindeki değişimlerin etkisi ile finansal riskin ve finansal riskteki değişikliklerin etkisi. Söz konusu etkiler aşağıdakileri içerir:

(i) Varsa, gelecekteki nakit akış tahminleri üzerindeki etkisi,

(ii) Ayrıştırmanın yapılmış olması durumunda, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi üzerindeki etkisi ve

(iii) İskonto oranındaki değişikliğin etkisi.

(b) Gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğe dahil edilen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarıyla ilgili tahminlerde meydana gelen değişiklikler.

(c) B96(a) paragrafında açıklananlar hariç olmak üzere, aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri.

B98 Doğrudan katılım özelliği bulunmayan bazı sigorta sözleşmelerinin hükümleri, işletmeye, poliçe hamillerine ödenecek nakit akışları üzerinde takdir yetkisi verir. İsteğe bağlı nakit akışlarındaki değişikliğin gelecekteki hizmetlerle ilgili olduğu kabul edilir ve dolayısıyla bu değişiklik, sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapar. İşletme, isteğe bağlı nakit akışlarındaki bir değişikliği nasıl tespit edeceğini belirlemek için sözleşme kapsamındaki taahhüdünü hangi esasa göre, örneğin, sabit bir faiz oranına veya belirli varlık getirilerine göre değişkenlik gösteren getirilere bağlı olarak, belirlemeyi beklediğini sözleşmenin başlangıcında tanımlar.

B99 İşletme bu tanımlamayı, söz konusu taahhüde ilişkin finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin etkisi (sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapmayan) ile bu taahhütteki isteğe bağlı değişikliklerin etkisi (sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapan) arasında ayrım yapmak amacıyla kullanır.

B100 İşletme, neleri sözleşme kapsamındaki taahhüdü olarak gördüğünü, neleri isteğe bağlı olarak gördüğünü sözleşmenin başlangıcında belirleyememesi durumunda, finansal riskle ilgili cari varsayımları yansıtmak üzere güncellenmiş şekilde, sözleşmenin başlangıcındaki sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları tahminindeki zımni getiriyi taahhüdü olarak dikkate alır.

Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinde sözleşmeye dayalı hizmet marjının defter değerindeki değişiklikler (45'inci paragraf)

B101 Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri, işletmenin dayanak kalemlere bağlı olarak yatırım getirisi taahhüt ettiği, önemli ölçüde yatırıma bağlı hizmet sözleşmeleri olan sigorta sözleşmeleridir. Dolayısıyla bunlar aşağıdaki özelliklere sahip sigorta sözleşmeleri olarak tanımlanırlar:

(a) Sözleşme hükümleri, poliçe hamilinin, açık bir şekilde tanımlanmış dayanak kalem havuzundaki bir paya sahip olduğunu belirtir (bakınız: B105–B106 paragrafları),

(b) İşletme, poliçe hamiline, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerinin önemli bir payına eşit bir tutarı ödemeyi bekler (bakınız: B107 paragrafı) ve

(c) İşletme, poliçe hamiline ödenecek tutarlardaki herhangi bir değişikliğin önemli bir oranının, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlere göre değişkenlik göstermesini bekler (bakınız: B107 paragrafı).

B102 İşletme, sözleşmenin başlangıcındaki tahminlerini kullanarak B101 paragrafında yer alan koşulların karşılanıp karşılanmadığını değerlendirir ve 72'nci paragraf uyarınca sözleşmede değişiklik yapılmadığı sürece, koşulları daha sonra yeniden değerlendirmez.

B103 Bir grupta yer alan sigorta sözleşmelerinin, diğer gruplardaki sözleşmelerin poliçe hamillerine yönelik nakit akışlarını etkilediği ölçüde (bakınız: B67–B71 paragrafları) işletme, söz konusu poliçe hamillerine ödemeyi beklediği B68–B70 paragrafları uyarınca belirlenen nakit akışlarını dikkate alarak, B101 paragrafında yer alan koşulların karşılanıp karşılanmadığını değerlendirir.

B104 B101 paragrafında yer alan koşullar, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin, işletmenin poliçe hamiline karşı mükellefiyetinin aşağıdakilerin net tutarı olduğu sözleşmeler olmasını sağlar:

(a) Poliçe hamiline, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerine eşit bir tutarı ödeme mükellefiyeti ve

(b) İşletmenin, sigorta sözleşmesi kapsamında sunulacak gelecekteki hizmetler karşılığında (a) bendinden düşeceği, aşağıdakilerden oluşan değişken bir ücret (bakınız: B110–B118 paragrafları):

(i) Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutardan,

(ii) Dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik göstermeyen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarının düşülmesiyle elde edilen tutar.

B105 B101(a) paragrafında sözü edilen pay, işletmenin poliçe hamiline ödenen tutarları değiştirmesine yönelik takdir yetkisinin varlığına engel teşkil etmez. Bununla birlikte, dayanak kalemlerle olan ilişki hukuken icra edilebilir olmalıdır (bakınız: 2'nci paragraf).

B106 B101(a) paragrafında sözü edilen dayanak kalem havuzu, sözleşmede açıkça tanımlandığı sürece her türlü kalemi, örneğin referans bir varlık portföyünü, işletmenin net varlıklarını veya işletmenin net varlıklarının belirli bir alt kümesini içerebilir. İşletmenin tanımlanmış dayanak kalem havuzunu elinde bulundurması gerekli değildir. Ancak, aşağıdaki durumlarda, açıkça tanımlanmış bir dayanak kalem havuzu mevcut değildir:

(a) İşletmenin, geriye dönük etkisi olacak şekilde kendi mükellefiyetinin tutarını belirleyen dayanak kalemleri değiştirebilmesi veya

(b) Poliçe hamiline, işletmenin genel performansını ve beklentilerini ya da işletmenin elinde tuttuğu varlıkların bir alt kümesine ait performans ve beklentileri genel olarak yansıtan bir getiri sağlanabiliyor olsa bile, tanımlanmış dayanak kalemlerin olmaması. İlgili olduğu dönemin sonunda belirlenen bir kredi oranı veya kâr payı ödemesi, bu tür bir getiriye örnektir. Bu durumda, poliçe hamiline karşı mükellefiyet, işletmenin belirlediği kredi oranı veya kâr payı tutarlarını yansıtır, tanımlanmış dayanak kalemleri yansıtmaz.

B107 B101(b) paragrafı işletmenin, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerinin önemli bir payının poliçe hamiline ödeneceği beklentisinde olmasını; B101(c) paragrafı ise işletmenin, poliçe hamiline ödenecek tutarlardaki herhangi bir değişikliğin önemli bir oranının dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerine göre değişkenlik göstermesi beklentisinde olmasını gerektirir. İşletme:

(a) Her iki paragraftaki "önemli" terimini, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinin, işletmenin yatırıma bağlı hizmetler sağladığı ve söz konusu hizmetlerin dayanak kalemler referans alınarak belirlenen bir ücretle karşılandığı sözleşmeler olması şeklindeki amacı çerçevesinde yorumlar ve

(b) B101(b) ve B101(c) paragraflarında yer alan tutarlardaki değişkenliği:

(i) Sigorta sözleşmesinin süresi boyunca ve

(ii) En iyi ya da en kötü sonuç esasına göre değil, bugünkü değerin olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ortalaması esasına göre (bakınız: B37–B38 paragrafları)

değerlendirir.

B108 Örneğin, işletmenin, bir asgari getiri garantisine bağlı olarak, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerinin önemli bir payını ödemeyi beklemesi durumunda, aşağıdaki senaryolar söz konusu olacaktır:

(a) Garanti edilmiş getiri ve dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik göstermeyen diğer nakit akışları, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değer getirilerini aşmadığından, işletmenin poliçe hamiline ödemeyi beklediği nakit akışlarının dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlere göre değişkenlik göstermesi ve

(b) Garanti edilmiş getiri ve dayanak kalemlerin getirilerine göre değişkenlik göstermeyen diğer nakit akışları, dayanak kalemlerin getirisinin gerçeğe uygun değerini aştığından, işletmenin poliçe hamiline ödemeyi beklediği nakit akışlarının dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerindeki değişimlere göre değişkenlik göstermemesi.

İşletmenin, bu örnek için B101(c) paragrafında yer alan değişkenliğe ilişkin değerlendirmesi, tüm bu senaryoların bugünkü değerin olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ortalamasını yansıtır.

B109 TFRS 17'nin amaçları bakımından, düzenlenen reasürans sözleşmeleri ve elde tutulan reasürans sözleşmeleri, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi niteliği taşıyamaz.

B110 Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerinde, sözleşmeye dayalı hizmet marjı, söz konusu ücretin değişken yapısını yansıtacak şekilde düzeltilir. Bu nedenle, B104 paragrafında düzenlenen tutarlardaki değişiklikler, B111–B114 paragraflarında düzenlenen değişiklikler olarak ele alınır.

B111 Poliçe hamiline, dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerine eşit bir tutarı ödeme mükellefiyetindeki değişiklikler (B104(a) paragrafı), gelecekteki hizmetlerle ilgili değildir ve sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapmaz.

B112 Dayanak kalemlerin gerçeğe uygun değerinden işletmenin payına düşen tutarda meydana gelen değişiklikler (paragraf B104(b)(i) paragrafı), gelecekteki hizmetlerle ilgilidir ve 45(b) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapar.

B113 Dayanak kalemlerin getirilerine bağlı olarak değişkenlik göstermeyen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarındaki değişiklikler (B104(b)(ii) paragrafı) aşağıdakilerden oluşur:

(a) (b) bendinde belirtilenler dışındaki, sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akış tahminlerinde meydana gelen değişiklikler. İşletme, bunların gelecekteki hizmetlerle ne derecede ilgili olduğunu belirlemek için, doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleriyle tutarlı olarak, B96–B97 paragraflarını uygular ve 45(c) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir. Tüm düzeltmeler cari iskonto oranları kullanılarak ölçülür.

(b) Paranın zaman değerinin ve dayanak kalemlerden kaynaklanmayan finansal risklerin etkisindeki (örneğin, finansal teminatların etkisindeki) değişiklik. Bunlar gelecekteki hizmetlerle ilgilidir ve B115 paragrafı uygulanmadığı ölçüde, 45(c) paragrafı uyarınca sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapar.

B114 İşletmenin, sözleşmeye dayalı hizmet marjına yönelik B112 ve B113 paragraflarında öngörülen düzeltmeleri ayrı ayrı tanımlaması gerekli değildir. Bunun yerine, düzeltmelerin bazıları veya tamamı için birleştirilmiş bir tutar belirlenebilir.

Riskin azaltılması

B115 İşletme, B116 paragrafında belirtilen koşulları karşıladığı ölçüde, paranın zaman değerinin ve finansal riskin aşağıdakiler üzerindeki etkisinde meydana gelen değişikliklerin bazılarını veya tamamını yansıtacak şekilde sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki bir değişikliği finansal tablolara almamayı tercih edebilir:

(a) İşletmenin, türev ürünler veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini kullanarak finansal riskin dayanak kalemlerden kendi payına düşen tutar üzerindeki etkisini azaltması durumunda, söz konusu tutar (bakınız: B112 paragrafı) ve

(b) İşletmenin, türev ürünler, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar veya elde tutulan reasürans sözleşmelerini kullanarak finansal riskin B113(b) paragrafında düzenlenen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları üzerindeki etkisini azaltması durumunda, sözleşmenin ifasına ilişkin söz konusu nakit akışları.

B116 İşletmenin, B115 paragrafını uygulaması için, B115 paragrafında tanımlandığı şekilde finansal riski azaltmaya yönelik daha önceden belgelendirilmiş bir risk yönetimi amacı ve stratejisi olmalıdır. Söz konusu amaç ve stratejiyi uygularken:

(a) Sigorta sözleşmeleri ile türev ürün, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araç veya elde tutulan reasürans sözleşmesi arasında ekonomik bir netleştirme olmalıdır. Diğer bir ifadeyle, sigorta sözleşmelerinin ve riski azaltan söz konusu kalemlerin değerleri, azaltılan riskteki değişikliklere benzer şekilde tepki vermeleri nedeniyle, genellikle zıt yönde hareket etmelidir. İşletme, ekonomik netleştirmeyi değerlendirirken muhasebe ölçüm farklılıklarını dikkate almaz.

(b) Kredi riski, ekonomik netleştirme üzerinde belirleyici olmamalıdır.

B117 İşletme, B115 paragrafının uygulandığı bir grubun sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarını, her bir raporlama döneminde tutarlı olarak belirler.

B117A İşletme, türev ürünler veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar kullanarak finansal riskin etkisini azaltması durumunda, B115 paragrafının uygulanmasından kaynaklanan döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarara dahil eder. İşletme, elde tutulan reasürans sözleşmeleri kullanarak finansal riskin etkisini azaltması durumunda, B115 paragrafının uygulanmasından kaynaklanan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin sunumuna, 88 ve 90'ıncı paragraflar uyarınca elde tutulan reasürans sözleşmelerine uyguladığı muhasebe politikasıyla aynı muhasebe politikasını uygular.

B118 İşletme yalnızca B116 paragrafındaki koşullardan herhangi birinin sonradan karşılanmamaya başlaması durumunda;:

(a) o tarihten itibaren B115 paragrafını uygulamayı sonlandırır,

(b) İşletme, daha önce kâr veya zarara yansıtılan değişiklikler için herhangi bir düzeltme yapmaz.

Sözleşmeye dayalı hizmet marjının kâr veya zarara yansıtılması

B119 Bir sigorta sözleşmesi grubu kapsamında her bir dönemde sunulan sigorta sözleşmesi hizmetlerini yansıtacak şekilde, bu grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı söz konusu dönemde kâr veya zarara yansıtılır (bakınız: 44(e), 45(e) ve 66(e) paragrafları). Bu tutar, aşağıdaki şekilde belirlenir:

(a) Gruptaki teminat birimleri tanımlanır. Bir gruptaki teminat birimlerinin sayısı, her bir sözleşme için sözleşme kapsamında sağlanan faydaların ve sözleşmenin beklenen teminat süresinin dikkate alınmasıyla belirlenen, gruptaki sözleşmeler tarafından sağlanan sigorta sözleşmesi hizmetlerinin miktarıdır.

(b) İlgili dönem sonundaki sözleşmeye dayalı hizmet marjı (dönemde sunulan sigorta sözleşmesi hizmetlerini yansıtacak şekilde herhangi bir tutar kâr veya zarara yansıtılmadan önce), cari dönemde sağlanan ve gelecekte sağlanması beklenen her bir teminat birimine eşit olarak dağıtılır.

(c) Dönem içinde sağlanan teminat birimlerine dağıtılan tutar kâr veya zarara yansıtılır.

B119A B119 paragrafını uygulamak için, yatırım-getiri hizmetinin veya yatırımla alakalı hizmetin dönemi, B68 paragrafı uyarınca sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışlarına dâhil edilen gelecekteki poliçe hamillerine yönelik ödemeler dikkate alınmadan, mevcut poliçe hamillerinin bu hizmetlerle ilgili olarak hak ettiği tüm tutarların ödendiği tarihte veya bu tarihten önce sona ermelidir.

B119B Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri yalnızca aşağıdaki durumların varlığı halinde yatırım-getiri hizmeti sağlayabilir:

(a) Bir yatırım bileşenin bulunması veya poliçe hamilinin tutarı çekme hakkının bulunması,

(b) İşletmenin, yatırım bileşeninin veya poliçe hamilinin çekme hakkının bulunduğu tutarın bir yatırım getirisi içermesini beklemesi (yatırım getirisi, örneğin negatif faiz oranlarının olduğu bir ortamda, sıfırın altında olabilir) ve

(c) İşletmenin söz konusu yatırım getirisini oluşturmak için yatırım faaliyeti gerçekleştirmeyi beklemesi.

Elde tutulan reasürans sözleşmeleri - dayanak sigorta sözleşmelerinden ortaya çıkan zararlara yönelik geri kazanımların finansal tablolara yansıtılması (66A-66B paragrafları)

B119C 66A paragrafı yalnızca, elde tutulan reasürans sözleşmesine, ekonomik açıdan dezavantajlı dayanak sigorta sözleşmelerinin finansal tablolara alındığı tarihte veya bu tarihten önce taraf olunması durumunda uygulanır.

B119D İşletme, 66A paragrafını uygularken, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki düzeltmeyi ve bunun sonucunda ortaya çıkan geliri aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

(a) Söz konusu dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin finansal tablolara alınan zarar ve

(b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

B119E İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dâhil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda 66(c)(i)–(ii) ve 66A paragraflarını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

B119F 66B paragrafını uygulayarak bir geri kazanım bileşeni oluşturduktan sonra işletme bu bileşende, ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşenindeki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltmeler yapar (bakınız: 50-52 paragrafları). Geri kazanım bileşeninin defter değeri, işletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği ekonomik açıdan dezavantajlı bir dayanak sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeni kısmının defter değerini aşamaz.

Sigorta hasılatı (83 ve 85 paragrafları)

B120 Bir sigorta sözleşmesi grubunun toplam sigorta hasılatı, sözleşmelerin bedelidir. Diğer bir ifadeyle işletmeye ödenen primlerin:

(a) Finansman etkisine göre düzeltilmiş ve

(b) Yatırım bileşenlerini içermeyen

tutarıdır.

B121 83'üncü paragraf, bir dönemde finansal tablolara alınan sigorta hasılatı tutarının, işletmenin taahhüt ettiği hizmetlerin devri karşılığında hak etmeyi beklediği bedeli yansıtmasını öngörür. Bir sözleşme grubunun toplam bedeli aşağıdaki tutarları içerir:

(a) Aşağıdakilerden oluşan hizmetlerin sunulmasıyla ilgili tutarlar:

(i) (ii) bendinde dâhil edilen finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutarlar ve kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar hariç sigorta hizmeti giderleri,

(ia) Özel olarak poliçe hamiline yüklenebilen gelir vergisiyle ilgili tutarlar,

(ii) Kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar hariç finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesi ve

(iii) Sözleşmeye dayalı hizmet marjı.

(b) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili tutarlar.

B122 Bir döneme ilişkin sigorta hasılatının B121(a) paragrafında tanımlanan tutarlardan oluşan kısmı, B123–B124 paragraflarında düzenlendiği şekilde belirlenir. Bir döneme ilişkin sigorta hasılatının B121(b) paragrafında tanımlanan tutarlardan oluşan kısmı ise, B125 paragrafında düzenlendiği şekilde belirlenir.

B123 TFRS 15 uyarınca, işletme hizmetleri sunduğunda, bu hizmetlerle ilgili edim yükümlülüğünü finansal tablo dışı bırakır ve hasılatı finansal tablolara alır. Bununla tutarlı olarak, TFRS 17 uygulanırken, işletme dönem içinde hizmetleri sunduğunda, sunulan hizmetlere ilişkin kalan teminat yükümlülüğünü azaltır ve sigorta hasılatını finansal tablolara alır. Sigorta hasılatını ortaya çıkaran kalan teminat yükümlülüğündeki azalış, söz konusu yükümlülükteki, işletme tarafından alınan bedelin kapsamına girmesi beklenen hizmetlerle ilgili olmayan değişiklikleri içermez. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:

(a) Dönemde sunulan hizmetlerle ilgili olmayan değişiklikler. Örneğin:

(i) Alınan primlerden kaynaklanan nakit girişlerinin neden olduğu değişiklikler.

(ii) Yatırım bileşenleriyle ilgili dönem içindeki değişiklikler,

(iia) Poliçe hamillerine verilen kredilere ilişkin nakit akışlarından kaynaklanan değişiklikler,

(iii) Üçüncü taraflar adına tahsil edilen işleme dayalı vergilerle (prim vergileri, katma değer vergileri ile mal ve hizmet vergileri gibi) (bakınız: B65(i) paragrafı) ilgili değişiklikler,

(iv) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri,

(v) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (bakınız: B125 paragrafı) ve

(vi) Üçüncü bir tarafa devredilen yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması.

(b) Hizmetlerle ilgili olan ancak işletmenin karşığında herhangi bir bedel almayı beklemediği değişiklikler. Diğer bir ifadeyle kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenindeki artış ve azalışlar (bakınız: 47–52 paragrafları).

B123A İşletme, bir sigorta sözleşmesi grubunu ilk defa finansal tablolarına aldığı tarihte, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları dışındaki nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığı finansal tablo dışı bıraktığı ölçüde (bakınız: 38(c)(ii) ve B66A paragrafları), finansal tablo dışı bıraktığı tutar için sigorta hasılatı ve giderleri yansıtır.

B124 Sonuç olarak, döneme ilişkin sigorta hasılatı, kalan teminat yükümlülüğünde dönem içinde meydana gelen işletmenin karşılığında bedel almayı beklediği hizmetlerle ilgili değişiklerin toplamı olarak da analiz edilebilir. Bu değişiklikler aşağıdakilerden oluşur:

(a) Aşağıdakiler hariç, dönem içinde katlanılan sigorta hizmeti giderleri (dönem başında beklenen tutarlar üzerinden ölçülen):

(i) 51(a) paragrafı uyarınca kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar,

(ii) Yatırım bileşenlerinin geri ödemeleri,

(iii) Üçüncü taraflar adına tahsil edilen işleme dayalı vergilerle (prim vergileri, katma değer vergileri ile mal ve hizmet vergileri gibi) (bakınız: B65(i) paragrafı) ilgili tutarlar,

(iv) Sigorta edinimine ilişkin giderler (bakınız: B125 paragrafı) ve

(v) Finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesiyle ilgili tutar (bakınız: (b) bendi).

(b) Aşağıdakiler hariç, finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki değişiklik:

(i) 87'nci paragraf uyarınca sigorta finansmanı gelir veya giderlerine dâhil edilen değişiklikler,

(ii) 44(c) ve 45(c) paragrafları uyarınca gelecekteki hizmetlerle ilgili olmaları nedeniyle sözleşmeye dayalı hizmet marjında düzeltme yapan değişiklikler ve

(iii) 51(b) paragrafı uyarınca kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenine dağıtılan tutarlar.

(c) 44(e) ve 45(e) paragrafları uyarınca dönem içinde kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı.

(d) Varsa, diğer tutarlar, örneğin gelecekteki hizmetlerle ilgili olanlar hariç dönem içinde alınan primlere ilişkin aktüeryal varsayım ile gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri (bakınız: B96(a) paragrafı).

B125 İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili sigorta hasılatını, primlerin bu nakit akışlarının geri kazanılmasıyla ilgili kısmını zamana dayalı olarak sistematik bir biçimde her bir raporlama dönemine dağıtarak belirler. İşletme aynı tutarı sigorta hizmeti giderleri olarak finansal tablolara alır.

B126 İşletme, 55–58 paragraflarında yer alan prim dağıtımı yaklaşımını uyguladığında, döneme ilişkin sigorta hasılatı döneme dağıtılan beklenen prim tahsilatlarının tutarıdır (yatırım bileşenleri hariç olmak üzere ve uygulanabilir olması durumunda, 56'ncı paragraf uyarınca paranın zaman değerini ve finansal riskin etkisini yansıtacak şekilde düzeltilmiş olarak). İşletme, beklenen prim tahsilatlarını her bir sigorta sözleşmesi hizmetlerinin dönemine aşağıdaki şekilde dağıtır:

(a) Zamana dayalı olarak, ancak

(b) Teminat süresi boyunca riskin beklenen ortadan kalkma biçiminin, zamana dayalı esastan önemli ölçüde farklılık göstermesi durumunda, katlanılan sigorta hizmeti giderlerinin beklenen zamanlaması esasına göre.

B127 İşletme, durum ve şartlar değiştiğinde, dağıtım esasını B126(a) ve B126(b) paragrafları arasında gerektiği gibi değiştirir.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri (87–92 paragrafları)

B128 87'nci paragraf işletmenin, paranın zaman değeri ve finansal risk ile bunlardaki etkisini sigorta finansmanı gelir veya giderlerine dahil etmesini zorunlu kılar. TFRS 17'nin amaçları bakımından:

(a) Bir fiyat veya oran endeksine ya da enflasyonla ilişkili getirileri olan varlıkların fiyatlarına dayalı enflasyon varsayımları, finansal riskle ilgili varsayımlardır,

(b) İşletmenin belirli fiyat değişikliklerine yönelik beklentisine dayalı enflasyon varsayımları, finansal riskle ilgili varsayımlar değildir ve

(c) Bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümünde, dayanak kalemlerin değerindeki değişimlerden kaynaklanan değişiklikler (ilaveler ve iptaller hariç), paranın zaman değeri ve finansal risk ile bunlardaki değişikliklerin etkisinden ortaya çıkan değişikliklerdir.

B129 88–89 paragrafları, işletmenin, döneme ilişkin sigorta finansmanı gelir veya giderlerini kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında ayrıştırıp ayrıştırmama konusunda bir muhasebe politikası tercihi yapmasını gerektirir. İşletme, muhasebe politikası tercihini, sigorta sözleşmesi portföylerine uygular. İşletme, TMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*'ın 13'üncü paragrafı uyarınca bir sigorta sözleşmesi portföyü için uygun muhasebe politikasını değerlendirirken, her bir portföy için elinde tuttuğu varlıkları ve bu varlıkları ne şekilde muhasebeleştirdiğini dikkate alır.

B130 İşletme, 88(b) paragrafını uygulaması durumunda, beklenen toplam finansman gelir veya giderlerinin sigorta sözleşmesi grubunun süresine sistematik bir biçimde dağıtılmasıyla belirlenen bir tutarı kâr veya zarara dahil eder. Bu bağlamda, sistematik bir biçimde dağıtım, aşağıdaki özelliklere sahip bir dağıtımla bir sigorta sözleşmesi grubunun beklenen toplam finansman gelir veya giderlerinin grubun süresine dağıtılmasıdır:

(a) Dağıtım, sözleşmeler kapsamında ortaya çıkması beklenen nakit akışlarını etkilemeyen faktörleri hesaba katmadan, sözleşmelerin özelliklerine dayalıdır. Örneğin, varlıkların finansal tablolara alınmış beklenen getirilerinin gruptaki sözleşmelerin nakit akışlarını etkilememesi durumunda, finansman gelirleri veya giderlerinin dağıtımı bu getirilere dayalı olamaz.

(b) Dağıtım, sözleşme grubunun süresi boyunca diğer kapsamlı gelire yansıtılan tutarların toplamının sıfır olmasına neden olur. Herhangi bir tarihte diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam tutar, sözleşme

grubunun defter değeri ile grubun sistematik bir biçimde dağıtım yapılırken ölçülecek tutarı arasındaki farktır.

B131 Finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin poliçe hamiline ödenen tutarlar üzerinde önemli bir etkisinin bulunmadığı sigorta sözleşmesi gruplarında, sistematik bir biçimde dağıtım, B72(e)(i) paragrafında belirtilen iskonto oranları kullanılarak belirlenir.

B132 Finansal riskle ilgili varsayımlardaki değişikliklerin poliçe hamiline ödenen tutarlar üzerinde önemli bir etkisinin bulunduğu sigorta sözleşmesi gruplarında:

(a) Gelecekteki nakit akışlarına ilişkin tahminlerden kaynaklanan finansman gelir veya giderlerinin sistematik bir biçimde dağıtımı aşağıdaki yollardan biri kullanılarak belirlenebilir:

(i) Kalan revize edilmiş beklenen finansman gelir veya giderlerini, sözleşme grubunun kalan süresine sabit bir oranda dağıtan bir oran kullanılarak veya

(ii) Poliçe hamillerine ödenecek tutarları belirlemek için bir kredi oranı kullanan sözleşmeler için—Dönem içinde alacak kaydedilen ve gelecekteki dönemlerde alacak kaydedilmesi beklenen tutarlara dayalı bir dağıtım kullanarak.

(b) 81'inci paragraf uyarınca finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesindeki diğer değişikliklerden ayrıştırılmış olması durumunda; finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinden kaynaklanan finansman gelir ya da giderlerinin sistematik bir biçimde dağıtımı, gelecekteki nakit akışlarından kaynaklanan finansman gelir veya giderleri için kullanılan dağıtımla tutarlı bir dağıtım kullanılarak belirlenir.

(c) Sözleşmeye dayalı hizmet marjından kaynaklanan finansman gelir veya giderlerinin sistematik dağıtımı aşağıdaki şekilde belirlenir:

(i) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için, B72(b) paragrafında belirtilen iskonto oranları kullanılarak ve

(ii) Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için, gelecekteki nakit akışlarından kaynaklanan finansman gelir veya giderleri için kullanılan dağıtımla tutarlı bir dağıtım kullanılarak.

B133 Sigorta sözleşmelerine 53–59 paragraflarında açıklanan prim dağıtımı yaklaşımı uygulanırken, işletmenin, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülüğü iskonto etmesi zorunlu olabilir ya da işletme bunu yapmayı tercih edebilir. Bu tür durumlarda işletme, 88(b) paragrafı uyarınca sigorta finansmanı gelir veya giderlerini ayrıştırmayı tercih edebilir. İşletme, bu tercihi yapması durumunda, B72(e)(iii) paragrafında belirtilen iskonto oranını kullanarak kâr veya zarara yansıtacağı sigorta finansmanı gelir veya giderlerini belirler.

B134 İşletmenin, tercihen ya da zorunlu olarak, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmelerine ilişkin dayanak kalemleri elde tutması durumunda, 89'uncu paragraf uygulanır. İşletme, 89(b) paragrafı uyarınca sigorta finansmanı gelir veya giderlerini ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda, dayanak kalemler için kâr veya zarara dahil edilen gelir veya giderlerle tam olarak eşleşen tutarda gider veya geliri kâr veya zarara dahil eder ve bunun sonucunda ayrı olarak sunulan söz konusu kalemlerin net tutarı sıfır olur.

B135 Dayanak kalemleri elinde tutup tutmama durumunda meydana gelen bir değişiklik nedeniyle, işletmenin bazı dönemlerde 89'uncu paragrafta yer alan muhasebe politikası tercihini yapabilme imkanı varken diğer dönemlerde bu imkana sahip olmayabilir. Böyle bir değişikliğin meydana gelmesi durumunda, işletme için geçerli olan muhasebe politikası tercihi 88'inci paragrafta düzenlenenden 89'uncu paragrafta düzenlenene ya da tam tersine değişir. Dolayısıyla işletme, muhasebe politikasını 88(b) paragrafında düzenlenen ile 89(b) paragrafında düzenlenen arasında değiştirebilir. İşletme, bu tür bir değişikliği yaparken:

(a) Değişiklik tarihine kadar diğer kapsamlı gelire dahil edilmiş olan birikimli tutarı, yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak değişikliğin gerçekleştiği dönemde ve gelecek dönemlerde kâr veya zarara aşağıdaki şekilde dahil eder:

(i) İşletmenin daha önce 88(b) paragrafını uygulamış olması durumunda—İşletme, değişiklikten önce diğer kapsamlı gelire dahil edilmiş olan birikimli tutarı, değişiklikten hemen önce uygulanan varsayımlara dayalı olarak 88(b) paragrafında yer alan yaklaşımı devam ettiriyormuş gibi kâr veya zarara dahil eder ve

(ii) İşletmenin daha önce 89(b) paragrafını uygulamış olması durumunda—İşletme, değişiklikten önce diğer kapsamlı gelire dahil edilmiş olan birikimli tutarı, değişiklikten hemen önce uygulanan varsayımlara dayalı olarak 89(b) paragrafında yer alan yaklaşımı devam ettiriyormuş gibi kâr veya zarara dahil eder.

(b) Önceki döneme ilişkin karşılaştırmalı bilgiyi yeniden düzenlemez.

B136 İşletme, B135(a) paragrafını uygularken, sanki yeni ayrıştırma baştan beri yapılıyormuş gibi, daha önce diğer kapsamlı gelire dahil edilmiş olan birikimli tutarı yeniden hesaplamaz ve gelecek dönemlerdeki yeniden sınıflandırma için kullanılan varsayımlar değişiklik tarihinden sonra güncellenmez.

Ara dönem finansal tablolarda yapılan muhasebe tahminlerinin etkisi

B137 İşletme, TMS 34 *Ara Dönem Finansal Raporlama*'yı uygulayarak ara dönem finansal tablolar hazırlaması durumunda, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını, TFRS 17'yi müteakip ara dönem finansal tablolarında ve yıllık raporlama döneminde uygularken değiştirip değiştirmeyeceği konusunda bir muhasebe politikası seçimi yapar. İşletme seçmiş olduğu muhasebe politikasını düzenlediği tüm sigorta sözleşmesi gruplarına ve elde tuttuğu tüm reasürans sözleşmesi gruplarına uygular.

Ek C
Yürürlük tarihi ve geçiş

Bu ek, TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri*'nin ayrılmaz bir parçasıdır.*

Yürürlük tarihi

C1 Bu Standart, 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır. Bu Standardı yalnızca TFRS 9 *Finansal Araçlar*'ı bu Standardın ilk uygulama tarihinde veya öncesinde uygulayan işletmeler erken uygulayabilir.

C2 C1 ve C3–C33 paragraflarında yer alan geçiş hükümlerinin amaçları bakımından:

(a) İlk uygulama tarihi, işletmenin TFRS 17'yi ilk kez uyguladığı yıllık hesap döneminin başıdır ve

(b) Geçiş tarihi, ilk uygulama tarihinden hemen önceki yıllık hesap döneminin başıdır.

C2A Aralık 2021 tarihinde yayımlanan *TFRS 17 ile TFRS 9'un İlk Uygulaması—Karşılaştırmalı Bilgiler* C28A–C28E ve C33A paragraflarını eklemiştir. C28A–C28E ve C33A paragraflarını uygulamayı tercih eden işletme bu paragrafları TFRS 17'nin ilk uygulanmasında uygular.

Geçiş

C3 İşletme, uygulamanın mümkün olmadığı veya C5A paragrafının uygulandığı durumlar dışında TFRS 17'yi geriye dönük olarak uygular. Ancak;

(a) İşletmenin TMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*'ın 28(f) paragrafında öngörülen nicel bilgileri sunması zorunlu değildir ve

(b) İşletme B115 paragrafında yer alan tercihi, geçiş tarihinden önceki dönemlerde uygulamaz. İşletme B115 paragrafındaki tercih hakkını geçiş tarihinde veya geçiş tarihinden sonra ileriye yönelik olarak, yalnızca, riskin azaltılmasına yönelik ilişkileri söz konusu tercihi uyguladığı tarihte veya bu tarihten önce belirlemiş olması durumunda uygulayabilir.

C4 İşletme, TFRS 17'yi geriye dönük olarak uygulamak için, geçiş tarihinde aşağıdakileri gerçekleştirir:

(a) Her bir sigorta sözleşmesi grubunu, TFRS 17 baştan beri uygulanıyormuş gibi tanımlar, finansal tablolara alır ve ölçer,

(aa) Sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarıyla ilgili varlıkları, TFRS 17 baştan beri uygulanıyormuş gibi tanımlar, finansal tablolara alır ve ölçer (ancak işletmenin 28E paragrafında belirtilen geri kazanılabilirliğe ilişkin değerlendirmeyi geçiş tarihinden önce yapması zorunlu değildir),

(b) TFRS 17 baştan beri uygulanmış olsaydı var olmayacak olan mevcut bakiyeleri finansal tablo dışı bırakır ve

(c) Ortaya çıkan herhangi bir net farkı özkaynağa yansıtır.

C5 İşletme, yalnızca C3 paragrafını bir sigorta sözleşmesi grubuna uygulamasının mümkün olmaması halinde, C4(a) paragrafını uygulamak yerine aşağıdaki yaklaşımlara başvurur:

(a) C6(a) paragrafı saklı kalmak kaydıyla, C6–C19A paragraflarında yer alan değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım veya

(b) C20–C24B paragraflarında yer alan gerçeğe uygun değer yaklaşımı.

C5A İşletme, TFRS 17'yi geçmişe dönük olarak uygulayabileceği doğrudan katılım özelliği bulunan bir sigorta sözleşmesi grubu için, C5 paragrafına bağlı kalmaksızın, C20-C24B paragraflarında düzenlenen gerçeğe uygun değer yaklaşımını yalnızca aşağıdaki durumların varlığı hâlinde uygulamayı seçebilir:

(a) İşletmenin söz konusu sigorta sözleşmesi grubuna, B115 paragrafında düzenlenen riskin azaltılması seçeneğini geçiş tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulamayı seçmiş olması ve

(b) İşletmenin, söz konusu sigorta sözleşmesi grubundan kaynaklanan finansal riski azaltmak için geçiş tarihinden önce, B115 paragrafında belirtildiği şekilde, türev ürünler, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan finansal araçlar veya elde tutulan reasürans sözleşmeleri kullanmış olması.

C5B İşletme, yalnızca, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığa C4(aa) paragrafını uygulamasının mümkün olmadığı bir durumda, söz konusu varlığın ölçümünde aşağıdaki yaklaşımları uygular:

(a) C6(a) paragrafı saklı kalmak kaydıyla, C14B–C14D paragraflarında düzenlenen değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım veya

(b) C24A–C24B paragraflarında düzenlenen gerçeğe uygun değer yaklaşımı.

Değiştirilmiş geriye dönük yaklaşım

C6 Değiştirilmiş geriye dönük yaklaşımın amacı, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgileri kullanarak, geriye dönük uygulamayla elde edilecek sonuca mümkün olduğu ölçüde en yakın olan sonucu elde etmektir. Buna göre, işletme bu yaklaşımı uygularken:

(a) Makul ve desteklenebilir bilgileri kullanır. İşletme, değiştirilmiş geriye dönük yaklaşımı uygulamak için gerekli olan makul ve desteklenebilir bilgileri elde edememesi durumunda, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygular.

(b) Geriye dönük yaklaşım tam olarak uygulandığında kullanılacak olan bilgilerin kullanımını en üst seviyeye çıkarır, ancak işletmenin yalnızca aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen bilgileri kullanması gerekir.

C7 C9–C19A paragrafları, aşağıdaki alanlarda geriye dönük uygulamada yapılmasına izin verilen değişiklikleri düzenler:

(a) Normalde başlangıç ya da ilk defa finansal tablolara alma tarihinde yapılacak olan, sigorta sözleşmelerine ya da sigorta sözleşmesi gruplarına yönelik değerlendirmeler,

(b) Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için sözleşmeye dayalı hizmet marjıyla veya zarar bileşeniyle ilgili tutarlar,

(c) Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için sözleşmeye dayalı hizmet marjıyla veya zarar bileşeniyle ilgili tutarlar ve

(d) Sigorta finansmanı gelir veya giderleri.

C8 Değiştirilmiş geriye dönük yaklaşımın amacına ulaşmak için, işletmenin, yalnızca geriye dönük bir yaklaşımı uygulamak amacıyla makul ve desteklenebilir bilgilere sahip olmadığı ölçüde C9–C19A paragraflarında yer alan her bir değişikliği kullanmasına izin verilir.

Başlangıçtaki veya ilk defa finansal tablolara alma sırasındaki değerlendirmeler

C9 İşletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde aşağıdaki hususları, geçiş tarihinde elde edebilen bilgileri kullanarak belirler:

(a) 14–24 paragraflarını uygulayarak, sigorta sözleşmesi gruplarını nasıl tanımlayacağı,

(b) B101–B109 paragraflarını uygulayarak, bir sigorta sözleşmesinin doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı,

(c) B98–B100 paragraflarını uygulayarak, doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için isteğe bağlı nakit akışlarını nasıl tanımlayacağı ve

(d) 71’inci paragrafı uygulayarak, bir yatırım sözleşmesinin TFRS 17 kapsamında isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı.

C9A C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla bir sigorta sözleşmesini edinmeden önce katlanmış olduğu hasarların tazminine ilişkin bir yükümlülüğü, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük olarak sınıflandırır.

C10 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, grupları, bir yıldan uzun bir arayla düzendiği sözleşmeler aynı grupta yer almayacak şekilde ayırmak için 22’nci paragrafı uygulamaz.

Doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmesi grupları için sözleşmeye dayalı hizmet marjının veya zarar bileşeninin belirlenmesi

C11 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme doğrudan katılım özelliği bulunmayan sözleşmeler için sözleşmeye dayalı hizmet marjını veya kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenini (bakınız: 49–52 paragrafları), C12–C16C paragraflarını uygulayarak geçiş tarihinde belirler.

C12 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihteki gelecekteki nakit akışlarını, ilk defa finansal tablolara alma tarihi ile geçiş tarihi (ya da C4(a) paragrafı uygulanarak daha erken bir tarihteki gelecekteki nakit akışlarının geriye dönük olarak belirlenebilmesi durumunda, söz konusu erken tarih) arasında ortaya çıktığı bilinen nakit akışlarına göre düzeltilmiş olarak, geçiş tarihindeki (ya da daha erken bir tarihteki) gelecekteki nakit akışlarının tutarı olarak tahmin eder. Ortaya çıktığı bilinen nakit akışları, geçiş tarihinden önce sona eren sözleşmelerden kaynaklanan nakit akışlarını içerir.

C13 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihte (veya daha sonra) uygulanan iskonto oranlarını aşağıdaki şekilde belirler:

(a) 36 ve B72–B85 paragrafları uygulanarak tahmin edilen getiri eğrisine yaklaşan, geçiş tarihinden hemen önceki en az üç yıla ilişkin bir gözlemlenebilir getiri eğrisi kullanarak (bu tür bir gözlemlenebilir getiri eğrisinin mevcut olması durumunda).

(b) (a) bendindeki gözlemlenebilir getiri eğrisinin mevcut olmaması durumunda, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde (veya daha sonra) uygulanan iskonto oranlarını, gözlemlenebilir bir getiri eğrisi ile 36 ve B72–B85 paragrafları uygulanarak tahmin edilen getiri eğrisi arasında ortalama bir fark belirleyerek ve bu farkı gözlemlenebilir getiri eğrisine uygulayarak tahmin eder. Söz konusu fark, geçiş döneminden hemen önceki en az üç yılın ortalamasıdır.

C14 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, bir sigorta sözleşmesi grubunun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihteki (veya daha sonra) finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini, geçiş tarihindeki finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesini geçiş tarihinden önce riskin ortadan kalkmasına ilişkin beklentiye göre düzelterek belirler. Riskin ortadan kalkmasına ilişkin beklenti, işletmenin geçiş tarihinde düzenlediği benzer sigorta sözleşmelerine ilişkin riskin ortadan kalkması referans alınarak belirlenir.

C14A İşletme, B137 paragrafını uygulayarak, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını değiştirmemeyi seçebilir. Bu tür bir seçim yapan işletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, geçiş tarihinde, bu tarihten önce ara dönem finansal tablolarını hazırlamamış gibi, sözleşmeye dayalı hizmet marjını ve zarar bileşenini belirler.

C14B C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme geçiş tarihinden önce ödemiş olduğu (ya da başka bir TFRS'yi uygulayarak finansal tablolarına yükümlülük olarak almış olduğu) sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını (geçiş tarihinden önce sona ermiş olan sigorta sözleşmeleriyle ilgili tutarlar hariç) aşağıdakilere dağıtmak için geçiş tarihinden sonra 28A paragrafını uygularken kullanmayı beklediği sistematik ve rasyonel yöntemi kullanır:

(a) Geçiş tarihinde finansal tablolarına alınan sigorta sözleşmesi grupları ve

(b) Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grupları.

C14C Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılan, geçiş tarihinden önce ödenmiş sigorta edinimine ilişkin nakit akışları, söz konusu grupta yer alması beklenen sigorta sözleşmelerinin geçiş tarihi itibarıyla finansal tablolara alındığı ölçüde, grubun sözleşmeye dayalı hizmet marjını düzeltir (bakınız: 28C ve B35C paragrafları). Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grubuna dağıtılanlar dâhil, geçiş tarihinden önce ödenmiş olan sigorta edinimine ilişkin diğer nakit akışları 28B paragrafı uyarınca varlık olarak finansal tablolara alınır.

C14D İşletme, C14B paragrafını uygulamak için makul ve desteklenebilir bilgiye sahip olmaması durumunda, geçiş tarihinde aşağıdaki tutarları sıfır olarak belirler:

(a) Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan bir sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjındaki düzeltme ile bu grupla ilgili sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar ve

(b) Geçiş tarihinden sonra finansal tablolara alınması beklenen sigorta sözleşmesi grubuyla ilgili olarak sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık.

C15 C12–C14D paragraflarının uygulanması sonucu ilk defa finansal tablolara alma tarihinde bir sözleşmeye dayalı hizmet marjının ortaya çıkması durumunda, işletme geçiş tarihindeki sözleşmeye dayalı hizmet marjını belirlemek için:

(a) İlk defa finansal tablolara alma sırasında uygulanan iskonto oranlarını tahmin etmek için C13 paragrafını uygulaması durumunda, sözleşmeye dayalı hizmet marjına eklenen faizi belirlemek için bu oranları kullanır ve

(b) C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, geçiş tarihinden önce hizmetlerin transferi nedeniyle kâr veya zarara yansıtılan sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarını, o tarihteki kalan teminat birimlerini, geçiş tarihinden önce sözleşme grubu kapsamında sağlanan teminat birimleriyle karşılaştırarak belirler (bakınız: B119 paragrafı).

C16 C12–C14D paragraflarının uygulanması sonucu, ilk defa finansal tablolara alma tarihinde kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeninin ortaya çıkması durumunda, işletme, geçiş tarihinden önce zarar bileşenine dağıtılan tutarları, C12–C14D paragraflarını uygulayarak ve sistematik bir dağıtım esası kullanarak belirler.

C16A Ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubu için teminat sağlayan ve söz konusu sigorta sözleşmeleriyle aynı zamanda ya da daha önce taraf olunan elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu için işletme, geçiş tarihinde, kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini oluşturur (bakınız: 66A–66B paragrafları). C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme geri kazanım bileşenini aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

(a) Geçiş tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni (bakınız: C16 ve C20 paragrafları) ve

(b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

C16B İşletme geçiş tarihinde, 14-22 paragraflarını uygulayarak ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna, hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda C16A paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

C16C İşletme, C16A paragrafını uygulamak için makul ve desteklenebilir bilgiye sahip olmaması durumunda, elde tutulan reasürans sözleşmesi grubu için bir geri kazanım bileşeni belirlemez.

Doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grupları için sözleşmeye dayalı hizmet marjının veya zarar bileşeninin belirlenmesi

C17 C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, doğrudan katılım özelliği bulunan sözleşmeler için sözleşmeye dayalı hizmet marjını veya kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenini geçiş tarihinde aşağıdaki şekilde belirler:

(a) Dayanak kalemlerin o tarihteki toplam gerçeğe uygun değerinden,

(b) O tarihteki sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları düşülür,

(c) Aşağıdakilere ilişkin düzeltme eklenir veya düşülür:

(i) O tarihten önce işletmenin poliçe hamillerinden talep ettiği tutarlar (dayanak kalemlerden düşülen tutarlar dâhil).

(ii) Dayanak kalemlere bağlı olarak değişkenlik göstermeyecek şekilde o tarihten önce ödenmiş tutarlar.

(iii) O tarihten önce riskin ortadan kalkması nedeniyle finansal olmayan riske ilişkin risk düzeltmesinde meydana gelen değişiklik. İşletme bu tutarı, geçiş tarihinde düzenlediği benzer sigorta sözleşmelerine ilişkin riskin ortadan kalkmasını referans alarak tahmin eder.

(iv) Gruba dağıtılan geçiş tarihinden önce ödenmiş (ya da başka bir TFRS uygulanarak finansal tablolara yükümlülük olarak alınmış olan) sigorta edinimine ilişkin nakit akışları (bakınız: C17A paragrafı).

(d) (a)–(c) bentlerinin sözleşmeye dayalı hizmet marjına yol açması durumunda; geçiş tarihinden önce sunulan hizmetlerle ilgili sözleşmeye dayalı hizmet marjı tutarı düşülür. (a)–(c) bentlerinin toplamı, sözleşmeler grubu kapsamında sunulacak tüm hizmetlere ilişkin (diğer bir ifadeyle, sunulan hizmetler için kâr veya zarara yansıtılacak tüm tutarlardan önceki) toplam sözleşmeye dayalı hizmet marjını temsil eder. İşletme, sunulan hizmetler için kâr veya zarara yansıtılacak tutarları, geçiş tarihindeki kalan teminat birimlerini, geçiş tarihinden önce sözleşme grubu kapsamında sağlanan teminat birimleriyle karşılaştırarak tahmin eder.

(e) (a)–(c) bentlerinin bir zarar bileşenine yol açması durumunda; zarar bileşeni sıfıra eşitlenerek düzeltilir ve karşılığında zarar bileşeni hariç kalan teminat yükümlülüğü aynı tutarda artırılır.

C17A C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, işletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için bir varlığı finansal tablolara almak ve sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grubunun sözleşmeye dayalı hizmet marjında herhangi bir düzeltme yapmak (bakınız: C17(c)(iv) paragrafı) için C14B–C14D paragraflarını uygular.

Sigorta finansmanı gelir veya giderleri

C18 C10 paragrafı uyarınca, bir yıldan uzun bir arayla düzenlenen sözleşmeleri içeren sigorta sözleşmesi grupları için:

(a) İşletmenin, B72(b)–B72(e)(ii) paragraflarında belirtilen bir grubun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihteki iskonto oranlarını ve B72(e)(iii) paragrafında belirtilen gerçekleşen hasar tarihindeki iskonto

oranlarını, ilk defa finansal tablolara alma tarihi ya da gerçekleşen hasar tarihi yerine, geçiş tarihinde belirlemesine izin verilir.

(b) İşletmenin 88(b) veya 89(b) paragrafını uygularak sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, kâr veya zarara dahil edilen tutarlar ile diğer kapsamlı gelire dahil edilen tutarlar arasında ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda, gelecek dönemlerde 91(a) paragrafını uygulaması için, geçiş tarihinde diğer kapsamlı gelire yansıtılan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplam tutarını belirlemesi gerekir. İşletmenin, birikimli farkı, C19(b) paragrafını uygulayarak ya da:

(i) (ii) alt bendi geçerli olmadıkça sıfır olarak ve

(ii) B134 paragrafının uygulandığı doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için, dayanak kalemlere ilişkin diğer kapsamlı gelire yansıtılan birikimli tutara eşit olarak

belirlemesine izin verilir.

C19 Bir yıldan uzun bir arayla düzenlenen sözleşmeleri içermeyen sigorta sözleşmesi grupları için:

(a) İşletme, ilk defa finansal tablolara alma sırasında (veya daha sonra) uygulanan iskonto oranlarını tahmin etmek için C13 paragrafını uygulaması durumunda, B72(b)–B72(e) paragraflarında belirtilen iskonto oranlarını da C13 paragrafını uygulayarak belirler ve

(b) İşletmenin 88(b) veya 89(b) paragrafını uygulayarak sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, kâr veya zarara dahil edilen tutarlar ile diğer kapsamlı gelire dahil edilen tutarlar arasında ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda, gelecek dönemlerde 91(a) paragrafını uygulaması için, geçiş tarihinde diğer kapsamlı gelire yansıtılan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplam tutarını belirlemesi gerekir. İşletme, söz konusu birikimli farkı aşağıdaki şekilde belirler:

(i) B131 paragrafında düzenlenen sistematik dağıtım yöntemlerini uygulayacağı sigorta sözleşmeleri için—işletmenin ilk defa finansal tablolara alma sırasındaki iskonto oranlarını tahmin etmek için C13 paragrafını uygulaması durumunda—ilk defa finansal tablolara alma tarihinde uygulanan iskonto oranlarını kullanarak ve C13 paragrafını uygulayarak,

(ii) B132 paragrafında düzenlenen sistematik dağıtım yöntemlerini uygulayacağı sigorta sözleşmeleri için—ilk defa finansal tablolara alma tarihinde uygulanan finansal riskle ilgili varsayımların geçiş tarihinde de geçerli olmasına dayanarak, diğer bir ifadeyle sıfır olarak,

(iii) B133 paragrafında belirtilen sistematik dağıtım yöntemlerini uygulayacağı sigorta sözleşmeleri için—işletmenin ilk defa finansal tablolara alma sırasındaki (veya daha sonraki) iskonto oranlarını tahmin etmek için C13 paragrafını uygulaması durumunda—gerçekleşen hasar tarihinde uygulanan iskonto oranlarını kullanarak ve C13 paragrafını uygulayarak ve

(iv) B134 paragrafının geçerli olduğu doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için, dayanak kalemlere ilişkin diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam tutara eşit olarak.

C19A İşletme, B137 paragrafını uygulayarak, önceki ara dönem finansal tablolarında yapmış olduğu muhasebe tahminlerine ilişkin uygulamalarını değiştirmemeyi seçebilir. Bu tür bir seçim yapan işletme, C8 paragrafının izin verdiği ölçüde, geçiş tarihinde, bu tarihten önce ara dönem finansal tablolarını hazırlamamış gibi, sigorta finansmanı gelir veya giderlerine ilişkin tutarları belirler.

Gerçeğe uygun değer yaklaşımı

C20 İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygulamak için, geçiş tarihinde sözleşmeye dayalı hizmet marjını veya kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşenini, bir sigorta sözleşmesi grubunun o tarihteki gerçeğe uygun değeri ile o tarihte ölçülen sözleşmenin ifasına ilişkin nakit akışları arasındaki fark olarak belirler. İşletme, söz konusu gerçeğe uygun değeri belirlerken, TFRS 13 *Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü*'nün 47'nci paragrafını (talep halinde ödeme gerektirmesiyle ilgili) uygulamaz.

C20A İşletme 66A-66B paragraflarının uygulandığı elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu için (B119C paragrafında düzenlenen koşulun karşılanıp karşılanmadığına bakılmaksızın), kalan teminat varlığının geri kazanım bileşenini geçiş tarihinde aşağıdakilerin çarpımı olarak belirler:

(a) Geçiş tarihi itibarıyla dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin kalan teminat yükümlülüğünün zarar bileşeni (bakınız: C16 ve C20 paragrafları) ve

(b) İşletmenin elde tutulan reasürans sözleşmesi grubundan geri kazanmayı beklediği dayanak sigorta sözleşmelerine ilişkin hasarların yüzdesi.

C20B İşletme, 14-22 paragraflarını uygulayarak, geçiş tarihinde, ekonomik açıdan dezavantajlı bir sigorta sözleşmesi grubuna, hem elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini hem de elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından

teminat sağlanmayan ekonomik açıdan dezavantajlı sigorta sözleşmelerini dahil edebilir. İşletme, bu tür durumlarda C20A paragrafını uygulamak için söz konusu sigorta sözleşmesi grubunun zarar bileşeninin, elde tutulan bir reasürans sözleşmesi grubu tarafından teminat sağlanan sigorta sözleşmeleriyle ilgili olan kısmını belirlemek üzere sistematik ve rasyonel bir dağıtım esası kullanır.

C21 İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, aşağıdakileri belirlemek için C22 paragrafını uygulayabilir:

(a) 14–24 paragraflarını uygulayarak, sigorta sözleşmesi gruplarını nasıl tanımlayacağı,

(b) B101–B109 paragraflarını uygulayarak, bir sigorta sözleşmesinin doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı,

(c) B98–B100 paragraflarını uygulayarak, doğrudan katılım özelliği bulunmayan sigorta sözleşmeleri için isteğe bağlı nakit akışlarını nasıl tanımlayacağı ve

(d) 71'inci paragrafı uygulayarak, bir yatırım sözleşmesinin TFRS 17 kapsamında isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi tanımını karşılayıp karşılamadığı.

C22 İşletme, C21 paragrafında yer alan hususları aşağıdakileri kullanarak belirlemeyi tercih edebilir:

(a) Başlangıç tarihindeki veya ilk defa finansal tablolara alma tarihindeki sözleşme hükümleri ve piyasa koşullarına göre belirlemiş olacağı makul ve desteklenebilir bilgileri uygun şekilde veya

(b) Geçiş tarihinde elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgileri.

C22A İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, iş tanımını karşılamayan sigorta sözleşmelerinin devri ya da TFRS 3 kapsamındaki bir işletme birleşmesi yoluyla bir sigorta sözleşmesini edinmeden önce katlanmış olduğu hasarların tazminine ilişkin bir yükümlülüğü, gerçekleşen hasarlara ilişkin yükümlülük olarak sınıflandırmayı seçebilir.

C23 İşletme, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, 22'nci paragrafı uygulamak zorunda değildir ve bir yıldan uzun bir arayla düzenlediği sözleşmeleri aynı gruba dahil edebilir. İşletme, grupları yalnızca bir yıl (veya daha kısa süre) içinde düzenlenen sözleşmeleri içeren gruplara ayırma işlemini sadece böyle bir ayrım yapmak için makul ve desteklenebilir bilgilere sahip olması durumunda yapar. İşletmenin, 22'nci paragrafı uygulayıp uygulamadığına bakılmaksızın, B72(b)–B72(e)(ii) paragraflarında belirtilen bir grubun ilk defa finansal tablolara alındığı tarihteki iskonto oranlarını ve B72(e)(iii) paragrafında belirtilen gerçekleşen hasar tarihindeki iskonto oranlarını, ilk defa finansal tablolara alma tarihi ya da gerçekleşen hasar tarihi yerine geçiş tarihinde belirlemesine izin verilir.

C24 İşletmenin, gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken, sigorta finansmanı gelir veya giderlerini, kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında ayrıştırmayı tercih etmesi durumunda, geçiş tarihinde diğer kapsamlı gelire yansıtılan sigorta finansmanı gelir veya giderlerinin toplam tutarını aşağıdaki şekilde belirlemesine izin verilir:

(a) Geriye dönük olarak. İşletme, yanızca geriye dönük uygulamayı gerçekleştirebilmek için makul ve desteklenebilir bilgilere sahip olması durumunda bu yolu seçebilir. Veya

(b) (c) bendi geçerli olmadıkça sıfır olarak ve

(c) B134 paragrafının uygulandığı doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri için, dayanak kalemlere ilişkin diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam tutara eşit olarak.

Sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlık

C24A İşletme, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı bir varlığa gerçeğe uygun değer yaklaşımını uygularken (bakınız: C5B(b) paragrafı), sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için aşağıda belirtilen haklara yönelik bir varlığı, geçiş tarihinde, işletmenin bu tarih itibarıyla katlanmış olacağı sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarına eşit bir tutar üzerinden belirler:

(a) Geçiş tarihinden önce düzenlenen ancak geçiş tarihinde finansal tablolara alınmayan sigorta sözleşmelerinin primlerinden sağlanan sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını geri kazanma hakkı,

(b) Geçiş tarihinde finansal tablolara alınan sigorta sözleşmelerinin ve (a) bendinde tanımlanan sigorta sözleşmelerinin yenilenmesi sonucu gelecekteki sigorta sözleşmelerini elde etme hakkı ve

(c) Edinilen işletmenin hâlihazırda ödemiş olduğu ilgili sigorta sözleşmesi portföyüyle doğrudan ilişkilendirilebilen sigorta edinimine ilişkin nakit akışlarını tekrar ödemeden, (a) bendinde sayılanların dışında kalan sigorta sözleşmelerini geçiş tarihinden sonra elde etme hakkı.

C24B İşletme, geçiş tarihinde, sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolarına aldığı herhangi bir varlığın tutarını herhangi bir sigorta sözleşmesi grubunun ölçümüne dâhil etmez.

Karşılaştırmalı bilgiler

C25 İşletme, C2(b) paragrafında ilk uygulama tarihinden hemen önceki yıllık hesap dönemine yapılan atfa bağlı kalmaksızın, sunulan herhangi bir önceki dönem için de TFRS 17'yi uygulayarak düzeltilmiş karşılaştırmalı bilgiler sunabilir, ancak bu tür bir uygulama zorunlu değildir. İşletmenin önceki herhangi bir dönem için düzeltilmiş karşılaştırmalı bilgiler sunmaması durumunda, C2(b) paragrafında "ilk uygulama tarihinden hemen önceki yıllık hesap döneminin başı"na yapılan atıf, "sunulan en erken düzeltilmiş karşılaştırmalı dönemin başı" olarak okunur.

C26 İşletmenin, ilk uygulama tarihinden hemen önceki yıllık hesap döneminin başından önce sunulan herhangi bir dönem için 93–132 paragraflarında belirtilen açıklamaları sunması zorunlu değildir.

C27 İşletme, önceki herhangi bir dönem için düzeltilmemiş karşılaştırmalı bilgiler ve açıklamalar sunması durumunda, düzeltilmemiş bilgileri açık bir biçimde tanımlar, bilgilerin farklı bir esasa göre hazırlandığını belirtir ve söz konusu esası açıklar.

C28 İşletmenin, TFRS 17'yi ilk uyguladığı yıllık hesap dönemi sonu itibarıyla beş yıldan daha önce meydana gelmiş olan hasar gelişimi hakkında daha önce yayımlanmamış bilgileri açıklaması gerekli değildir. Ancak işletme, bu bilgileri açıklamaması durumunda, bu hususu açıklar.

TFRS 17 ile TFRS 9'u aynı dönemde ilk defa uygulayan işletmeler

C28A TFRS 17 ile TFRS 9'u aynı dönemde ilk defa uygulayan işletmeye, finansal varlık hakkında karşılaştırmalı bilgilerin sunulması amacıyla C28B–C28E paragraflarını (sınıflandırmanın örtüştürülmesi) uygulamasına izin verilmektedir-söz konusu finansal varlığa ilişkin karşılaştırmalı bilgilerin TFRS 9 uyarınca düzeltilmemiş olması durumunda-. İşletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlememeyi tercih etmesi (bakınız: TFRS 9'un 7.2.15 paragrafı) ya da işletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlemesi ancak söz konusu dönemlerde finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılması durumunda TFRS 9 uyarınca söz konusu finansal varlığa ilişkin karşılaştırmalı bilgiler düzeltilmez.

C28B Bir finansal varlığa sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygulayan işletme, söz konusu finansal varlığa TFRS 9'un sınıflandırma ve ölçüm hükümleri uygulanmış gibi karşılaştırmalı bilgileri sunar. İşletme, TFRS 9'un ilk uygulamasında finansal varlığın nasıl sınıflandırılacağı ve ölçüleceği konusundaki beklentisini belirlemek amacıyla (örneğin, işletme TFRS 9'un ilk uygulamasına hazırlanmak amacıyla yapmış olduğu ön değerlendirmeleri kullanabilir) geçiş tarihinde (bakınız: C2(b)) paragrafı) sahip olduğu makul ve desteklenebilir bilgileri kullanır.

C28C Bir finansal varlığa sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygulayan işletmenin, TFRS 9'un Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerini uygulamasına gerek yoktur. C28B paragrafı uygulanarak yapılan sınıflandırmaya dayanılarak bir finansal varlığın TFRS 9'un Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerine tabi olduğu kanaatine varılabilir. Fakat işletme, sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarını uygularken TFRS 9'un Bölüm 5.5'ini uygulamıyorsa, önceki dönemde değer düşüklüğüyle ilgili olarak TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme* uyarınca finansal tablolara yansıtılan her tutarı sunmaya devam eder. Aksi taktirde, bu tür tutarlar iptal edilir.

C28D Geçiş tarihinde, bir finansal varlığın önceki defter değeri ile C28B–C28C paragraflarının uygulanmasından kaynaklanan defter değeri arasındaki fark, geçiş tarihindeki dağıtılmamış kârların açılış bakiyesine (ya da uygun olması durumunda, diğer bir özkaynak bileşenine) yansıtılır.

C28E C28B–C28D paragraflarını uygulayan işletme:

(a) Finansal tablo kullanıcılarının aşağıdakileri anlamasını sağlamak amacıyla nitel bilgiler açıklar:

  (i) Sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragraflarının ne ölçüde uygulandığı (örneğin, karşılaştırmalı dönemde finansal tablo dışı bırakılan tüm finansal varlıklara uygulanıp uygulanmadığı)

  (ii) TFRS 9 Bölüm 5.5'teki değer düşüklüğü hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı ve ne ölçüde uygulandığı (bakınız: C28C paragrafı),

(b) Bu paragrafları sadece TFRS 17'ye geçiş tarihi ile TFRS 17'yi ilk uygulama tarihi arasındaki raporlama dönemlerinde sunulan karşılaştırmalı bilgilere ilişkin olarak uygular (bakınız: C2 ve C25 paragrafları) ve

TFRS 9'u ilk uygulama tarihinde, TFRS 9'daki geçiş hükümlerini uygular (bakınız: TFRS 9 Bölüm 7.2).

Finansal varlıkların yeniden tanımlanması

C29 TFRS 17'nin ilk uygulamasından önceki yıllık hesap dönemlerinde TFRS 9'u uygulamış olan bir işletme, TFRS 17'nin ilk uygulama tarihinde:

(a) Uygun bir finansal varlığın, TFRS 9'un 4.1.2(a) veya 4.1.2A(a) paragrafındaki şartı karşılayıp karşılamadığını yeniden değerlendirebilir. Bir finansal varlık, ancak TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerle bağlantısı olmayan bir faaliyet çerçevesinde elde tutulmaması durumunda uygundur. Yeniden değerlendirmeye uygun olmayan finansal varlıklara örnek olarak, bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulan finansal varlıklar veya TFRS 17 kapsamı dışındaki yatırım sözleşmeleriyle ilgili fonlarda tutulan finansal varlıklar verilebilir.

(b) Daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal varlığın, TFRS 17'nin uygulanması nedeniyle TFRS 9'un 4.1.5 paragrafındaki şartı artık karşılamaması durumunda, bu tanımlamayı iptal eder.

(c) Bir finansal varlığı, TFRS 9'un 4.1.5 paragrafındaki şartın karşılanması durumunda, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlayabilir.

(d) Özkaynak aracına yapılan bir yatırımı, TFRS 9'un 5.7.5 paragrafını uygulayarak, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlayabilir.

(e) Daha önce TFRS 9'un 5.7.5 paragrafını uygulayarak gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlanan özkaynak aracına yapılan bir yatırımına ilişkin bu tanımlamayı iptal edebilir.

C30 İşletme, C29 paragrafını, TFRS 17'nin ilk uygulama tarihinde var olan durum ve şartları esas olarak uygular. İşletme, bu tanımlama ve sınıflandırmaları geriye dönük olarak uygular. İşletme, bunu yaparken TFRS 9'daki ilgili geçiş hükümlerini uygular. Bu amaç açısından ilk uygulama tarihi, TFRS 17'nin ilk uygulama tarihi olarak kabul edilir.

C31 C29 paragrafını uygulayan işletmenin, tanımlamalardaki veya sınıflandırmalardaki bu tür değişiklikleri yansıtacak şekilde önceki dönemleri yeniden düzenlemesi zorunlu değildir. İşletme, önceki dönemleri, yalnızca daha sonra gerçekleşmiş olan ancak geçmiş tarihte tahmin edilemeyen bilgiler kullanılmadan yapılabiliyorsa yeniden düzenler. İşletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlemesi durumunda, yeniden düzenlenmiş finansal tablolar, etkilenen tüm finansal varlıklar için TFRS 9'un tüm hükümlerini yansıtmalıdır. İşletme, önceki dönemleri yeniden düzenlememesi durumunda, aşağıdakiler arasındaki herhangi bir farkı, ilk uygulama tarihinde dağıtılmamış kârların açılış bakiyesine (veya uygun olması durumunda özkaynağın başka bir bileşenine) yansıtır:

(a) Söz konusu finansal varlıkların önceki defter değeri ile

(b) Söz konusu finansal varlıkların ilk uygulama tarihindeki defter değeri.

C32 İşletme, C29 paragrafını uyguladığında, söz konusu yıllık hesap döneminde, bu finansal varlıkların sınıfına göre aşağıdaki hususları açıklar:

(a) C29(a) paragrafını uygulaması durumunda, uygun finansal varlıkların belirlenmesinde kullandığı esası,

(b) C29(a)–C29(e) paragraflarından herhangi birini uygulaması durumunda:

(i) TFRS 17'nin ilk uygulama tarihinden hemen önce belirlenen, etkilenen finansal varlıkların ölçüm sınıfı ve defter değeri ve

(ii) C29 paragrafı uyguladıktan sonra belirlenen, etkilenen finansal varlıkların yeni ölçüm sınıfı ve defter değeri.

(c) C29(b) paragrafını uygulaması durumunda, daha önce TFRS 9'un 4.1.5 paragrafını uygulayarak gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanmış olan ancak artık bu şekilde tanımlanmayan finansal varlıkların finansal durum tablosundaki defter değeri.

C33 İşletme, C29 paragrafını uyguladığında, söz konusu yıllık hesap döneminde, finansal tablo kullanıcılarının aşağıdakileri anlamasını sağlayacak nitel bilgileri açıklar:

(a) TFRS 17'nin ilk uygulamasında sınıflandırması değişen finansal varlıklara C29 paragrafını ne şekilde uyguladığı,

(b) TFRS 9'un 4.1.5 paragrafını uygulayarak finansal varlıkları gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlamasının veya tanımlamamasının nedenleri ve

(c) İşletmenin, TFRS 9'un 4.1.2(a) veya 4.1.2A(a) paragraflarını uygulayarak yeni değerlendirmede neden farklı sonuçlara vardığı.

C33A TFRS 17'ye geçiş tarihi ile TFRS 17'yi ilk uygulama tarihi arasında finansal tablo dışı bırakılan bir finansal varlığa ilişkin olarak karşılaştırmalı bilgi sunmak amacıyla -söz konusu varlığa C29 paragrafını uygulamış gibi- işletme, C28B–C28E (sınıflandırmanın örtüştürülmesi) paragraflarını uygulayabilir. Sınıflandırmanın örtüştürülmesi paragrafları, -TFRS 17'yi ilk uygulama tarihinde C29 paragrafı uygulanarak- finansal

varlığın nasıl tanımlanacağı konusunda işletmenin beklentisine dayandığından bu tür işletmeler C28B–C28E paragraflarındaki hükümleri -içinde bulundukları duruma- göre uyarlarlar.

Diğer TFRS'lerin yürürlükten kaldırılması

C34 TFRS 17, 2020 yılında değiştirilen TFRS 4 *Sigorta Sözleşmeleri*'ni yürürlükten kaldırır.

Ek D

Diğer Standartlarda Yapılan Değişiklikler

TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri; TFRS 1, TFRS 3, TFRS 5, TFRS 7, TFRS 9, TFRS 15, TMS 1, TMS 7, TMS 16, TMS 19, TMS 28, TMS 32, TMS 36, TMS 37, TMS 38 ve TMS 40'ın aşağıda yer alan paragraflarını değiştirmiştir. Söz konusu değişiklikler, 1 Ocak 2021 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. TFRS 17'nin erken uygulanması durumunda söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TFRS 9 Finansal Araçlar ve TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat uygulanmadan TFRS 17'nin uygulanmasına izin verilmez (bakınız: C1 paragrafı). Dolayısıyla, aksi belirtilmedikçe, bu ekte yer alan değişiklikler yapılırken, Standartların 1 Ocak 2017 itibarıyla yürürlükte olan ve TFRS 9 ve TFRS 15 tarafından değiştirilen metinleri esas alınmıştır.

TFRS 1 *Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması*

39AE Paragrafı

39AE TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, B1 ve D1 paragrafını değiştirmiş, D4 paragrafından önce gelen başlığı ve D4 paragrafını silmiş, B12 paragrafından sonra gelmek üzere bir başlık ve B13 paragrafını eklemiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

B1 Paragrafının (f), (g) ve (h) bentleri

B1 (f) Saklı türev ürünler (B9 paragrafı),

(g) Devlet kredileri (B10-B12 paragrafları) ve

(h) Sigorta sözleşmeleri (B13 paragrafı).

Başlık ve B13 Paragrafı

Sigorta Sözleşmeleri

B13 TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelere, TFRS 17'nin Ek C'sinde yer alan C1-C24 ve C8 paragraflarındaki geçiş hükümleri uygulanır. TFRS 17'nin söz konusu paragraflarında geçiş tarihine yapılan atıflar, TFRS'lere geçiş tarihi olarak dikkate alınır.

D1 Paragrafının (b) bendi

D1 (b) [Silinmiştir]

Başlık ve D4 Paragrafı

D4 [Silinmiştir]

TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri*

17'nci Paragraf

17 Bu TFRS, 15'inci paragrafta yer alan ilkeye bir istisna getirmektedir:

(a) Edinilen işletmenin kiraya veren olduğu bir kiralama sözleşmesinin TFRS 16 *Kiralamalar* uyarınca faaliyet kiralaması veya finansal kiralama olarak sınıflandırılması.

(b) [Silinmiştir]

Edinen işletme, bu sözleşmeleri, sözleşmenin başlangıcındaki (veya sözleşme hükümlerinin sözleşmenin sınıflandırılmasını değiştirecek şekilde değiştirilmesi durumunda, değişikliğin yapıldığı tarihteki (söz konusu tarih birleşme tarihi de olabilir)) sözleşme hükümleri ve diğer faktörleri esas alarak sınıflandırır.

20'nci Paragraf

20 24-31A paragrafları, bu TFRS'nin ölçüm ilkesine ilişkin sınırlı istisnalar getirdiği kalemleri de içeren tanımlanabilir varlık ve yükümlülüklerin türlerini belirler.

21'inci Paragraf

21 Bu TFRS, finansal tablolara alma ve ölçüm ilkelerine ilişkin sınırlı istisnalar getirir. 22-31A paragrafları, istisnaların getirildiği belirli kalemleri ve bu istisnaların niteliklerini belirler. Edinen işletme, söz konusu kalemleri 22-31A paragraflarında yer alan hükümleri uygulayarak muhasebeleştirir. Bu durum aşağıdakilere neden olacaktır:

(a) Finansal tablolara alma ilke ve koşullarının uygulandığı durumdan farklı sonuçlar doğuracak şekilde, bazı kalemlerin 11 ve 12'nci paragraflarındakilere ek finansal tablolara alma koşullarının ya da diğer TFRS'lerde yer alan hükümlerin uygulanması sonucunda finansal tablolara alınmasına.

(b) Bazı kalemlerin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinden farklı bir tutar ile ölçülmesine.

Başlık ve 31A Paragrafı

Sigorta Sözleşmeleri

31A Edinen işletme edinme tarihinde, bir işletme birleşmesinde edinilen TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşme grubunu ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan herhangi bir varlığı, TFRS 17'nin 39 ve B93-B95F paragrafları uyarınca bir yükümlülük veya varlık olarak ölçer.

35'inci Paragraf

35 Pazarlıklı bir satın alım, örneğin, satıcının baskı altında davrandığı zorla satış şeklinde gerçekleşen bir işletme birleşmesinde görülebilir. Ancak, 22-31A paragraflarında ifade edilen belirli kalemlere ilişkin finansal tablolara alma ve ölçüm istisnaları da pazarlıklı bir satın almadan kaynaklanan bir kazancın finansal tablolara alınmasına (veya finansal tablolara alınan kazancın tutarının değişmesine) neden olabilir.

64N Paragrafı

64N TFRS 17, 17, 20, 21, 35 ve B63 paragraflarını değiştirmiş, 31'inci paragraftan sonra gelmek üzere bir başlık ve 31A paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* ise 31A paragrafını değiştirmiştir. İşletme, 17'nci paragrafta yapılan değişiklikleri, edinim tarihi TFRS 17'nin ilk

uygulanma tarihinden sonraki bir tarih olan işletme birleşmelerine uygular. İşletme, diğer değişiklikleri TFRS 17'yi uyguladığında uygular.

B63 Paragrafının (b) bendi

B63 (b) [Silinmiştir]

TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler*

5'inci Paragrafın (f) bendi

5 (f) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşme grupları.

44M Paragrafı

44M TFRS 17, 5'inci paragrafı değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TFRS 7 *Finansal Araçlar: Açıklamalar*

3'üncü Paragrafın (d) bendi

3 (d) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* tanımlanan sigorta sözleşmeleri ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri. Ancak, bu TFRS aşağıdakilere uygulanır:

(i) TFRS 9'un TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerde saklı türev ürünlerin ayrı olarak muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, söz konusu türev ürünler,

(ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılmasını gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla ayrıştırılan yatırım bileşenleri,

(iii) İhraççının, finansal teminat sözleşmelerinin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 9'u uygulaması durumunda, finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetleri. Ancak ihraççının, TFRS 17'nin 7(e) paragrafı uyarınca, bu sözleşmelerin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 17'yi uygulamayı seçmesi durumunda bu sözleşmelere TFRS 17 uygulanır.

(iv) İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere TFRS 17'nin 7(h) paragrafı ve TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı uyarınca TFRS 9'u uygulaması durumunda, söz konusu hak ve mükellefiyetler.

(v) Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi hâlde poliçe hamilinin sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlandıran düzenlediği sigorta sözleşmelerine işletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetler.

8'inci Paragrafın (a) bendi

8 (a) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar; (i) TFRS 9'un 6.7.1 paragrafı uyarınca ilk defa finansal tablolara alınırken veya sonraki dönemlerde bu şekilde tanımlananlar, (ii) TFRS 9'un 3.3.5 paragrafındaki tercih uyarınca bu şekilde ölçülenler, (iii) TMS 32'nin 33A paragrafındaki tercih uyarınca bu şekilde ölçülenler ile (iv) TFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülenler ayrı ayrı gösterilmek suretiyle.

29'uncu Paragraf

29 Aşağıdaki durumlarda gerçeğe uygun değerin açıklanması gerekmez:

(a) Defter değerinin gerçeğe uygun değere makul ölçüde yakın olduğu durumlarda, örneğin kısa vadeli ticari alacaklar ve yükümlülükler gibi finansal araçlar için veya

(b) [Silinmiştir]

(c) [Silinmiştir]

(d) Kira yükümlülükleri için.

30'uncu Paragraf

30 [Silinmiştir]

44DD Paragrafı

44DD TFRS 17, 3, 8 ve 29'uncu paragrafları değiştirmiş, 30'uncu paragrafı silmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 3'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TFRS 9 *Finansal Araçlar*

2.1 Paragrafının (e) bendi

2.1 (e) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'nde tanımlanan sigorta sözleşmelerinden ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerinden kaynaklanan hak ve mükellefiyetler. Ancak bu Standart, aşağıdakilere uygulanır:

(i) TFRS 17 kapsamındaki bir sözleşmede saklı ~~bir~~ türev ürünlerin kendilerinin TFRS 17 kapsamında olmaması durumunda söz konusu türev ürünlere.

(ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılmasını gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla, ayrıştırılan yatırım bileşenlerine.

(iii) İhraççının finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetlerine. Ancak finansal teminat sözleşmesi ihraççısının bu tür sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak dikkate aldığını daha önce açık bir biçimde beyan etmesi ve sigorta sözleşmeleri için geçerli olan bir muhasebeleştirme yöntemini kullanmış olması durumunda, ihraççı bu tür finansal teminat sözleşmelerine bu Standardı ya da TFRS 17'yi uygulamayı tercih edebilir (bakınız: B2.5-B2.6 paragrafları). İhraççı, söz konusu tercihi her bir sözleşme için ayrı ayrı yapabilir, ancak herhangi bir sözleşme için yaptığı tercihten geri dönemez.

(iv) Sigorta sözleşmesi tanımını karşılamakla birlikte TFRS 17'nin 7(h) paragrafının TFRS 17'nin kapsamı dışında bıraktığı, işletme tarafından düzenlenen kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki işletmenin hak ve mükellefiyetlerine. Ancak işletme, sigorta teminatının bu tür bir finansal aracın sözleşme şartı olması durumunda, söz konusu bileşeni ayrıştırır ve bu bileşene TFRS 17'yi uygular (bakınız: TFRS 17'nin 7(h) paragrafı).

(v) Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi halde poliçe hamilinin sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlandıran düzenlediği sigorta sözleşmelerine işletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere.

3.3.5 Paragrafı

3.3.5 Bazı işletmeler; kendi bünyelerinde ya da ayrı olarak, yatırımcılara fondaki birimler tarafından belirlenen faydalar sağlayan bir yatırım fonu işletir ve bu yatırımcılara ödenecek tutarlar için finansal tablolarına finansal yükümlülük alır. Benzer şekilde, bazı işletmeler doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grupları düzenler ve dayanak kalemleri ellerinde tutar. Söz konusu fonların veya dayanak kalemlerin bazıları işletmenin finansal yükümlülüğünü (örneğin, ihraç edilen özel sektör tahvili) içerir. Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılmasına ilişkin bu Standarttaki diğer hükümlere rağmen, işletme söz konusu fona dahil edilen ya da bir dayanak kalem olan finansal yükümlülüğünü, yalnızca söz konusu yükümlülüğünü bu gibi amaçlar için geri satın almış olması durumunda, finansal tablo dışı bırakmamayı tercih edebilir. Bunun yerine işletme, bu finansal aracı finansal yükümlülük olarak muhasebeleştirmeye devam etmeyi, geri satın alınan finansal aracı bu araç bir finansal varlıkmış gibi muhasebeleştirmeyi ve söz konusu finansal aracı gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi tercih edebilir. Bu tercihten geri dönülemez ve bu tercih her bir finansal araç için ayrı ayrı yapılır. Bu tercihin amaçları açısından, sigorta sözleşmeleri isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerini içerir. (Bu paragrafta kullanılan terimlerin tanımları için TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'ne bakınız.)

7.1.6 Paragrafı

7.1.6 TFRS 17, 2.1, B2.1, B2.4, B2.5 ve B4.1.30 paragraflarını değiştirmiş, 3.3.5 paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 2.1 paragrafını yeniden değiştirmiş, 7.2.36-7.2.42 paragraflarını eklemiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

7.2.36 Paragrafı

7.2.36 İşletme, Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17 tarafından TFRS 9'da yapılan değişiklikleri, 7.2.37–7.2.42 paragraflarında belirtilen durumlar hariç, TMS 8 uyarınca geçmişe dönük olarak uygular.

7.2.37 Paragrafı

7.2.37 Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17'nin, bu Standart ilk kez uygulandığında uygulanması durumunda, işletme 7.2.38–7.2.42 paragrafları yerine 7.2.1–7.2.28 paragraflarını uygular.

7.2.38 Paragrafı

7.2.38 Aralık 2021'de değiştirilen TFRS 17'nin, bu Standart ilk kez uygulandıktan sonra uygulanması durumunda, işletme, 7.2.39–7.2.42 paragraflarını uygular. Bu tür bir işletme ayrıca, bu Standartta yer alan ve söz konusu değişikliklerin uygulanması için gerekli olan diğer geçiş hükümlerini de uygular. Bu amaçla, ilk uygulama tarihine yapılan atıflar, işletmenin söz konusu değişiklikleri ilk kez uygulamaya başladığı raporlama döneminin başlangıcı (söz konusu değişikliklerin ilk kez uygulandığı tarih) olarak dikkate alınır.

7.2.39 Paragrafı

7.2.39 İşletme, bir finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması açısından:

(a) 4.2.2(a) paragrafında yer alan şart uyarınca bir finansal yükümlülüğün daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması, ancak bu şartın söz konusu değişikliklerin uygulanması sonucunda artık karşılanmaması durumunda, finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmesine yönelik önceki tanımlamayı iptal eder ve

(b) 4.2.2(a) paragrafında yer alan şartı daha önce karşılamayacak olması nedeniyle bir finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanamaması, ancak bu şartın söz konusu değişikliklerin uygulanması sonucunda artık karşılanması durumunda, finansal yükümlülüğü gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlayabilir.

Bu tür bir tanımlama ve iptal, söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihinde geçerli olan durum ve şartlar dikkate alınarak yapılır. Sözü edilen sınıflama geriye dönük olarak uygulanır.

7.2.40 Paragrafı

7.2.40 İşletmenin söz konusu değişikliklerin uygulamasını yansıtmak için önceki dönemleri yeniden düzenlemesi zorunlu değildir. İşletme önceki dönemleri yalnızca sonradan öğrenilen bilgileri dikkate almadan yapması mümkünse yeniden düzenleyebilir. İşletmenin önceki dönemleri yeniden düzenlemesi durumunda, yeniden düzenlenmiş finansal tablolar, etkilenen finansal araçlara ilişkin olarak bu Standartta yer alan tüm hükümleri yansıtmalıdır. İşletme, önceki dönemleri yeniden düzenlememesi durumunda, önceki defter değeri ile söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminin başındaki defter değeri arasındaki herhangi bir farkı, söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama dönemine ilişkin dağıtılmamış kârların (ya da uygun olması durumunda diğer bir özkaynak bileşeninin) açılış bakiyesine yansıtır.

7.2.41 Paragrafı

7.2.41 Söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminde işletmenin, TMS 8'in 28(f) paragrafında öngörülen nicel bilgileri sunması zorunlu değildir.

7.2.42 Paragrafı

7.2.42 Söz konusu değişikliklerin ilk uygulama tarihini içeren raporlama döneminde işletme, söz konusu değişikliklerden etkilenen her bir finansal varlık ve finansal yükümlülük sınıfı için ilk uygulama tarihi itibarıyla aşağıdaki bilgileri açıklar:

(a) Söz konusu değişikliklerin uygulanmasından hemen önce belirlenen, uygulanabilir olması durumunda önceki ölçüm sınıfı dâhil önceki sınıflandırma ve defter değeri,

(b) Söz konusu değişikliklerin uygulanmasından sonra belirlenen yeni ölçüm sınıfı ve defter değeri,

(c) Finansal durum tablosunda daha önce gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanan ancak artık bu şekilde tanımlanmayan finansal yükümlülüklerin finansal durum tablosundaki defter değeri ve

(d) Finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanmaya başlanmasının veya bu tür önceki tanımlamalarda yapılan iptallerin nedenleri.

B2.1 Paragrafı

B2.1 Bazı sözleşmeler iklimsel, jeolojik veya diğer fiziki değişkenlere bağlı olarak ödeme yapılmasını gerektirir (iklimsel değişkenlere bağlı olarak ödeme yapılmasını gerektiren sözleşmeler zaman zaman "iklime dayalı türev ürünler" olarak da nitelendirilir). Söz konusu sözleşmeler TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamına girmiyorsa, bu Standardın kapsamındadır.

B2.4 Paragrafı

B2.4 Bu Standart, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanması nedeniyle 2.1(e) paragrafı tarafından kapsam dışında bırakılan hak ve mükellefiyetler haricindeki, sigortacıların finansal varlık ve finansal yükümlülüklerine uygulanır.

B2.5 Paragrafı

B2.5 Finansal teminat sözleşmeleri; garanti, bazı akreditif türleri, kredi temerrüt sözleşmesi ya da sigorta sözleşmesi gibi farklı yasal şekillere sahip olabilir. Finansal teminat sözleşmelerinin muhasebeleştirme esasları yasal şekillerine bağlı değildir. Aşağıdakiler, uygun muhasebeleştirme esaslarına örnek teşkil eder (bakınız: 2.1(e) paragrafı):

(a) Finansal teminat sözleşmesi TFRS 17'de yer alan sigorta sözleşmesi tanımını (bakınız: TFRS 17'nin 7(e) paragrafı) karşılasa dahi, devredilen riskin önemli olması durumunda, ihraççı bu Standardı uygular. Diğer taraftan, ihraççının bu tür sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak kabul ettiğini ve sigorta sözleşmelerine uygulanan muhasebe esaslarını kullandığını daha önce açıkça beyan etmiş olması durumunda, ihraççı söz konusu finansal teminat sözleşmelerine bu Standardı ya da TFRS 17'yi uygulamayı tercih edebilir. Bu Standardın uygulanması durumunda, 5.1.1 paragrafı ihraççının finansal teminat sözleşmesini başlangıçta gerçeğe uygun değeri üzerinden finansal tablolara almasını gerektirir. Finansal teminat sözleşmesinin, karşılıklı pazarlık ortamında ilişkili olmayan bir tarafa ihraç edilmiş olması durumunda, başlangıçtaki gerçeğe uygun değerin, aksine bir kanıt bulunmadığı sürece, alınan prime eşit olması muhtemeldir. İhraççı ilk defa finansal tablolara alınmasından sonra söz konusu finansal teminat sözleşmesini, başlangıçta gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlamadığı veya 3.2.15 - 3.2.23 ve B3.2.12 - B3.2.17 paragrafları uygulanmadığı sürece (finansal varlığın devrinin finansal tablo dışı bırakılmayı gerektirmemesi veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda), aşağıdakilerin yüksek olanı üzerinden ölçer:

(i) Bölüm 5.5'e göre belirlenen tutar ve

(ii) Başlangıçta finansal tablolara alınan tutardan, uygun olması durumunda, TFRS 15 esaslarına göre finansal tablolara aktarılmış toplam gelir tutarının düşülmesi suretiyle bulunan tutar (bakınız: 4.2.1(c) paragrafı).

(b) Bazı kredi teminatları, ödemenin ön şartı olarak, borçlunun vadesi geldiği halde teminat altına alınmış varlığa ilişkin ödemelerini yapmamış olmasını ve bu nedenle hamilin zarara katlanmış olmasını şart koşmaz. Belirli bir kredi derecesindeki ya da kredi endeksindeki değişimler karşısında ödemede bulunulmasını gerektiren bir teminat, bu tür bir teminata örnektir. Bu tür teminatlar, bu Standartta tanımlandığı şekliyle finansal teminat sözleşmeleri ve TFRS 17'de tanımlandığı şekliyle sigorta sözleşmeleri niteliğinde değildir. Bu tür teminatlar türev üründür ve ihraççı bunlara bu Standardı uygular.

(c) Finansal teminat sözleşmesinin mal satışı dolayısıyla ihraç edilmiş olması durumunda, ihraççı teminattan ve mal satışından kaynaklanan hasılatın ne zaman finansal tablolara alınacağının belirlenmesinde TFRS 15'i uygular.

B4.1.30 Paragrafının (a) bendi

B4.1.30 (a) İşletmenin TFRS 17 kapsamına giren sözleşmeleri (ölçümünde güncel bilgilerin kullanıldığı sözleşmeler) ve bunlarla ilişkili gördüğü ve aksi durumda gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ya da itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülecek olan finansal varlıkları bulunmaktadır.

TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*

5'inci Paragrafın (b) bendi

5 (b) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşmeler. Ancak, işletme bu Standardı, TFRS 17'nin 8'inci paragrafı uyarınca asıl amacı sabit bir ücret karşılığında hizmet sunulması olan sigorta sözleşmelerine uygulamayı seçebilir.

C1C Paragrafı

C1C TFRS 17, 5'inci paragrafı değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 1 *Finansal Tabloların Sunuluşu*

7'nci Paragrafta yer alan "Diğer Kapsamlı Gelir" tanımının (g), (h), (i) ve (j) bentleri

7 (g) Bir opsiyon sözleşmesinin gerçek değeri ile zaman değerinin ayrıştırılması ve opsiyonun gerçek değerindeki değişimlerin korunma aracı olarak tanımlanması durumunda, opsiyonun zaman değerinde meydana gelen değişimler (bakınız: TFRS 9 Bölüm 6),

(h) Bir forward sözleşmesinin forward bileşeni ile spot bileşeninin ayrıştırılarak yalnızca spot bileşenindeki değer değişiminin korunma aracı olarak tanımlanması durumunda, forward sözleşmesindeki forward bileşeninin değerindeki değişimler ile bir finansal aracın döviz bazlı farkının finansal araçtan ayrıştırılması ve bunun korunma aracı olarak tanımlanan finansal araca ilişkin yapılan tanımlamanın dışında tutulması durumunda, döviz bazlı farkın değerindeki değişimler (bakınız: TFRS 9 Bölüm 6),

(i) TFRS 17'nin 88(b) paragrafı uyarınca sistematik bir dağıtımla belirlenen bir tutar kâr veya zarara dâhil edilecek şekilde toplam sigorta finansmanı gelir veya giderleri ayrıştırıldığında kâr veya zarara dâhil edilmeyen ya da TFRS 17'nin 89(b) paragrafı uyarınca dayanak kalemlerden kaynaklanan muhasebe uyumsuzluklarını finansmanı gelir veya giderleriyle ortadan kaldıran tutar kadar kâr veya zarara dâhil edilmeyen, TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamında düzenlenen sözleşmelerden kaynaklanan sigorta finansmanı gelir ve giderleri ve

(j) TFRS 17'nin 88(b) paragrafı uyarınca sistematik bir dağıtımla belirlenen bir tutar kâr veya zarara dâhil edilecek şekilde toplam sigorta finansmanı gelir veya giderleri ayrıştırıldığında kâr veya zarara dâhil edilmeyen elde tutulan reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan finansman gelir ve giderleri.

54'üncü Paragrafın (da) ve (ma) bentleri

54 (da) TFRS 17 kapsamında yer alan ve TFRS 17'nin 78'inci paragrafı uyarınca ayrıştırılan varlık niteliğindeki sözleşme portföyleri,

(ma) TFRS 17 kapsamında yer alan ve TFRS 17'nin 78'inci paragrafı uyarınca ayrıştırılan yükümlülük niteliğindeki sözleşme portföyleri,

82'nci Paragrafın (a), (ab), (ac), (bb) ve (bc) bentleri

82 **(a)** **Aşağıdakiler ayrı olarak sunulacak şekilde hâsılat:**

(i) **Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri ve**

(ii) **Sigorta hasılatı (bakınız: TFRS 17),**

(ab) **TFRS 17 kapsamında düzenlenen sözleşmelerden kaynaklanan sigorta hizmeti giderleri (bakınız: TFRS 17),**

(ac) **Elde tutulan reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan gelir ve giderler (bakınız: TFRS 17),**

(bb) **TFRS 17 kapsamında düzenlenen sözleşmelerden kaynaklanan sigorta finansmanı gelir veya giderleri (bakınız: TFRS 17),**

(bc) **Elde tutulan reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan finansman gelir ve giderleri (bakınız: TFRS 17),**

139R Paragrafı

139R TFRS 17, 7, 54 ve 82'nci paragrafları değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 54'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TMS 7 *Nakit Akış Tabloları*

14'üncü Paragrafın (e) bendi

14 (e) [Silinmiştir]

61'inci Paragraf

61 TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 14'üncü paragrafı değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 16 *Maddi Duran Varlıklar*

29A Paragrafı

29A Bazı işletmeler; kendi bünyelerinde ya da ayrı olarak, yatırımcılara fondaki birimler tarafından belirlenen faydalar sağlayan bir yatırım fonu işletir. Benzer şekilde, bazı işletmeler doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grupları düzenler ve dayanak kalemleri ellerinde tutar. Söz konusu fonların veya dayanak kalemlerin bazıları sahibi tarafından kullanılan gayrimenkulleri içerir. İşletme, söz konusu fona dahil edilen ya da bir dayanak kalem olan sahibi tarafından kullanılan gayrimenkullere TMS 16'yı uygular. 29'uncu paragrafa rağmen, işletme söz konusu gayrimenkulleri TMS 40 uyarınca gerçeğe uygun değer modelini kullanarak ölçmeyi tercih edebilir. Bu tercihin amaçları açısından, sigorta sözleşmeleri isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerini içerir. (Bu paragrafta kullanılan terimlerin tanımları için TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'ne bakınız.)

29B Paragrafı

29B İşletme, 29A paragrafı uygulanarak yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin gerçeğe uygun değer modeli kullanılarak ölçülen sahibi tarafından kullanılan gayrimenkulleri ayrı bir duran varlık kalemi olarak ele alır.

81M Paragrafı

81M TFRS 17, 29A ve 29B paragraflarını eklemiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*

8'inci Paragrafın dipnotu

"[1] Nitelikli sigorta poliçesinin, TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'nde tanımlanan şekilde bir sigorta sözleşmesi olması gerekmez."

178'inci Paragraf

178 TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 8'inci paragrafın dipnotunu değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 28 *İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar*

18'inci Paragraf

18 İştirakteki veya iş ortaklığındaki bir yatırım; bir girişim sermayesi kuruluşu veya yatırım fonu, yatırım ortaklığı ve yatırım amaçlı sigorta fonlarını kapsayan benzeri işletmeler yoluyla dolaylı olarak ya da bu işletmelerce doğrudan elde tutuluyorsa, işletme bu yatırımı TFRS 9 uyarınca gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi tercih edebilir. Yatırım amaçlı sigorta fonlarına örnek olarak, doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri grubuna ilişkin dayanak kalem olarak işletme tarafından elde tutulan bir fon verilebilir. Bu tercihin amaçları açısından, sigorta sözleşmeleri isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerini içerir. İşletme bu tercihi, iştirak veya iş ortaklığı ilk defa finansal tablolara alınırken her bir iştirak veya iş ortaklığı için ayrı ayrı yapar. (Bu paragrafta kullanılan terimlerin tanımları için TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'ne bakınız.)

45F Paragrafı

45F TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 18'inci paragrafı değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 32 *Finansal Araçlar: Sunum*

4'üncü Paragrafın (d) ve (e) bentleri

4 (d) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'nde tanımlanan sigorta sözleşmeleri ya da TFRS 17 kapsamındaki isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmeleri. Ancak bu Standart aşağıdakilere uygulanır:

(i) TFRS 9'un, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmelerdeki saklı türev ürünlerin ayrı olarak muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, söz konusu türev ürünler,

(ii) TFRS 17'nin kapsamına giren sözleşmelerden yatırım bileşenlerinin ayrıştırılmasını gerektirdiği durumlarda, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmesi olmaması kaydıyla yatırım bileşenleri,

(iii) İhraççının, finansal teminat sözleşmelerinin finansal tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 9'u uygulaması durumunda, finansal teminat sözleşmesi tanımını karşılayan sigorta sözleşmeleri kapsamında ortaya çıkan hak ve mükellefiyetleri. Ancak ihraççının, TFRS 17'nin 7(e) paragrafı uyarınca, bu sözleşmelerin finansal

tablolara alınmasında ve ölçümünde TFRS 17'yi uygulamayı seçmesi durumunda bu sözleşmelere TFRS 17 uygulanır.

(iv) İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmesi tanımını karşılayan kredi kartı sözleşmeleri ya da kredi veya ödeme planı sunan benzer sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetlere TFRS 17'nin 7(h) paragrafı ve TFRS 9'un 2.1(e)(iv) paragrafı uyarınca TFRS 9'u uygulaması durumunda, söz konusu hak ve mükellefiyetler.

(v) Sigorta konusu olaylara ilişkin tazminatı aksi hâlde poliçe hamilinin sözleşmeden ortaya çıkan mükellefiyetini yerine getirmesini gerektirecek tutarla sınırlandıran düzenlediği sigorta sözleşmelerine işletmenin TFRS 17'nin 8A paragrafı uyarınca TFRS 17 yerine TFRS 9'u uygulamayı seçmiş olması durumunda, bu tür sözleşmeler kapsamında ortaya çıkan finansal araç niteliğindeki hak ve mükellefiyetler.

(e) [Silinmiştir]

33A Paragrafı

33A Bazı işletmeler; kendi bünyelerinde ya da ayrı olarak, yatırımcılara fondaki birimler tarafından belirlenen faydalar sağlayan bir yatırım fonu işletir ve bu yatırımcılara ödenecek tutarlar için finansal tablolarına finansal yükümlülük alır. Benzer şekilde, bazı işletmeler doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmesi grupları düzenler ve dayanak kalemleri ellerinde tutar. Söz konusu fonların veya dayanak kalemlerin bazıları işletmenin geri satın alınan kendi paylarını içerir. 33'üncü paragrafa rağmen, işletme söz konusu fona dahil edilen ya da bir dayanak kalem olan geri satın alınan kendi paylarını, yalnızca kendi özkaynak aracını bu gibi amaçlar için geri almış olması durumunda, özkaynaklardan düşmemeyi tercih edebilir. Bunun yerine işletme, söz konusu geri satın alınan kendi payını özkaynak olarak muhasebeleştirmeye devam etmeyi, geri satın alınan finansal aracı, bu araç bir finansal varlıkmış gibi muhasebeleştirmeyi ve söz konusu finansal aracı gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak ölçmeyi tercih edebilir. Bu tercihten geri dönülemez ve bu tercih her bir finansal araç için ayrı ayrı yapılır. Bu tercihin amaçları açısından, sigorta sözleşmeleri isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerini içerir. (Bu paragrafta kullanılan terimlerin tanımları için TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'ne bakınız.)

97T Paragrafı

97T TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 4 ve UR8 paragraflarını değiştirmiş, 33A paragrafını eklemiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 4'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

UR8 Paragrafı

UR8 Sözleşmeye bağlı bir hakkın kullanılması veya sözleşmeye bağlı bir mükellefiyetin yerine getirilmesi kesin olabilir veya gelecekteki bir olayın meydana gelmesine bağlı olabilir. Örneğin bir finansal teminat, borç alanın yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda borç verenin garantörden nakit almasını sağlayan sözleşmeye bağlı bir haktır ve aynı şekilde garantörün, borç verene ödeme yapmak için sözleşmeye bağlı bir mükellefiyetidir. Borç verenin hakkını kullanması ve garantörün yükümlülüğünü yerine getirmesi koşulu, borçlunun yükümlüğünü yerine getirmemesi gibi gelecekteki bir olaya bağlı olsa da, sözleşmeye bağlı hak ve mükellefiyet geçmişteki bir işlemden veya olaydan (garantinin üstlenilmesi) dolayı mevcuttur. Her zaman finansal tablolara alınmasalar bile, şarta bağlı hak ve mükellefiyetler finansal varlık ve finansal yükümlülük tanımına uyarlar. Sözü edilen şarta bağlı hak ve mükellefiyetlerden bazıları, TFRS 17 kapsamındaki sözleşmeler olabilir.

TMS 36 *Varlıklarda Değer Düşüklüğü*

2'nci Paragrafın (h) bendi

2 (h) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşmelerden varlık niteliğinde olanlar ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar ve

140N Paragrafı

140N TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 2'nci paragrafı değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 2'nci paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 37 *Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar*

5'inci Paragrafın (e) bendi

5 (e) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sigorta sözleşmeleri ve diğer sözleşmeler.

103'üncü Paragraf

103 TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 5'inci paragrafı değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 38 *Maddi Olmayan Duran Varlıklar*

3'üncü Paragrafın (g) bendi

3 (g) TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri* kapsamındaki sözleşmeler ve TFRS 17'de tanımlandığı şekilde sigorta edinimine ilişkin nakit akışları için finansal tablolara alınan varlıklar.

130M Paragrafı

130M TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 3'üncü paragrafı değiştirmiştir. Aralık 2021'de yayımlanan *TFRS 17'ye İlişkin Değişiklikler* 3'üncü paragrafı yeniden değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.

TMS 40 *Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller*

32B Paragrafı

32B Bazı işletmeler; kendi bünyelerinde ya da ayrı olarak, yatırımcılara fondaki birimler tarafından belirlenen faydalar sağlayan bir yatırım fonu işletir. Benzer şekilde, bazı işletmeler dayanak kalemleri yatırım amaçlı gayrimenkulleri içeren doğrudan katılım özelliği bulunan sigorta sözleşmeleri düzenler. Sadece 32A-32B paragraflarının amaçları açısından, sigorta sözleşmeleri, isteğe bağlı katılım özelliği bulunan yatırım sözleşmelerini içerir. 32A paragrafı, söz konusu fonun sahip olduğu gayrimenkulün (veya dayanak kalem olan gayrimenkulün) kısmen maliyet, kısmen de gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülmesine izin vermez. (Bu paragrafta kullanılan terimlerin tanımları için TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*'ne bakınız.)

85H Paragrafı

85H TFRS 17 *Sigorta Sözleşmeleri*, 32B paragrafını değiştirmiştir. TFRS 17 uygulandığında söz konusu değişiklik de uygulanır.